

**Az Országos Bírósági Hivatal elnökének
2019. évi beszámolója**

B/13547

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2019. ÉVI BESZÁMOLÓJA

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

Tartalom

Előszó	7
--------------	---

I. rész – Az ítélkezés hatékonysága

1. Módszertan	9
1.2. Ügyérkezés	9
1.3. Ügybefejezés	10
1.4. Folyamatban maradt ügyek	11
1.5. A központi régió	12
2. Időszerűség	15
2.1. Befejezett peres ügyek	15
2.2. Folyamatban maradt ügyek	16
3. Az ítélkezés megalapozottsága	16
3.1. Jogerő	16
3.2. Hatályon kívül helyezési arány	16
3.3. A jogegységgel és az ítélkezés minőségével kapcsolatos döntések	17
4. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenysége	18
4.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése	18
4.2. Kirendelések	18
4.3. A bírák értékelése	19
5. Az ítélkezés hatékonyságát szolgáló tevékenységek	19
5.1. Országos Programok	19
5.2. Vizsgálatok	20
6. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete	22
6.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	22

II. rész – A bírósági szervezet emberi erőforrásai

1. A bírósági szervezet vezetői	27
1.1. A bírósági vezetők száma	27
1.2. Vezetői változások	28
1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege	28
2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak	29
3. Változások a bírói karban	30
3.1. Pályázatok, kinevezések	30
3.2. Szolgálati viszony megszűnések	30
3.3. Kijelölések	31
4. A bírói kar összetétele	31
4.1. Nemek szerinti megoszlás	31
4.2. Bírói gyakorlati idő	32
4.3. Többletképzettség	32
4.4. Nyelvvizsga	33
5. Az emberi erőforrások elosztása	33
5.1. Létszámváltozások	33
6. Címviselés és címadományozás	34
7. Bírósági életpálya	34

III. rész – Tárgyi feltételek

1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek	36
1.1. Bírósági ingatlanok	36
1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések	36
1.3. Felújítások, építkezések, beruházások	37
1.4. Jablonszky Ferenc Pályázati rendszer	38
2. Informatika	38
2.1. Infrastruktúra	39
2.2. Az elektronikus ügyiratszámok alakulása 2019-ben	39
2.3. Az informatikai szervezet emberi erőforrásai, képzései	39

3. A bírósági szervezet gazdálkodása.....	40
3.1. Fejezeti szintű gazdálkodás.....	40
3.2. Gazdálkodást támogató intézkedések.....	40
3.3. A Bíróságok fejezet 2019. évi költségvetése	40
3.4. Saját bevételek.....	42
3.5. Kiadási előirányzatok	42
3.6. Fejezeti kezelésű előirányzatok.....	43
3.7. 2019. évi hatékony gazdálkodás eredményei.....	44
3.8. A 2020. évi költségvetés előkészítése	44

IV. rész – A bírósági szervezet integritása

1. Lépések a bíróságok integritásának növelése érdekében	45
2. A bírósági igazgatás eszközei	45
2.1. Az OBH elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai	45
3. Szervezeti integritás	45
3.1. Külső szervek által folytatott vizsgálatok	45
3.2. A bíróságok ellen indított peres eljárások.....	45
3.3. Belső ellenőrzés.....	46
3.4. Fizikai biztonság.....	47
3.5. Közbeszerzések.....	47
4. Bírók és igazságügyi alkalmazottak integritása	48
4.1. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése.....	48
4.2. Bírák fegyelmi helyzete	49
4.3. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete	49
4.4. Vagyonnyilatkozatok	50
4.5. Bírákat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások	50

V. rész – A bíróságokhoz való hozzáférés

1. Ügyfélkapcsolatok.....	51
1.1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások	51
1.2. Digitális Bíróság projekt.....	52
1.3. Via Video projekt.....	52
1.4. A beszédfelismerő és – leíró szoftverek.....	53
2. Igazgatási munkát segítő fejlesztések.....	53
2.1. E-per	53
2.2. Elektronikus befizetések	55
2.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása.....	55
2.4. A cégügyszak.....	56
3. Kommunikáció.....	56
3.1. Kommunikációs stratégia: a közérthető bíróság	56
3.2. Online felületek	56

VI. rész – A képzés

1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése.....	58
2. A központi képzések megvalósítása	58
2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai és fókusztemái.....	58
2.2. Központi és helyi/regionális képzések	59
2.3. A Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) központi képzései	60
3. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár.....	60
3.1. Mailáth György Tudományos Pályázat	60
3.2. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat	60
3.3. Werbőczy Universitas	61
3.4. A bírósági szervezetet érintő tudományos kutatások.....	61
3.5. Könyvtár.....	62
4. Fogalmazói felvételi versenyvizsga	62
5. Nemzetközi kapcsolatok	62
5.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer.....	62

5.2. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok.....	64
5.3. Nemzetközi képzési projektek	65
5.4. A Magyar Igazságügyi Akadémián (MIA) megrendezett nemzetközi események.....	65
5.5. Európai Jog Szaktanácsadói Hálózat	66

VII. rész – Az Országos Bírósági Hivatal működése

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök.....	67
2. Szervezeti felépítés	67
3. Az Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály és az Országos Nyilvántartási Iroda	67
3.1. Adatigénylések a Gondnokoltak Országos Nyilvántartásából	67
3.2. Civil szervezetek beszámolóí	68
3.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása.....	69
3.4. Előzetes Jognyilatkozatok Nyilvántartása	69
4. Az OBH iratforgalma.....	69

Előszó

Tisztelt Olvasó!

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (8) bekezdésének c) pontja szerint az Országos Bírósági Hivatal elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében évente beszámol a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről az Országgyűlésnek.

2019-ben a bíróságok ismét több ügyet fejeztek be, mint amennyi a bíróságokra érkezett: a befejezések száma 2,2%-kal haladta meg az érkezett ügyek számát. Tovább mérséklődött tehát a bíróságok ügyhátraléka, a folyamatban maradt ügyek száma az év során csaknem 11%-kal csökkent.

Folytatódtak a digitalizáció jegyében megkezdett fejlesztések és eszközbeszerzések. Elindult a Bírósági Fizetési Portál, amely alkalmazás lehetőséget nyújt többek között a bírósági letéti számlákra teljesítendő összegek elektronikus úton történő befizetésére. Kifejlesztésre került az ügynevezett E-akta, melynek keretében megvalósult a bírósági iratok digitalizálása, megteremtve annak lehetőségét, hogy az ügyfelek személyes megjelenés nélkül, online és ingyenesen hozzáférjenek a bíróságon folyamatban lévő ügyekkel kapcsolatos információkhoz. Megtörtént az elektronikusan elérhető közhiteles nyilvántartások és bírósági szakrendszerek online összekapcsolása, így minimalizálható az ügyfelektől bekérendő adatok köre. A 2018-ban kiépített 72 távmeghallgatási végpont mellé 2019-ben további 112 került kialakításra, így minden járásbíróságon, törvényszéken, ítélőtáblán és Kúrián van már legalább egy telekommunikációs eszközzel felszerelt tárgyalóterem.

Az online megoldások egyre inkább teret nyernek a bírák és igazságügyi alkalmazottak oktatása során is. Az év leghangsúlyosabb képzési feladata a digitális megoldások használatára történő felkészítés, valamint az új eljárási kódexekkel kapcsolatos ismeretek átadása volt.

A bíróságok feladata a magas színvonalú, időszerű és pártatlan ítélezés. Az Országos Bírósági Hivatal e cél elérését az ítélező munka támogatásával, a személyi és tárgyi feltételek biztosításával a jövőben is elősegíti.

dr. Senyei György
az Országos Bírósági Hivatal elnöke

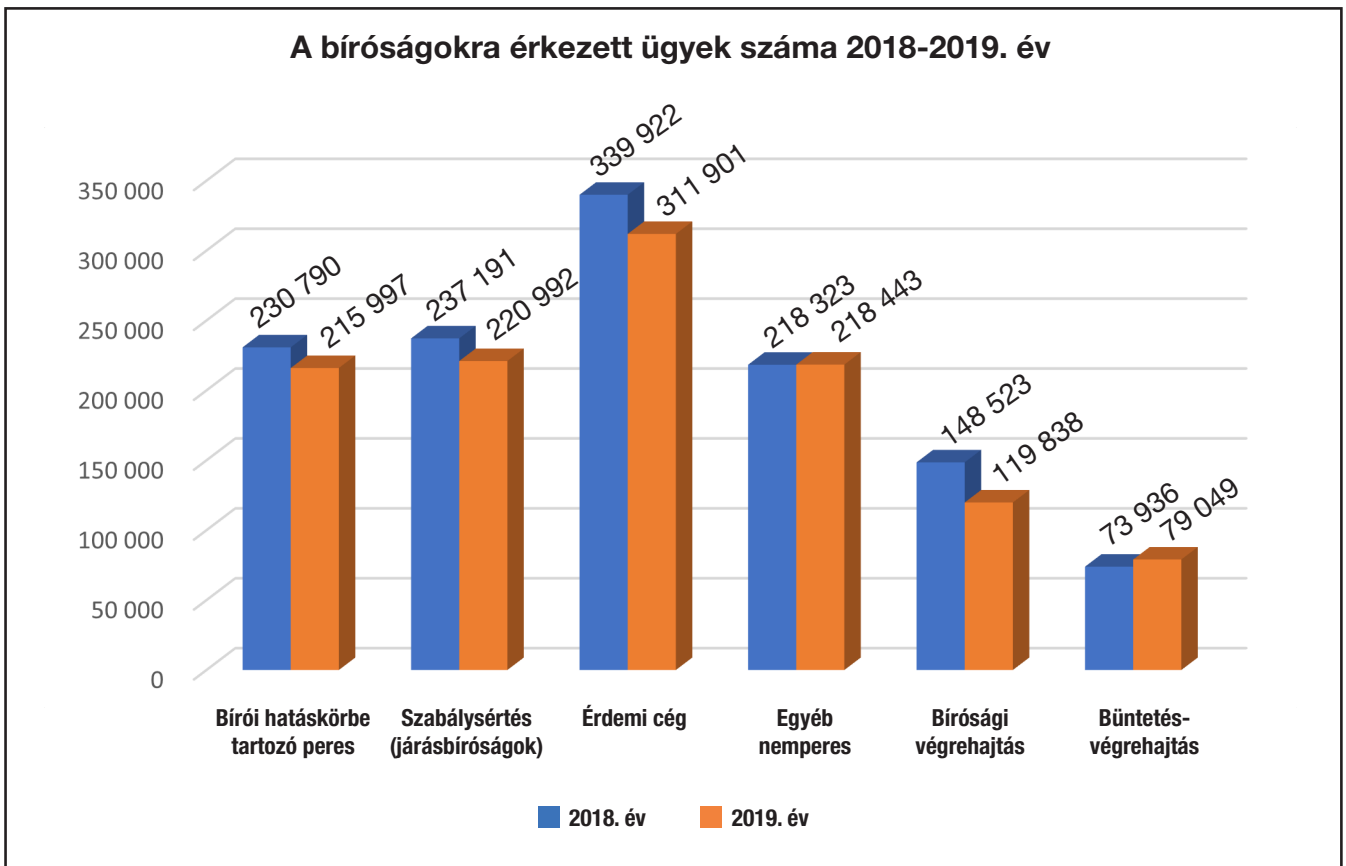
I. rész – Az ítélkezés hatékonysága

1. Módszertan

Az elemzésben megjelenített adatok forrásai – a korábbi évekhez hasonlóan – az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében előállított és közzétett kérdőívek. Az alkalmazott módszertan nem változott a korábbi év beszámolójában alkalmazott módszertanhoz képest.

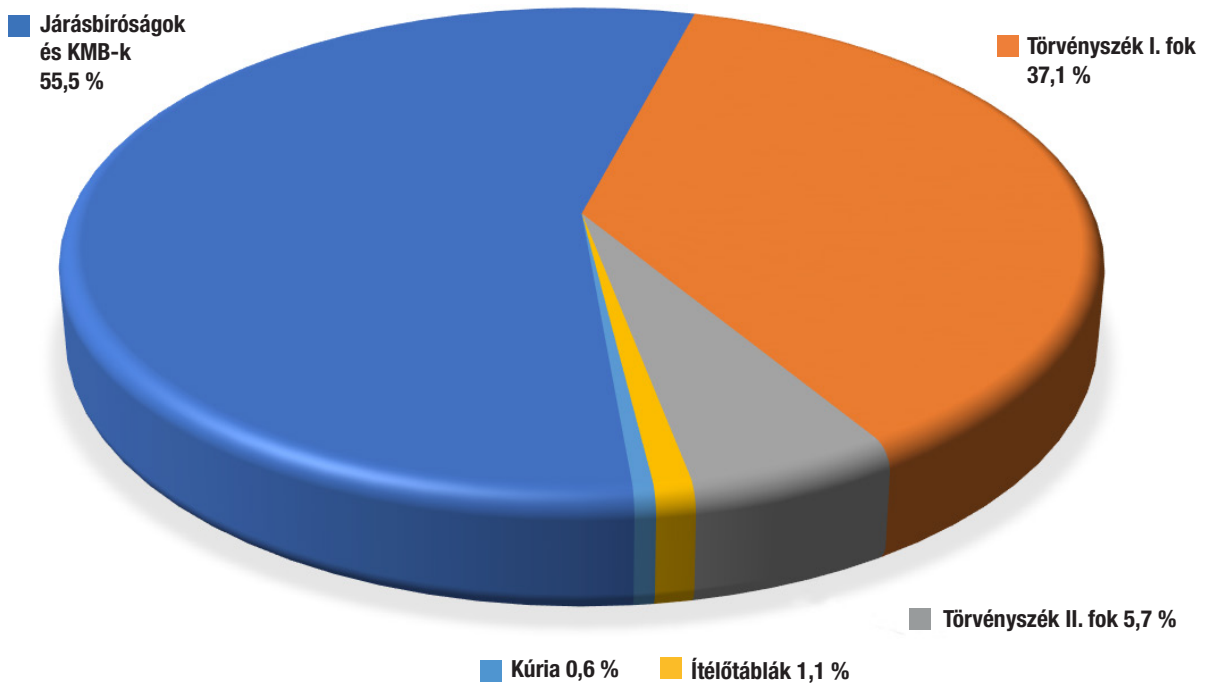
1.2. Ügyérkezés

2019-ben 1 166 220 db ügy érkezett a bíróságokra, ami mintegy 6,6%-kal kevesebb, mint a 2018. évi érkezés. A csökkenés leginkább a bírósági végrehajtási és az érdemi cégügyeket érintette. Az érkezett ügyek száma a bírósági végrehajtási ügyek esetében 19,3%-kal, míg az érdemi cégügyek esetében 8,2%-kal lett kevesebb.

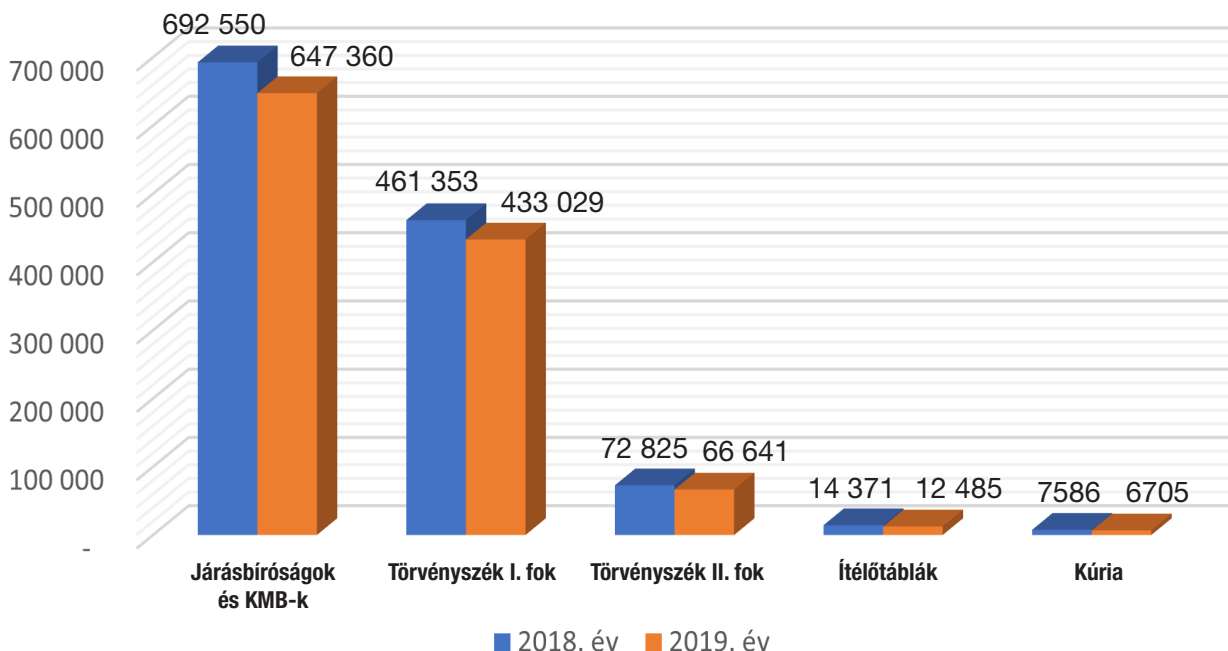

Az ügyérkezés csökkenése minden bírósági szinten megfigyelhető. 2019-ben az ügyek 55,5%-a járásbírósági szinten indult, az ide érkező ügyek száma 6,5%-kal esett vissza a 2018. évi érkezéshez képest. A legnagyobb arányú csökkenés az ítélőtáblákon (-13,1%) és a Kúrián (11,6%) mutatkozott.

A teljes ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között 2019-ben

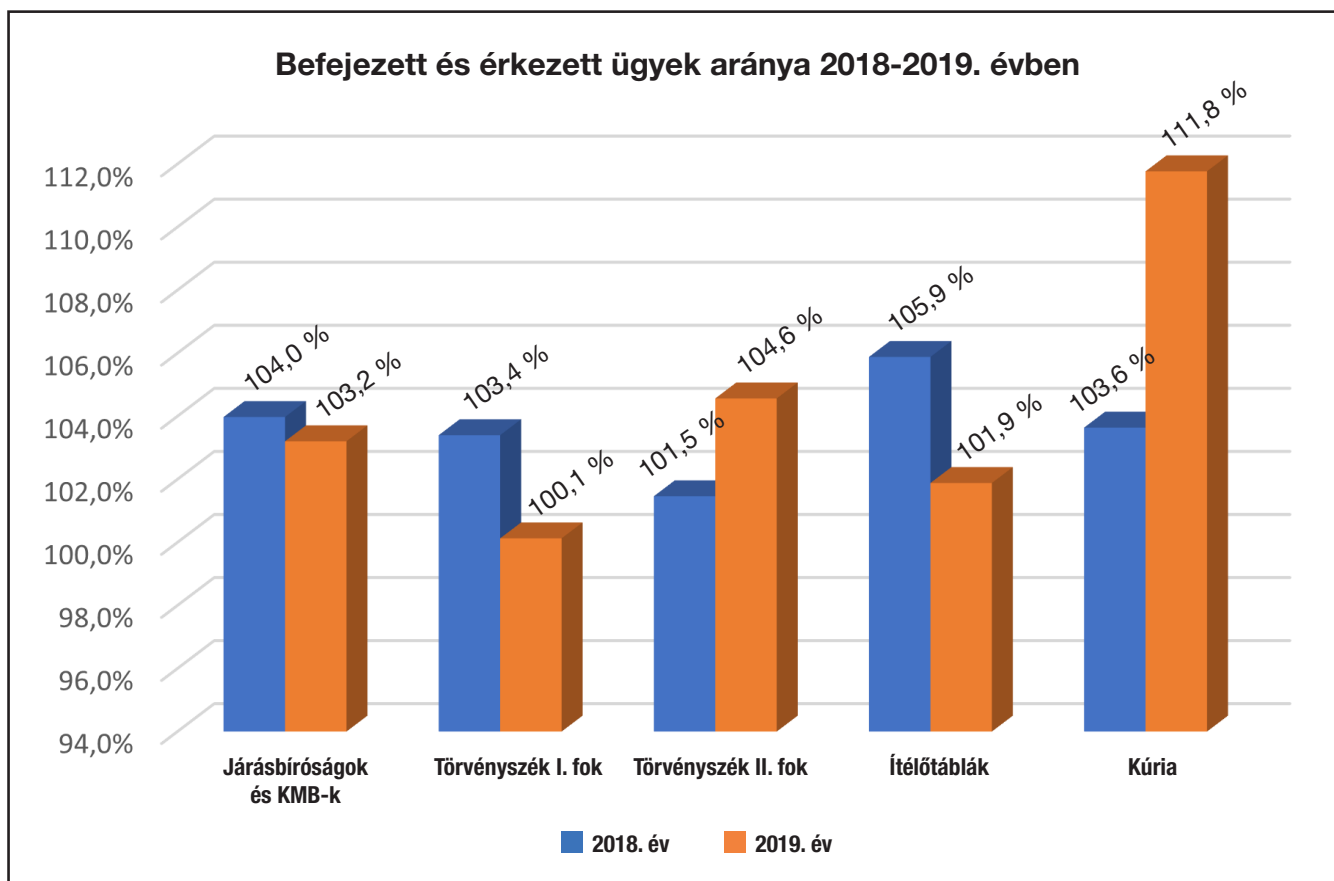

**A teljes ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között
2018-2019. év**

1.3. Ügybefejezés

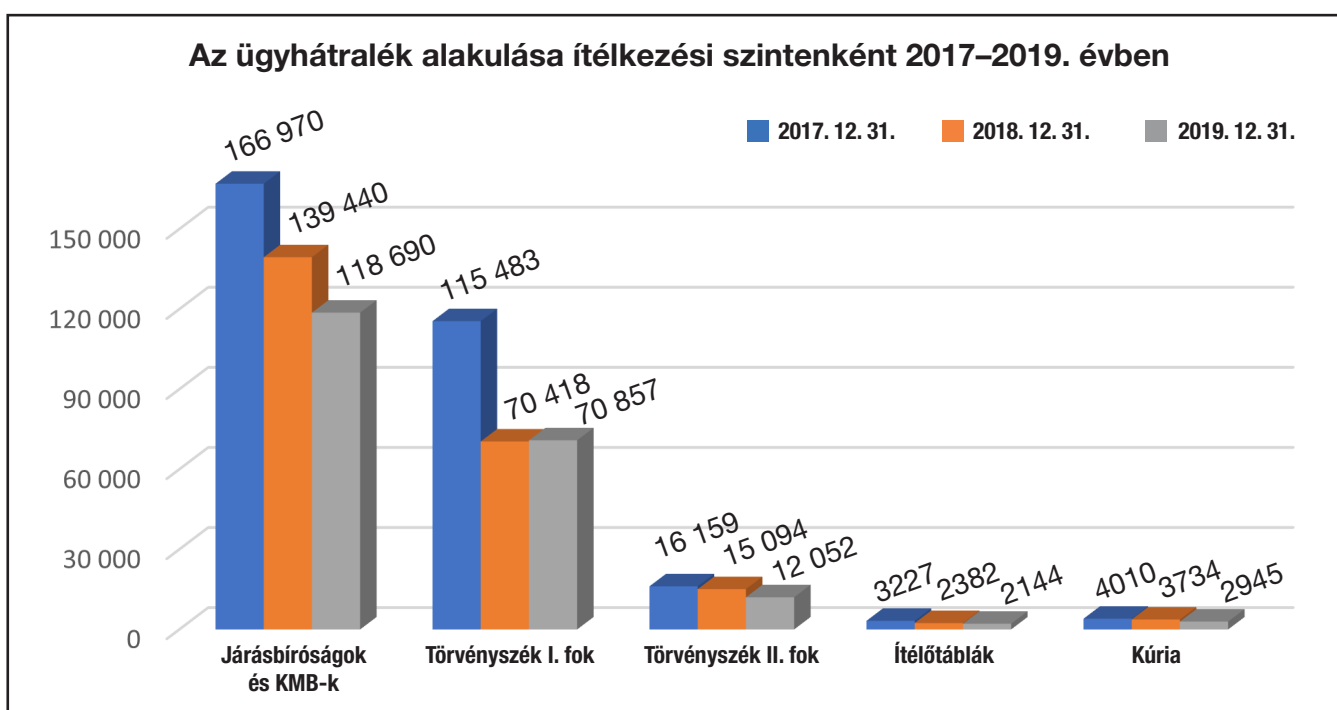
A bíróságok 2019-ben 1 191 587 db ügyet fejeztek be, ami ugyan 7,9%-os visszaesést jelent a 2018. évi adatokhoz viszonyítva, azonban kiemelendő, hogy az összes befejezés 2,2%-kal meghaladja az országos ügyérkezést. A 2019-ben befejezett ügyek száma minden ítélkezési szinten felülmúlta az érkezett ügyek számát, legnagyobb arányban a Kúrián (+11,8%).

1.4. Folyamatban maradt ügyek

A folyamatban maradt ügyek száma 2019 végén 206 688 darabra csökkent, ez országosan 24 380 db üggyel, azaz 10,6%-kal kevesebb, mint 2018. december 31. napján. A peres ügyek esetében ez 14,2%-os, míg a nemperes ügyeknél 7,3%-os mérséklődést jelent.

A csökkenés szinte minden ügyszakban kimutatható. 2019 végén járásbírósi szinten 14,9%-kal lett kevesebb a folyamatban maradt ügyek száma 2018 végéhez képest. Százalékos arányt tekintve a Kúrián (-21,1%) és a törvényszéki másodfokon (-20,2%) a legnagyobb a mérséklődés.

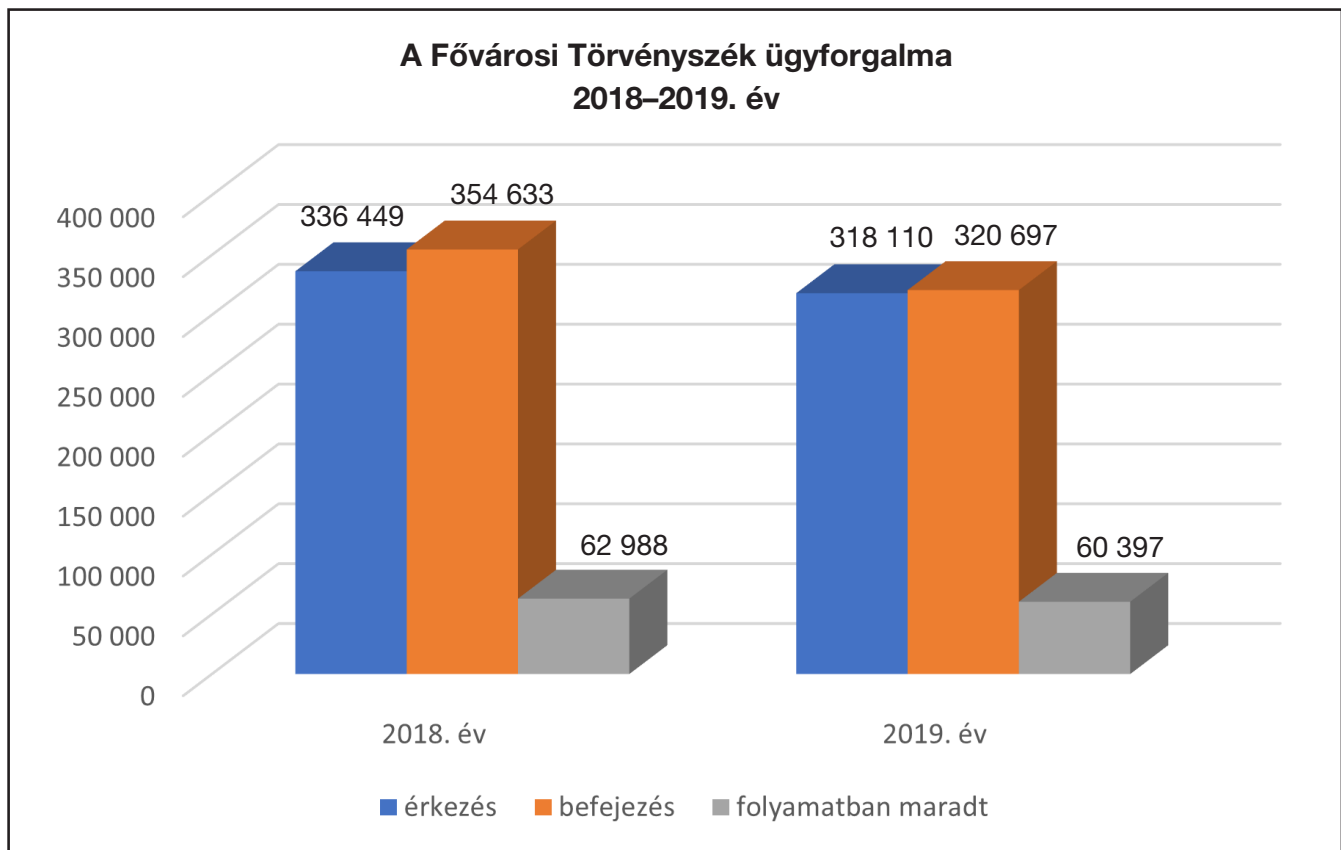

1.5. A központi régió

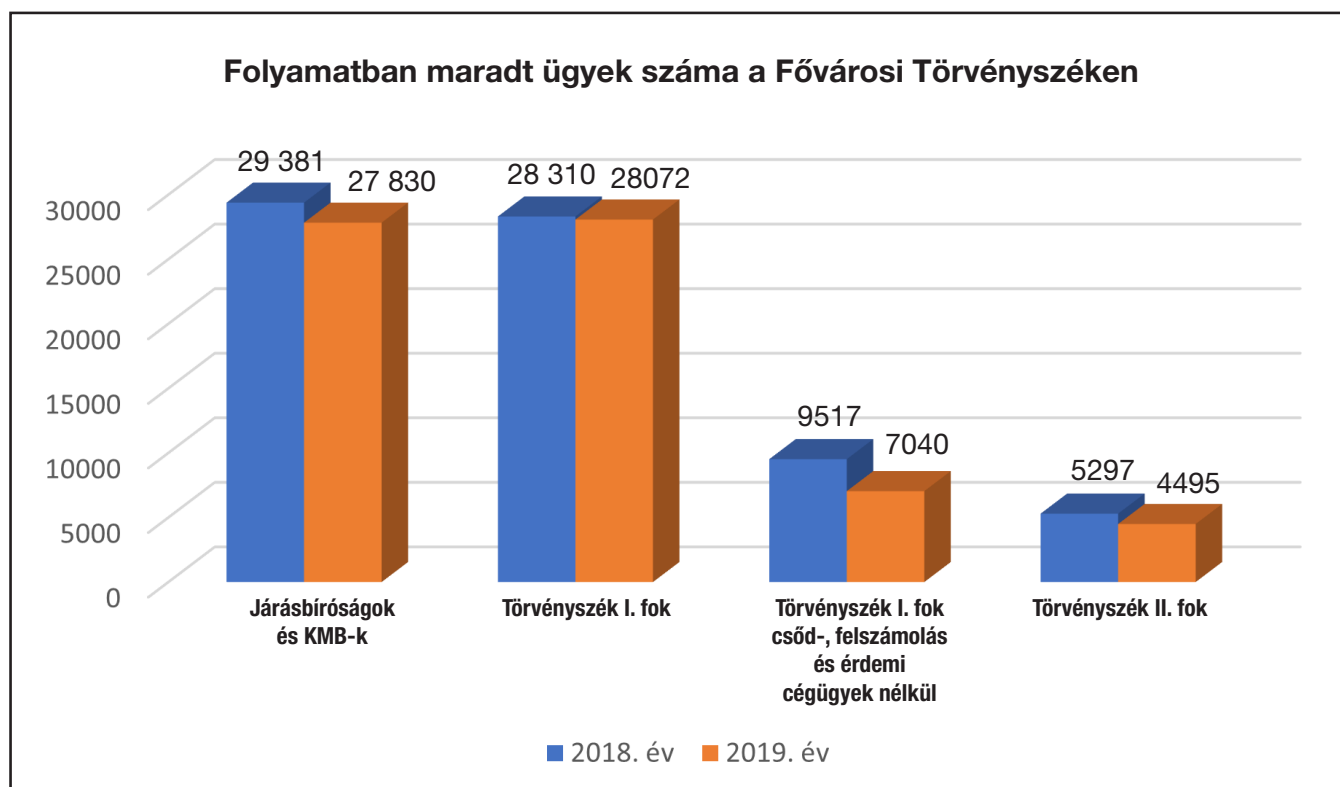
A központi régióhoz tartozik a Fővárosi Ítéltábla, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék, valamint az ezen törvényszékek illetékességi területén működő bíróságok. Ide érkezik az ügyek kb. 40%-a, ez 2019-ben 463 304 db ügyet jelentett.

1.5.1. Fővárosi Törvényszék

A Fővárosi Törvényszékre és bíróságaira a 2019-es év folyamán 318 110 db ügy érkezett, ami 5,5%-kal kevesebb, mint a 2018. évi ügyérkezés. A befejezett ügyek száma (320 697 db ügy) 0,8%-kal meghaladta az érkezett ügyek számát. A 2019-es év végén a folyamatban maradt ügyek száma a 2018. év végi értékhez képest 4,1%-kal csökkent.

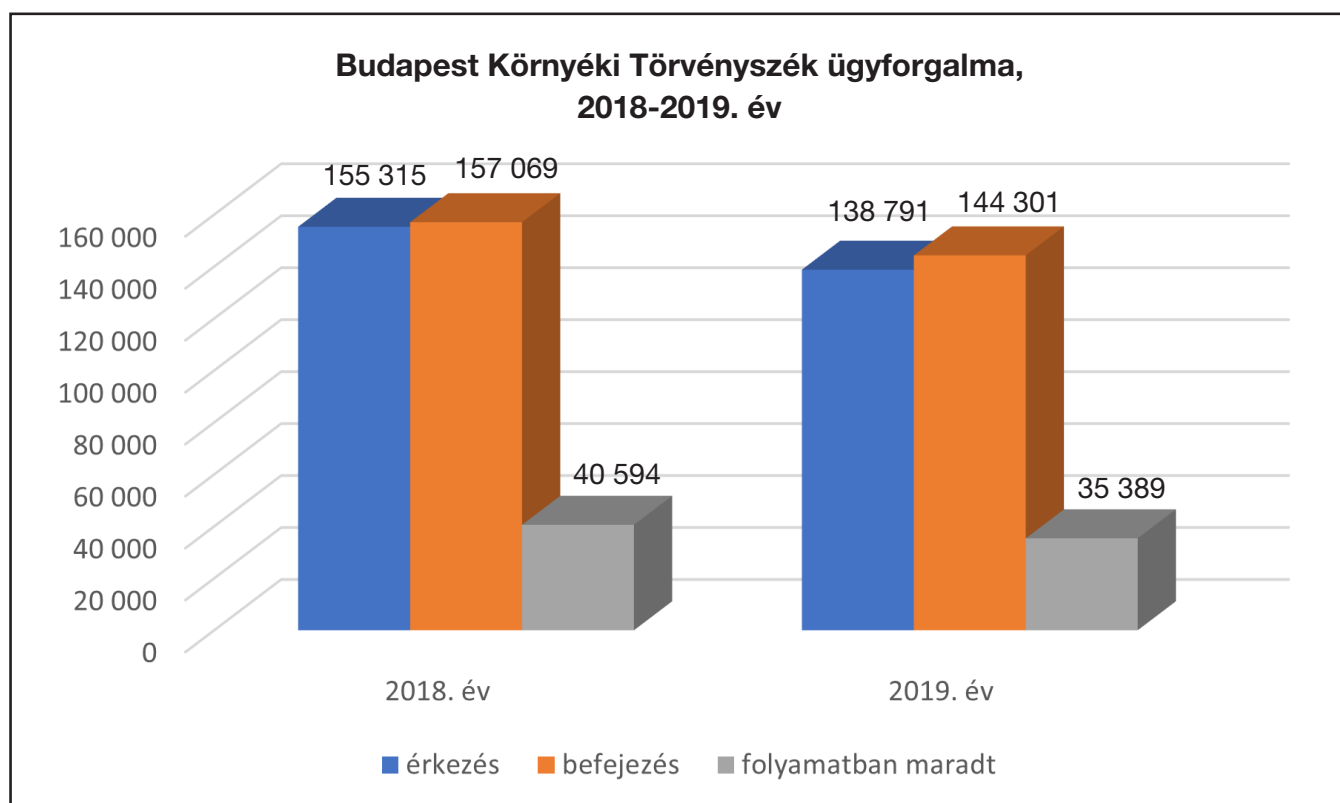
A Fővárosi Törvényszék ügyhátraléka a 2019-es év végén minden szinten csökkent a 2018-as év adataihoz képest. Legnagyobb arányban, közel 26%-kal a törvényszéki elsőfokon – ide nem számítva a csőd-, felszámolás és érdemi cégügyeket – folyamatban lévő ügyek száma mérséklődött.

1.5.2. Budapest Környéki Törvényszék

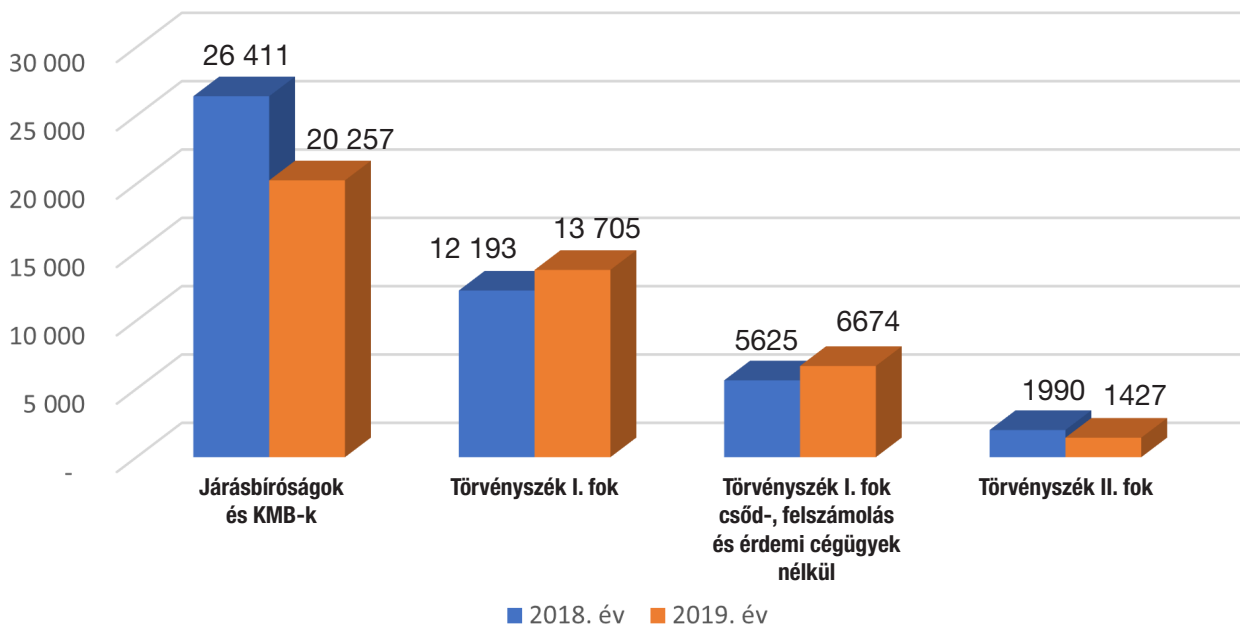
2019-ben a Budapest Környéki Törvényszéken az ügyérkezés 10,6%-kal esett vissza a 2018. évi ügyérkezéshez képest.

A befejezett ügyek száma (144 301 db ügy) 4%-kal meghaladta az érkezett ügyek számát, míg a 2019-es év végén a folyamatban maradt ügyek száma a 2018 év végi értékhez képest 12,8%-ot csökkent.

A Budapest Környéki Törvényszéken 2019 végére az ügyteher jelentősen – járásbírósági szinten 23,3%-kal, törvényszéki másodfokon 28,3%-kal – csökkent 2018-hoz képest.

Folyamatban maradt ügyek száma a Budapest Környéki Törvényszéken

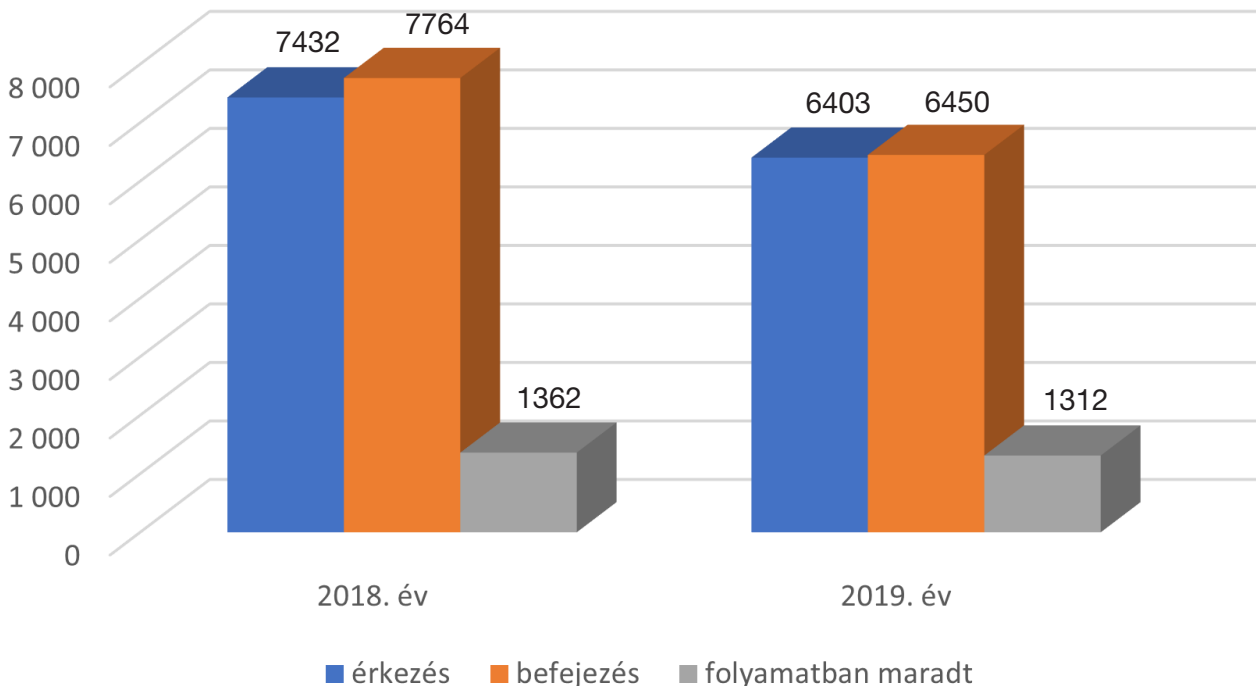

1.5.3. Fővárosi Ítéltábla

Általánosságban elmondható, hogy országosan az ítéltáblákra érkezett ügyek több, mint fele (51,3%-a) a Fővárosi Ítéltáblán indult. A 2019-es évben azonban még így is 13,8%-kal kevesebb ügy érkezett a Fővárosi Ítéltáblára, mint 2018-ban.

A befejezett ügyek száma (6450 db ügy) 0,7%-kal meghaladta az érkezett ügyek számát (6403 db ügy). 2019 végén 1312 db ügy volt folyamatban, ami 3,7%-os csökkenést mutatott 2018-hoz képest.

Fővárosi Ítéltábla ügyforgalma, 2018-2019. év

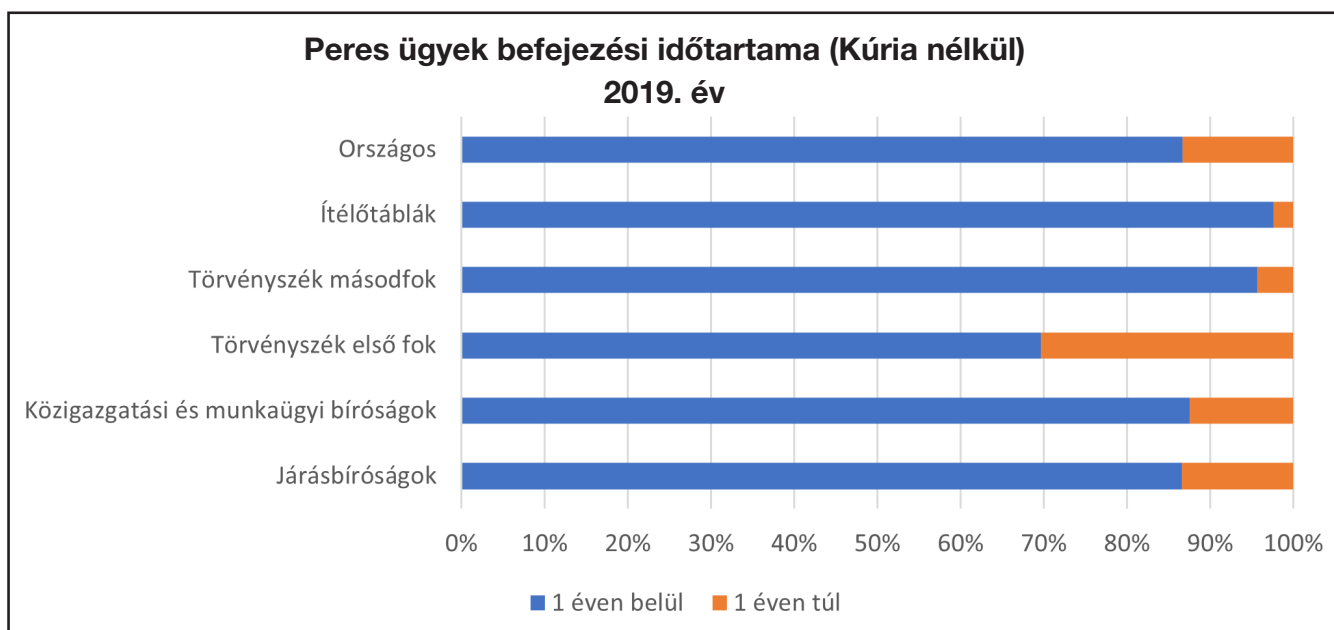
2. Időszerűség

A magas színvonalú és időszerű ítélkezés a bíróságok legfontosabb feladata, ezért 2019-ben is kiemelt cél volt az időszerűség további javítása, különös tekintettel a hosszabb pertartamú ügyek számának csökkentésére.

2.1. Befejezett peres ügyek

A törvényszékeken a perek döntő többsége 86,5% – vagyis 256 519 db ügyből 221 990 db ügy – az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított 1 éven belül befejeződött.

Ítéletátlak esetében az 1 éven belül befejezett ügyek aránya 97,6%, azaz 3734 ügyből 3646 ügyet 1 éven belül befejeztek, azonban az ügyek döntő többsége, azaz több mint 3 000 ügy már 6 hónapon belül befejeződött, így a 6 hónapon belül befejezett ügyek aránya 81,9%.

Járásbírósági szinten – országos összesítésben – a civilisztikai ügyszakban a bíróságra érkezéstől számított 1 éven belül befejezett ügyek (147 410 db) aránya az összes befejezett ügghöz képest (127 162 db) képest 86,3%-os volt.

Egy éven belül befejezett civilisztikai peres ügyek aránya az összes befejezett ügghöz képest a járásbíróságokon (2019. év)		
Sorrend	Törvényszékek	Arány
1.	Gyulai Törvényszék	95,1%
2.	Miskolci Törvényszék	93,2%
3.	Debreceni Törvényszék	92,9%
4.	Balassagyarmati Törvényszék	92,1%
5.	Szolnoki Törvényszék	91,2%
6.	Veszprémi Törvényszék	90,9%
7.	Szegedi Törvényszék	90,4%
8.	Pécsi Törvényszék	89,3%
9.	Kaposvári Törvényszék	89,1%
10.	Szombathelyi Törvényszék	88,3%
11.	Nyíregyházi Törvényszék	87,3%
12.	Szekszárdi Törvényszék	86,3%
13.	Győri Törvényszék	86,3%
14.	Kecskeméti Törvényszék	86,0%
15.	Egri Törvényszék	85,5%
16.	Zalaegerszegi Törvényszék	85,0%
17.	Székesfehérvári Törvényszék	84,8%
18.	Tatabányai Törvényszék	84,0%
19.	Fővárosi Törvényszék	83,2%
20.	Budapest Környéki Törvényszék	79,1%

Ugyanezen mutató – az 1 éven belül befejezett ügyek aránya az összes befejezéshez képest – a törvényszéki másodfokon szintén a civilisztikai ügyszakban volt a legmagasabb (97,4%).

Külön kiemelését érdemelnek ezen mutató tekintetében az ítéletábrák, ahol a 6 hónapon belül befejezett ügyek arányában 2016-tól kezdődően nagymértékű javulás következett be: 2019-ben már a peres ügyek 81,9%-a fejeződött be 6 hónapon belül az ítéletábrák, az 1 éven belül befejezett ügyek aránya pedig 97,6%-ra emelkedett.

2.2. Folyamatban maradt ügyek

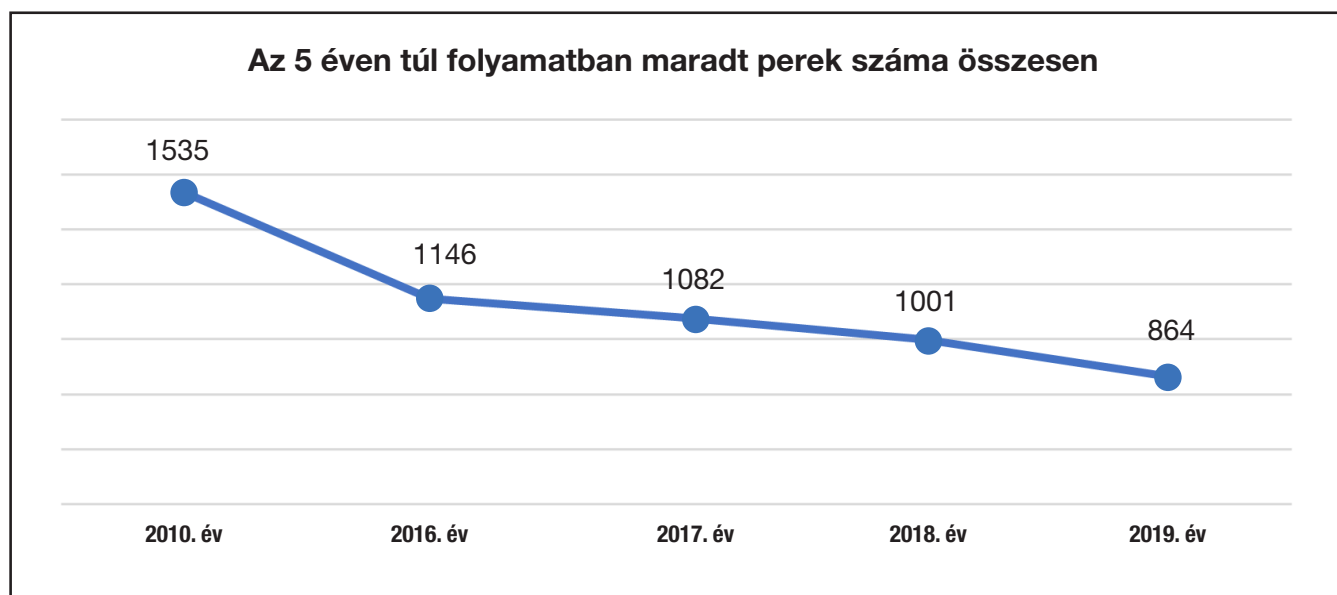
Az elsőfokú bíróságokon a két éven túl folyamatban lévő peres ügyek száma 7543 db ügyről 7103 db ügyre csökkent, azaz 5,8%-os javulás figyelhető meg.

Törvényszék másodfokon az egy éven túl folyamatban lévő peres ügyek esetén a javulás 26,5%-os, 294 db ügyről 216 db ügyre csökkentették az ügyhátralékot.

Míg a törvényszékeken – mind első fokon, mind másodfokon – javulás mérhető a folyamatban lévő ügyek csökkenését illetően, az ítéletábrák a 6 hónapon túl folyamatban maradt ügyek száma 5,6%-kal nőtt, ez azonban csak 12 db ügyet jelent.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróságokon a két éven túl, törvényszéki másodfokon az egy éven túl, az ítéletábrák a hat hónapon túl folyamatban lévő peres ügyek száma 6,3%-kal, 8050-ről 7544-re csökkent.

Az 5 éven túli ügyek esetében elmondható, hogy míg 2018 végén 1001 db ilyen ügy várt befejezésre, addig 2019. december 31-én már csak 864 db ilyen ügy volt, ami 13,7%-os mérséklődést jelent. A legjelentősebb csökkenés járásbírói büntető ügyszakban tapasztalható, ahol 1 év alatt 37%-kal, 183-ról 115-re csökkent az 5 éven túli peres ügyek száma.

3. Az ítékezés megalapozottsága

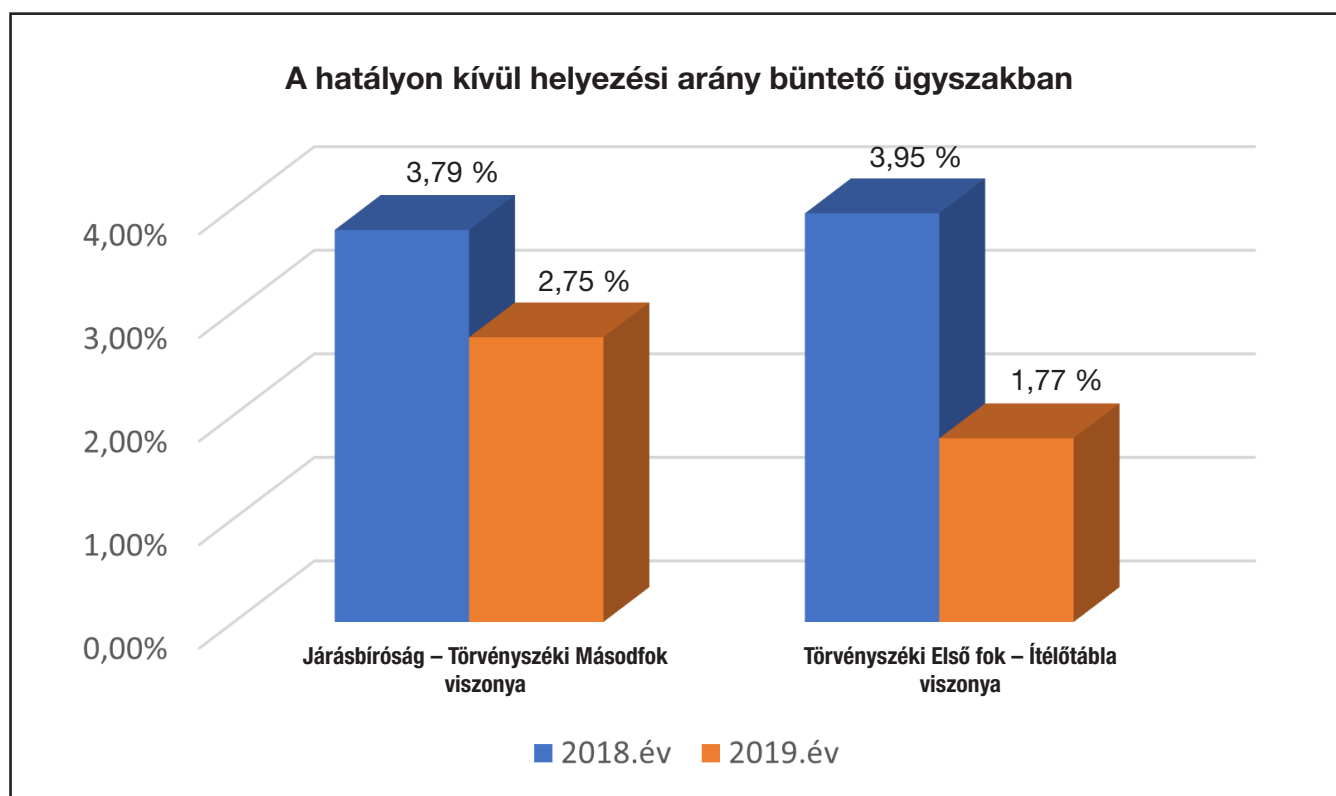
3.1. Jogerő

A bírósági ítékezés társadalmi elfogadottságának egyik mércéje, ha minél több ügy emelkedik elsőfokon jogerőre. Az elsőfokú ítéletek döntő többsége járásbírói szinten, civilisztikai ügyszakban születik: 2019-ben a peres ügyek 55,2%-a fejeződött be ebben az ügyszakban. Ezen ügyeknél a jogerőre emelkedés aránya 92,7%-os.

3.2. Hatályon kívül helyezési arány

A hatályon kívül helyezési aránypár mutató a hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatására utasító határozatokat a másodfokú bíróságok által peres ügyekben meghozott összes határozathoz viszonyítja.

A hatályon kívül helyezési arány büntető ügyszakban mind a járásbírói szinten, mind törvényszéki első fokon javult az előző évhez viszonyítva. A járásbírói és a törvényszéki másodfok viszonylatában 3,79%-ról 2,75%-ra, törvényszéki elsőfok és ítéletábra viszonylatában 3,95%-ról 1,77%-ra csökkent.

3.3. A jogegységgel és az ítélezés minőségével kapcsolatos döntések

3.3.1. Az Alkotmánybíróság határozatainak figyelése

Az Országos Bírósági Hivatal az Alkotmánybíróság munkáját folyamatosan nyomon követi.

Az Alkotmánybírósághoz 2019-ben

- 37 egyedi normakontroll iránti bírói kezdeményezés érkezett (Abtv. 25. §),
- alkotmányjogi panasz keretében 32 bírósági ügyben hivatkoztak alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazására a kezdeményezésre jogosultak [Abtv. 26. § (1) bekezdés], továbbá
- 460 ügyben tartották alaptörvény-ellenesnek a bírói döntést (Abtv. 27. §).

A 2019-es évben bírósági döntés megsemmisítésére 26 alkalommal került sor.

3.3.2. Az Európai Unió Bírósága (EUB)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke lehetővé teszi, hogy a nemzeti bíró előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen abban az esetben, ha egy előtte folyamatban lévő ügyben az alkalmazandó uniós jog érvényessége, vagy az uniós jog értelmezése körében kétsége merülne fel és korábban a jog értelmezésére e körben még nem került sor.

Fontos, hogy a bírói kar értesüljön a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásokról, illetve az EUB által meghozott döntésekről. Erre figyelemmel a bíróságok belső intranetes honlapján elérhető egy keresőfunkcióval is ellátott információs adatbázis, amely tartalmazza a bíróságok előzetes döntéshozatali eljárás iránti kezdeményezéséről szóló határozatait, valamint az EUB-nak a bíróság kérdésére adott válaszát is, továbbá elérhetőek az eljárás kezdeményezéséhez szükséges végzésminták és sablonok is.

Fenti célok megvalósulását segíti a 2016-ban létrejött Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH), melynek egyik kiemelt feladata az Európai Unió Bírósága ítélező tevékenységének nyomon követése, a közzétett határozatokról összefoglaló készítése és ezen határozatok és összefoglalók belső intranetes honlapon történő közzététele a bírói kar részére.

Az OBH a képzések során továbbra is kiemelt figyelmet fordít az előzetes döntéshozatali eljárásokra, ugyanis a konkrét ügyben indult előzetes döntéshozatali eljárás hatása az adott peres eljáráson túlmutatva akár az egész bírósági szervezetet is érintheti.

Magyar bírói kezdeményezésre indult előzetes döntéshozatali eljárásban hozta meg határozatát az EUB 2019. március 14-én a C-118/17. számú, úgynevezett „Dunai-ügyben”, 2019. június 5-én a C-38/17. és a C-34/17. számú ügyekben, valamint 2019. október 3-án a C-621/17. számú ügyben, melyek a devizahiteles peres eljárások jogértelmezési kérdéseivel foglalkoznak.

3.3.3. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

2019-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 40 db Magyarországot érintő ítéletet hozott, melyből 36 esetben marasztaló döntés született. 36 elmarasztaló ítéletből 29 (azaz az esetek 80,5%-a) érintette a magyar bírósági szervezetrendszert.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikk 1. bekezdésében szabályozott, az „észszerű eljárási idő” követelményének megsértése miatti ügyekkel kapcsolatosan összesen 27 ítélet született, ezek közül 16 ítéletben az EJEE 13. cikke szerinti hatékony jogorvoslathoz való jog megsértését is kimondta az EJEB. Az előzetes letartóztatás túlzott hosszával, az egyéniesített indokolás hiányával kapcsolatban az EJEE 5. cikkének – szabadsághoz és biztonsághoz való jog – sérelme vonatkozásában az EJEB két ítéletet hozott.

Az OBH a rendelkezésre álló igazgatási eszközökkel elősegíti az eljárások mielőbbi befejezését, a képzések során pedig biztosítja a bírósági eljárásokat érintő EJEB ítéletekben megjelenő esetjognak a bíróság részére történő visszacsatolását és a tapasztalatok hasznosítását. Ehhez segítséget nyújt az EJSZH belső intranetes honlapján található keresőfelület is, melyen az EUB döntéseivel hasonlóan az EJEB döntései is figyelemmel kísérhetők.

4. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenysége

4.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése

A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének számszerű – megalapozott statisztikai módszerekkel történő – mérése és elemzése kettős célt szolgál: egyfelől az állami-önkormányzati, társadalmi és gazdasági szereplők tájékoztatását, másfelől a bírósági igazgatás döntéseinek előkészítését, támogatását és hatályosulásának vizsgálatát.

Az első területen az OBH, mint a Hivatalos Statisztikai Szolgálat része a jogszabályoknak és a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexének megfelelően látja el feladatát, amelyet a Központi Statisztikai Hivatal által 2019. februárjában sikeresen lezárt akkreditációs vizsgálat is alátámasztott.

A második, a bírósági igazgatás egészével komplex kapcsolatban álló területen a feladat az arányos és kiegyensúlyozott munkateher megteremtésében és fenntartásában történő közreműködés. Az Országos Bírósági Hivatal 2019-ben is annak szem előtt tartásával mérte és elemezte a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységét, hogy az arányos munkateher biztosításáért viselt felelősség megoszlik a bírósági vezetők és a központi igazgatás között.

Továbbra is működik a bírósági vezetők munkáját segítő informatikai alkalmazás, a Vezetői Információs Rendszer (VEIR), amely a központi lajstrom-adatbázisra építve valós idejű, naprakész ügyforgalmi és időszerszerű adatokkal támogatja a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét. Az ügyelosztási rend meghatározása, az igazgatási ellenőrzés, a kiegyenlített ügykiosztás, a felelős létszámgazdálkodás eszközei a bírósági vezetők rendelkezésére állnak. A helyi igazgatási eszközök kimerítését követően nyílik lehetősége az Országos Bírósági Hivatal elnökének például álláshely-átcsoportosítással vagy kirendeléssel segíteni az arányos munkateher biztosítását.

Az Országos Bírósági Hivatal 2019-ben megkezdte annak vizsgálatát, hogy a kirendeléssel különböző ítélkezési szinteken, ügyszakokban vagy bíróságokon szolgálatot teljesítő bírák igazságszolgáltatási tevékenységét milyen módon lehet könnyen, átláthatóan és naprakészen összesíteni a tényleges munkateher megállapítása érdekében.

4.2. Kirendelések

Kirendelés esetén a bírónak az eredeti beosztásától eltérő szolgálati helyen kell ítélkeznie. A bíró kirendelésére a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása vagy a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében kerülhet sor. A kirendelésről a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 31-33. §-a rendelkezik.

A kirendelésnél a bíró méltányolható érdekeit figyelembe kell venni. A bíró kirendelésére csak hozzájárulásával kerülhet sor, amennyiben a beosztásából eredő ítélkezési tevékenységét is megtartja, illetve amennyiben törvényben meghatározott családi-, illetve személyi körülmények esetén lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre kívánják kirendelni.

A bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében a bírót hozzájárulása nélkül háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre lehet kirendelni. A Bjt. 33. § (1) bekezdésére figyelemmel kiírt pályázatot elnyert, ún. „mozgó bírák” esetén a bírót a pályázatban írt maximum 3 éves időtartamon belül, a pályázatban megjelölt bíróságokra lehet kirendelni, mely esetben a pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekinthető.

A szakmai fejlődés elősegítése érdekében – a törvényszék, az ítélőtábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére – a bíró a törvényszékre, az ítélőtáblára, illetve a Kúriára rendelhető ki.

A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek, azaz a kirendelésekre elsősorban az ügyteher kiegyenlítése miatt kerül sor. 2019-ben a törvényszéki elnökök 729 bíró kirendeléséről határoztak.

2019-ben az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 120 bíró kirendeléséről határozott, közülük:

- 15 bírót rendelt ki a Kúriára,
- 1 bírót a Kúriáról törvényszékre,
- 7 bírót ítélőtábláról másik ítélőtáblára,
- 10 bírót ítélőtábláról törvényszékre,
- 33 bírót törvényszékről ítélőtáblára,
- 54 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről másik törvényszékre.

4.3. A bírák értékelése

Az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése szerint a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A függetlenség nagy szakmai felelősséggel jár együtt, szükség van tehát egy olyan módszerre, mely által a bíró munkája ellenőrizhető, biztosítva így az állampolgárok által is elvárt szakmai színvonalat.

A bírói tevékenység értékelése egyszerre több funkciót is betölt:

- lehetőséget teremt a szakmai munka ellenőrzésére, egyben kiszűri az esetlegesen szakmailag alkalmatlan bírákat,
- visszajelzést ad a bírának az erősségeikről és a fejlesztendő területekről,
- rendszeres, tervezhető, de szükség esetén soron kívül is elrendelhető,
- objektivitása és tárgyyszerűsége folytán reális és összemérhető képet ad az ország különböző bíróságain ítélkező bírók munkájáról,
- feltárja az esetleges rendszerszintű hibákat,
- közvetett módon védi az ügyfelek érdekeit, elősegítve az eljárások hatékony és észszerű időn belül történő lefolytatását.

A bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól a 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás rendelkezik, elősegítve, hogy a vizsgálati jelentések tartalmilag és szerkezetileg is egységesek legyenek.

2019-ben a Kúrián, az ítélőtáblákon, a törvényszékeken, a járásbíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon összesen 265 bíróvizsgálatot végeztek: 212 határozatlan és 53 határozott időre kinevezett bíró vizsgálatát.

A határozott időre kinevezett bírák a vizsgálatuk eredményeként alkalmas vagy alkalmatlan értékelést kaphatnak. 2019-ben a vizsgált 53 bíró mindegyike határozatlan idejű kinevezésre alkalmas értékelést kapott.

A 212 határozatlan időre kinevezett bíró közül

- 105 fő kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas,
- 69 fő kiválóan alkalmas,
- 37 fő alkalmas
- 1 fő alkalmatlan értékelést kapott.

5. Az ítélkezés hatékonyságát szolgáló tevékenységek

5.1. Országos Programok

5.1.1. Állandó programok

5.1.1.1. Bírósági közvetítés

A magyar bíróságokon 2012. július 24. óta vehető igénybe bírósági közvetítés a polgári peres és nemperes eljárásokban, valamint 2018. január 1-től a közigazgatási perekhez kapcsolódóan. Előnye, hogy a felek igényeikkel igazodva ütemezhető az ülések időpontja, illetőleg a bírósági közvetítő közreműködésével kialakított megállapodásuk tartalma is. Az eljárásban megkötött megállapodás kereseti kérelemhez igazodó részét polgári ügyekben a bíróság perbeli egyezségként jóváhagyja, így annak tartalma végrehajthatóvá válik. A megállapodás bíró által jóvá nem hagyott pontjait a felek önkéntesen teljesítik.

Az új polgári eljárásjogi törvény (Pp.) már per indítása nélkül is lehetővé teszi a közvetítői eljárás igénybevételét az egyezségi kísérlet kezdeményezésének lehetőségével. Ugyanez az eljárás ad lehetőséget – csekély összegű illeték megfizetésével – egy korábban megkötött, bírósági jóváhagyásra alkalmas megállapodás végrehajthatóvá

tételére is. A Pp. 2018. január 1-je óta a perfelvételi szakaszt lezáró tárgyaláson tájékoztatási kötelezettséget ír elő a közvetítői eljárásról, amelynek lefolytatására a per bármely szakaszában (a másodfokú eljárásban is) lehetőség van – akár több alkalommal is –, megkísérelve a felek közötti megállapodást.

2018. január 1-től a közigazgatási perrendtartás (Kp.) bevezette a közigazgatási perekhez kapcsolódó bírósági közvetítést is. 2019-ben közigazgatási ügyekben 16 bírósági közvetítői eljárást rendeltek el a bíróságokon, amelyek közül háromban született megállapodás.

2019-ben összesen 1141 bírósági közvetítői ügy fejeződött be: 746-ban folytatták le a felek a bírósági közvetítői eljárást és 352 esetben megállapodást is kötöttek.

A 2019 év végi adatok szerint összesen 110 bíró és 93 bírósági titkár rendelkezett bírósági közvetítői kijelöléssel.

5.1.1.2. Tanúgondozás és áldozatvédelem

A tanúgondozás célja, hogy a tanúként idézett személyek megfelelő tájékoztatást kapjanak jogaikról és kötelezettségeikről.

2019-ben 271 tanúgondozó működött közre a bíróságokon a tanúként idézett ügyfelek kérdéseinek megválaszolásában, hozzájuk összesen 14 594 tanúgondozói megkeresés érkezett.

A bíróságok lehetőséget teremtenek arra is, hogy a tanú – ideértve a bűncselekmények sértettjeit is – a meghallgatását megelőzően a vádlottól, illetve az eljárás más szereplőitől elkülönítetten várakozhasson. Több bíróságon erre a célra külön helyiséget, ún. tanúszobát alakítottak ki.

5.1.1.3. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás

A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos program célja egy olyan igazságszolgáltatási rendszer biztosítása, amely a lehető legmagasabb szinten biztosítja a gyermekek jogainak tiszteletben tartását és hatékony érvényesítését az igazságszolgáltatásban, valamint elsődleges szempontként juttatja érvényre a részvételükkel folyó vagy őket érintő minden ügyben a gyermekek érdekét.

Az országos program megvalósulását támogató Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás munkacsoport 2019-ben összefoglalót készített a gyermekvédelmi jelzőrendszer működéséről, valamint elkészítette a pártfogó felügyelet magatartási szabályainak tárházát, amelynek fő célja a fiatakorúak ügyeit tárgyaló büntető bírák munkájának segítése volt. A munkacsoport ezen túlmenően a bírósághoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az ügyfeleknek családjogi tájékoztatókat is készített.

5.2. Vizsgálatok

Az igazgatási szabályzat alapján vezetői és igazgatási vizsgálatokat különböztethetünk meg.

A vezetői vizsgálat célja a vezetői tevékenység eredményeinek áttekintése, melynek révén lehetőség nyílik a vezetői készségek fejlesztésére, a fejlesztendő területek meghatározására.

Az igazgatási vizsgálat az adott szervezeti egység törvényes és szabályszerű működésének ellenőrzésére, az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítására, a fejlesztendő területek meghatározására, az esetleges hibák, hiányosságok feltárására irányul.

Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá az országos, illetve egyedi célvizsgálatok.

5.2.1. Általános vizsgálatok

2019-ben vizsgálat tárgyát képezték:

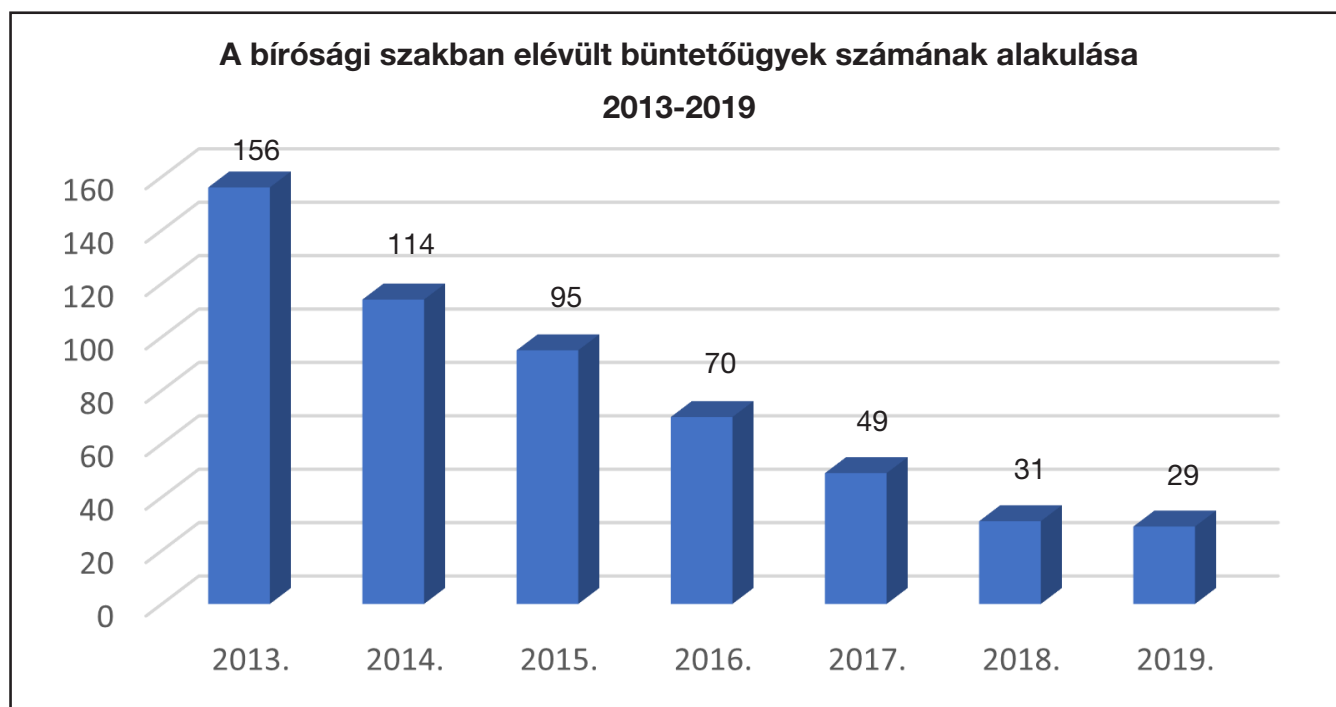
- a bíróságokon elévült büntetőügyek,
- a két éven túl folyamatban levő ügyek, valamint
- a készenlélet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése.

Mindezekon túlmenően az OBH évente nyomon követi büntető ügyszakban a külföldi ítélet érvényének elismerésével és általában a külföldre irányuló jogsegélyforgalommal kapcsolatos tapasztalatokat is.

5.2.1.1. A bíróságokon elévült büntetőügyek vizsgálata

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás alapján 2016. január 1. napjától kötelezővé vált a jelentéstétel a bírói szakban elévült büntetőügyekről. Az elmúlt hat évet tekintve a bírósági szakban elévült büntetőügyek számában a csökkenés tovább folytatódott, amelyet a következő diagram is szemléltet.

Kiemelendő, hogy két törvényszék illetékességi területén 2015 óta nem következett be elévülés: a Balassagyarmati Törvényszék, valamint a Debreceni Törvényszék területén.

2019-ben az elévüléssel érintett büntetőügyek megközelítőleg egyharmada a központi régió bíróságaihoz tartozó Fővárosi Törvényszék illetékességi területén működő kerületi bíróságok előtt folyt, az elévülés e körben is leginkább a Pesti Központi Kerületi Bíróságot érintette. A Fővárosi Törvényszék esetében a csökkenő tendencia az elévült büntetőügyek számában 2019-ben is folytatódott: a 2018. évi adatokhoz képest 2019-ben 41,2 %-kal kevesebb ügyben következett be elévülés.

2014 és 2019 között a bíróságon kívüli okból bekövetkezett elévülések háttérében legnagyobb százalékban a terhelt(ek) ismeretlen helyen tartózkodása állt: 2019-ben 29 ügyből 14 esetben (48,3 %) következett be elévülés az említett okból.

Kiemelendő, hogy míg 2014. évben még 24 ügy évült el bírósági szakban bírói hiba miatt, addig ez a szám 2019-ben 3 ügy volt.

5.2.2. Célvizsgálatok

A célvizsgálat olyan részletes áttekintés, amely konkrét tevékenységhez, témakörhöz köthető. Célja, hogy a vizsgált részterületen pontos helyzetelemzésre és feladatmeghatározásra kerüljön sor.

A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálat egyidejűleg több bíróságon, vagy akár valamennyi bíróságon is lefolytatható. A célvizsgálatok jelentősége abban rejlik, hogy lehetőséget nyújtanak egy-egy jogalkalmazással kapcsolatos terület helyi és központi szinten történő elemzésére és igazgatási intézkedésekkel történő támogatására. Az OBH elnöke 2019-ben több országos, átfogó jellegű, és egyes törvényszékekre irányuló célvizsgálatot is elrendelt.

5.2.2.1. Országos célvizsgálatok

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 13. § (3) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény miatt három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el, a tanács egy tagja a törvényszék gazdasági ügyszakának, ennek hiányában a törvényszék polgári ügyszakának bírója.

A kötelező hármas tanácsok felállításával összefüggő gyakorlati tapasztalatok felmérése érdekében az OBH elnöke vizsgálatot rendelt el azon befejezett és folyamatban lévő 2018. július 1. és 2019. május 31. között érkezett büntetőügyekre vonatkozóan, ahol a törvényszék a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény miatt kötelező hármas tanácsban jár(t) el. A rendelkezésre álló adatok alapján a vizsgált időszakban 8 törvényszékre nem érkezett olyan ügy, mely kötelező hármas tanács felállítását szükségessé tette volna. A vizsgálat adataiból az is megállapítható volt, hogy a kötelező hármas tanács felállítása inkább a nem büntető ügyszakos bírák vonatkozásában eredményez munkateher növekedést, ugyanakkor központi igazgatási intézkedést igénylő körülményt a vizsgálat nem tárt fel.

A büntetések, intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi XXCL. törvény (Bv. tv.) 38. § (8) bekezdése alapján, ha a bíróság az elítélttel szemben nem végrehajtandó szabadságvesztés mellett kiutasítást alkalmaz és az ügydöntő határozat a kihirdetésekor jogerőre emelkedik, a bíróság a kiutasítás végrehajtása érdekében elrendeli az elítéltnak az illetékes idegenrendészeti hatósághoz történő előállítását. Az előállítás végrehajtása miatt a tanács elnöke a rendőrséget keresi meg. Az Országos Idegenren-

dészeti Főigazgatóság jelzése alapján az érintett jogszabályi rendelkezés ellenére több alkalommal tapasztalták a bíróság intézkedésének elmaradását.

Az esetleges hiányosságok feltárása és igazgatási úton történő orvoslása érdekében az OBH elnöke vizsgálatot rendelt el azon 2019. január 1. és 2019. július 31. között befejezett büntetőügyek tekintetében, ahol a bíróság az elítélttel szemben nem végrehajtandó szabadságvesztés mellett alkalmazott kiutasítást és az ügydöntő határozat a kihirdetésekor jogerőre emelkedett. A vizsgálat keretében 4 ítéletábra és 10 törvényszék jelezte, hogy az érintett időszakban nem volt a vizsgálat tárgykörébe eső ügye. 2 törvényszék ügyeinek esetében megtörtént a szükséges intézkedés, további 5 törvényszék jelentett olyan ügyet vagy ügyeket, ahol objektív oka volt az intézkedés elmaradásának. A vizsgálat mindössze 3 törvényszék esetében tárt fel mulasztást az érintett területen. A hibák kiküszöbölésére a szükséges igazgatási intézkedések megtételére minden esetben sor került.

5.2.2.2. Egyes törvényszékek tekintetében elrendelt célvizsgálatok

Az OBH elnöke célvizsgálatot rendelt el annak felmérése érdekében, hogy a Fővárosi Törvényszék, valamint az illetékességi területéhez tartozó kerületi bíróságok a polgári – vagyoni jogi és családjogi – ügyekben hogyan alkalmazzák a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkezelés”) szóló 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet és az ilyen módon lefolytatott kézbesítési eljárások mennyire eredményesek.

A vizsgálati eredmények alapján megállapítható volt, hogy a külföldi elemet tartalmazó ügyekben a kézbesítési rendeletnek az átvevő intézmény útján történő kézbesítésre irányuló rendelkezései kisebb arányban valósultak meg, míg nagyobb arányban került sor a nemzetközi tértivevénnyel való kézbesítésre. Előfordult, hogy egy vizsgált ügyön belül az eljáró bíróság áttért egyik kézbesítési módról a másikra, többnyire az átvevő intézmény útján történő kézbesítésre. A bíróságok az EU-tagállamokon belüli kézbesítések tekintetében folyamatosan intézkedtek, a sikertelen kézbesítések és az átvevő intézményekkel fennálló kommunikációs problémák feloldása érdekében a szükséges intézkedéseket megtették.

2019. évben panaszbeadvány alapján nem indult célvizsgálat.

6. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete

6.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

6.1.1. Jogállási tárgyú jogszabályváltozások

- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXII. törvény** 2019. január 1. napján lépett hatályba. A törvény összesen 12 törvényt módosít, a jogállási tárgyú törvények közül a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényt (Bsz.) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényt (Bjt.). A törvényi rendelkezéseket az új Be. fogalomrendszeréhez igazítja és az új Be.-nek megfelelően szabályozza az OBH elnöke által kijelölendő, fiatakorúak ügyeiben eljáró bírákra vonatkozó rendelkezéseket.
- **A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény és egyes törvények eljárásjogi kérdésekkel összefüggő módosításáról szóló 2016. évi CLVIII. törvény** 2019. január 1. napján lépett hatályba. A törvény módosítja a bíróságok illetékességét, új járásbíróságként az Érdi Járásbíróság felállításáról rendelkezik, mellyel egyidejűleg más járásbíróságok illetékességi területét megváltoztatja.
- **A közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló 2018. évi CXXXI. törvény (Átmeneti törvény)** rendes bíróságokat érintő rendelkezései 2019. február 1. napján léptek hatályba. A törvény elkülönítette a rendes- és közigazgatási bíróságok rendszerét, szabályozta az Átmeneti tv. és más jogszabályok egymáshoz való viszonyát, a közigazgatási bíróvá, bírósági titkárrá és bírósági fogalmazóvá, igazságügyi alkalmazottá válás speciális esetét, a bírói illetményvédelmi rendelkezéseket. Időközben a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépésének elhalasztásáról szóló 2019. évi LXI. törvény rendelkezései alapján az Átmeneti tv. 2019. július 9. napjától hatályát veszítette.
- **Magyarország Alaptörvényének nyolcadik módosítása 2019. december 13-án lépett hatályba**, amely az Alaptörvény bíróságokra vonatkozó bekezdéseit a hetedik Alaptörvény módosítást megelőző állapotba állította vissza: a Közigazgatási Felsőbíróság elnökével kapcsolatos rendelkezések hatályon kívül helyezésre kerültek, megszűnt a rendes és a közigazgatási bíróság megkülönböztetés, utóbbi hatályon kívül helyezésre került. Kivezetésre kerültek a külön bíróságok, hatályon kívül helyezésre kerültek a közigazgatási bírósági szervezet felállításáról szóló sarkalatos törvény hatálybalépéséig szóló átmeneti rendelkezések.

6.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

- **Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény** rendelkezései szerint 2019. január 1. napját követően

az állami adó- és vámhatóság hajtja végre az igazságügyi követeléseket, ha a végrehajtható okiratot 2018. december 31. napját követően állítják ki.

- **Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi XCI. törvény** 2019. január 5. napján lépett hatályba. A Cstv. módosítása a felszámoló szervezetekre vonatkozó kiegészítő szabályokat állapít meg, továbbá a felszámoló szervezetek működésére és hatósági ellenőrzésére, szankcionálására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A Vht. módosítása fellebbezést tesz lehetővé számos, korábban nem támadható végzéssel szemben, valamint rögzíti, hogy a 2018. december 31. napját követően kiállított végrehajtható okiratok esetén az állami adó- és vámhatóság jár el.
- **A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2018. évi CXXXII. törvény** bíróságokat érintő rendelkezései 2019. április 15. napján léptek hatályba. A jogi személyiséggel rendelkező vallási közösségek bejegyzése során a módosítást követően már nem az egyházak „elismerésére”, hanem nyilvántartásba vételükre kerül sor. A Fővárosi Törvényszék a bevett egyházak kivételével a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség bejegyzésére kizárólagos illetékességgel rendelkezik.
- **Az Európai Unió adatvédelmi reformjának végrehajtása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi XXXIV. törvény** 2019. április 27-én lépett hatályba. A törvény elfogadásával Magyarország eleget tett a GDPR-ban foglalt azon kötelezettségének, hogy a tagállami jog a GDPR-ral ne legyen ellentétes. A bíróságokat érintően kiegészült a Cstv. a természetes és nem természetes személy hitelezők nyilvántartásba vételéhez szükséges azonosító adatok tekintetében.
- **A Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény** módosította a Pp-t 2019. július 10. napjától. Pontosításra kerültek az ügyész eljárására vonatkozó szabályok a jogi képviselő nélküli perekben, kiegészültek a nyelvhasználatra vonatkozó rendelkezések, meghatározásra kerültek a keresetet tartalmazó irat hiányainak pótlására vonatkozó eljárás esetkörei. 2019. július 10-től a személyállapottal kapcsolatos perek közös eljárási szabályai is kiegészültek. A gyámhatóságnak peres félként nem kötelező a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára rendszeresített nyomtatványok használata. Változtak a házasság meg egyezés alapján történő felbontásának rendelkezései, valamint a kiskorú gyermek tartása iránt indított perekkel és a házasság felbontásával összekapcsolható keresetek szabályai is.
- **Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények uniós jogharmonizációs kötelezettségek miatt szükséges módosításáról szóló 2019. évi LXXII. törvény** bíróságokat érintő rendelkezései 2019. július 24-én léptek hatályba. A törvény tartalmazza az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvényt (Aktv.) érintő módosításokat. Az Aktv. kiegészült az Európai Unió vitarendezési eljárás szabályaival. Az Aktv. perindítási jogot biztosít az eljárás során hozott egyes, az Aktv.-ben meghatározott döntésekkel szemben, melyek közigazgatási jogvitának minősülnek és elbírálásukra a Fővárosi Törvényszék rendelkezik hatáskörrel és kizárólagos illetékességgel.
- **A közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvényben** egyes hatósági döntésekkel szemben közigazgatási per indítására biztosít lehetőséget a jogalkotó, és ezekhez speciális perjogi szabályok kapcsolódnak, melyek 2019. szeptember 1-én léptek hatályba.

6.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások

- **Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi XCI. törvény** 2019. január 5. napján lépett hatályba, mely többek között az Üttv. módosítását tartalmazza a kamarai jogtanácsosok elektronikus úton való kapcsolattartására és a részükre történő elektronikus kézbesítésre vonatkozóan.
- **Az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos egyes Korm. rendeletek módosításáról szóló 179/2018. (X. 2.) Korm. rendelet** szerint 2019. január 1. napjától az egyéni ügyvéd, az európai közösségi jogász, valamint az egyéni szabadalmi ügyvivő e tevékenysége során a Kormány által biztosított tárhely szolgáltatások közül a cégkaput használja. A kamarai jogtanácsos és az alkalmazott szabadalmi ügyvivő e tevékenysége során hivatalos elektronikus kapcsolattartás céljából a KÜNY-regisztrációjához kapcsolódó tárhelyét, valamint a munkáltatója gépi interfésszel rendelkező hivatali tárhelyét (hivatali kapu) is használhatja.
- **A Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény** módosította az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényt (E-ügyintézési törvény). 2019. július 10-én lépett hatályba az a rendelkezés, hogy ha a gazdálkodó szervezet közhiteles nyilvántartásban szerepel, a gazdálkodó szerv nyilvántartását vezető szerv ad át a gazdálkodó szervezetre vonatkozó, a gazdálkodó szervezet és a képviselőjére jogosult személy azonosításához szükséges, az adott nyilvántartásban szereplő nyilvános adatokat a rendelkezési nyilvántartást vezető szervnek. Az egyéni vállalkozó hivatalos elérhetőségét a Kormány rendeletében meghatározott módon jelenti be.

6.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

- **Az egyes belügyi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXI. törvény 32. törvényt** módosít. A bíróságokat érintő rendelkezései 2019. január 1. napján léptek hatályba. Módosult a sza-

bálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény: pontosításra kerültek a visszaesésre vonatkozó szabályok; a törvény meghatározta a pénzbírság mértékének felső határát a kötelező mértékű pénzbírsággal, illetve helyszíni bírsággal sújtható szabálysértések ismételt elkövetése esetén.

- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXXII. törvény** 2019. január 1. napján lépett hatályba. 12 törvényt módosít: a Btk-ban pontosításra került a terrorista csoport fogalma, a Btké. vonatkozásában a törvény megnevezte, hogy az 1978. évi IV. törvényben írt mely bűncselekmények esetén van lehetőség az új Be. szerinti bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök alkalmazására. A Bvtv. szabályai között kerültek elhelyezésre a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére vonatkozó szabályok, valamint a feltételes szabadságra bocsátás vizsgálati szempontjai.
- **A Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény (Módtv.)** 58 törvényt módosít. A törvény 2019. július 10. napján lépett hatályba, a hatályba léptető rendelkezésekben meghatározott kivételekkel. A Módtv. 2019. július 10-i hatályba lépéssel módosította a Btk. 459. §-ában meghatározott bűnszervezet fogalmát, az összehangoltan működő csoport helyett a hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport kifejezést használva. 2019. július 24-i hatályba lépéssel pedig kiegészítette a Btk. 415. §-ában szabályozott rossz minőségű termék fogalmát. 2019. július 10-én léptek hatályba a bíróságokat érintően a törvényszéki végrehajtást szabályozó Avt. változások: a kérelmek elbírálásának rendjére vonatkozó rendelkezések, valamint a végrehajtási ügyek átadására vonatkozó határidők és az átadásra nem kerülő végrehajtási ügyek köre. A Ctv. is több pontban módosult 2019. július 10-től, így a céginformációs szolgálat adatkezelői minősége, az egyéni vállalkozó általi kft. alapítás szabályai és a beszámoló elektronikus benyújtására vonatkozó rendelkezések. A Módtv. továbbá két új különleges vagyonrendezési eljárást vezetett be a Ctv.-ben 2019. október 1-től. A törvény az Fmhtv-t az eljárási díjak minimális mértéke vonatkozásában módosította 2019. augusztus 9-i hatállyal. A Módtv. 2019. augusztus 15-i hatályba lépéssel a Vht. általános költségátalányra vonatkozó rendelkezéseit is módosította. A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvényt érintő módosítások 2019. augusztus 23-án léptek hatályba, miszerint ha a központi államigazgatási szervnek címzett hatáskör gyakorlójaként a szerv vezetője az e törvény hatálya alá tartozó bármely bírósági eljárásban félként jár el, a nyilvántartásba nem természetes személyként kell bejegyezni. Ebben az esetben a nyilvántartásban a szerv vezetőjének és a szervnek a megnevezését együttesen kell feltüntetni.
- **A hosszútávú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2019. évi LXVII. törvény** 25 törvényt módosít. A törvény bíróságokat érintő rendelkezései 2019. július 17. napján léptek hatályba. A törvény módosította a Bvtv-t, melynek célja a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról szóló Európai Parlament és a Tanács 2016/800 irányelvben foglaltaknak való megfelelés. A módosítás lényege, hogy a fiatakorúak letartóztatásának a végrehajtására vonatkozó szabályok alkalmazása során a 18-21 éves terhelt is fiatakorúnak számít, ha vele szemben fiatakorú elleni büntetőeljárás indult. A gazdasági társaságok jogával való összhang megteremtése érdekében a Ptk. rendelkezései is kiegészültek, továbbá a módosítás rendezte az önálló zálogjog körében az alzálogjog intézményével kapcsolatban a gyakorlatban felmerült problémákat. 2019. szeptember 2-án léptek hatályba a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény Békéltető testület fejezetének változásai.

6.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

6.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények

2019. évben az Országos Bírósági Hivatalhoz 161 db jogszabály-véleményezési ügy érkezett, a véleményezett tervezetek és javaslatok megoszlását – küldő szerint – az alábbi táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	47	jogszabály-tervezet
Emberi Erőforrások Minisztériuma	13	jogszabály-tervezet
Honvédelmi Minisztérium	3	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	37	jogszabály-tervezet
Innovációs és Technológiai Minisztérium	1	jogszabály-tervezet
Miniszterelnökség	5	jogszabály-tervezet
Pénzügyminisztérium	9	jogszabály-tervezet

Országgyűlés honlapjáról	9	törvényjavaslat
Bíróságok	7	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	3	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	10	jogalkotási javaslat, észrevételek, javaslatok kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	17	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők
Összesen:	161	

A jogalkotásban 2019. évben jellemzőek voltak a nagy kódexekhez kapcsolódóan az ún. „saláta-törvények”, amelyek számos jogszabályt egy előterjesztésben módosítottak, viszont csak egy ügyként jelentkeztek a jogszabály-véleményezési tevékenységben.

6.2.2. Kezdeményezések

6.2.2.1. A 2019-ben elfogadott vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- **A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) módosítása:** az OBH elnökének javaslatát beépítve, a jogalkalmazói jelzések figyelembevételével változtak a személyállapottal kapcsolatos perek közös eljárási szabályai. A házasság felbontása megegyezés alapján iránti perben az eljárási szabályok módosultak, a Pp. szóhasználata pontosításra került a házassági perekben hozott ítéletek vonatkozásában, továbbá a házasság felbontásával összefüggésben módosult az összekapcsolható keresetek köre.
- **A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) módosítása:** az OBH elnökének javaslatára a marasztalási pereknél az első tárgyalás kitűzésére vonatkozó rendelkezés kiegészítésre került.
- **Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) módosítása:** az OBH elnökének javaslatára a Pp. és az Itv. koherenciájának megteremtése érdekében pontosításra került, hogy a per megindításakor mit kell tekinteni a pertárgy értékének, továbbá a jogalkotó az illetékmentes eljárások körét is bővítette, így illetékmentes az eljárás, ha a bíróság az eljárást a Cstv. 29. § (3) bekezdése szerint hivatalból megszünteti.
- **Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési törvény) módosítása:** az OBH elnökének javaslatára, ha a gazdálkodó szervezet közhiteles nyilvántartásban szerepel, a gazdálkodó szerv nyilvántartását vezető szerv ad át a gazdálkodó szervezetre vonatkozó, a gazdálkodó szervezet és a képviselőre jogosult személy azonosításához szükséges, az adott nyilvántartásban szereplő nyilvános adatokat a rendelkezési nyilvántartást vezető szervnek.
- **Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.) módosítása:** az OBH elnökének kezdeményezésére módosításra kerültek az Avt. azon rendelkezései, melyek a törvényszéki végrehajtás megszűnése folytán az iratátadási határidőkre vonatkoztak: külön időpontok kerültek meghatározásra a folyamatban lévő, illetve az ügyviteli szempontból befejezett ügyek vonatkozásában. A jogalkotó elfogadta az OBH elnökének az ügyek digitalizációjára, az átadással érintett ügyek számának optimalizálására tett javaslatait is.
- **A polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 6/2019. (III. 18.) IM rendelet:** az OBH elnökének kezdeményezésére, a jogalkalmazói jelzések figyelembevételével módosításra kerültek a polgári és közigazgatási perben a jogi képviselő nélkül eljáró fél által alkalmazható nyomtatványok. A keresetlevél nyomtatványok rövidebbek és átláthatóbbak – ezáltal az ügyfelek által könnyebben kitölthetőek – lettek.
- **A bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkezelésről szóló 1/2002. (I. 17.) IM rendelet (Vüsz.) módosítása:** az OBH elnökének javaslatai folytán a rendelet az Avt. hatályos rendelkezéseivel összhangba került, továbbá a végrehajtható okiratok elektronikus úton történő továbbításának szabályai módosításra kerültek, valamint a végrehajtás elrendelésére rendszeresített nyomtatványok adattartalmának hatályosítása is megtörtént a Pp. és a Vht. rendelkezéseikhez igazítva.
- **A polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet módosítása:** az OBH elnökének javaslatára a gazdasági hivatalok a NAV-nál közvetlenül kezdeményeznek végrehajtást, ha az állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezett önkéntesen nem teljesíti a kötelezettségét.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- A fogva tartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok

végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet módosítása: az OBH elnökének javaslatai alapján módosítások történtek a törvényszéki végrehajtói feladatok adóhatósághoz kerülésére tekintettel.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok

- A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) módosítása: az OBH elnökének javaslatára a szolgálati idő beszámítása egységesen történik, így szolgálati időként kell figyelembe venni a kinevezés előtt bírói és ügyészi szolgálati viszonyban töltött időt, valamint a jogi szakvizsgához kötött egyéb jogviszonyban vagy tevékenységgel eltöltött időt. 2020. január 1-ei hatálybalépéssel megvalósult továbbá a bírói illetményreform első lépcsője.
- A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény rendelkezéseinek (Illetékességi törvény) módosítása: az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (Ejht.) 2021. január 1-ei hatálybalépéssel az OBH elnökének kezdeményezésére rendelkezik az új Csornai Járásbíróság felállításáról, másrészt a Miskolci Törvényszék illetékességi területén Golop és Tállya községek vonatkozásában a bíróságok illetékességi területe a járások illetékességéhez igazodik.
- A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) módosítása: az Ejht. rendelkezik továbbá arról, hogy a járásbíróság szervezeti egységeként törvénykezési hely hozható létre (egyelőre egy törvénykezési helyet nevesít, balatonfüredi székhellyel). A törvénykezési hely létrehozása vonatkozásában az OBH elnökének több javaslata támogatásra került. Az Ejht. az OBH elnökének javaslatára átmeneti rendelkezéseket vezet be a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok vonatkozásában.

II. rész – A bírósági szervezet emberi erőforrásai

1. A bírósági szervezet vezetői

1.1. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetrendszerben 2019. december 31-én az engedélyezett létszámról rendelkező határozatok alapján 460 határozott és 307 határozatlan időre kinevezett, azaz összesen 767 bírósági vezető volt.

A Kúria elnöke nevez ki 38 vezetőt:

- a Kúria főtitkárát,
- a Kúria főtitkár-helyettesét,
- a Kúria kollégiumvezetőit,
- a Kúria kollégiumvezető-helyetteseit,
- a Kúria tanácselnökeit.

Az OBH elnöke nevez ki 123 vezetőt:

- az ítéltáblák elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a törvényszékek elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok kollégiumvezetőit és kollégiumvezető-helyetteseit.

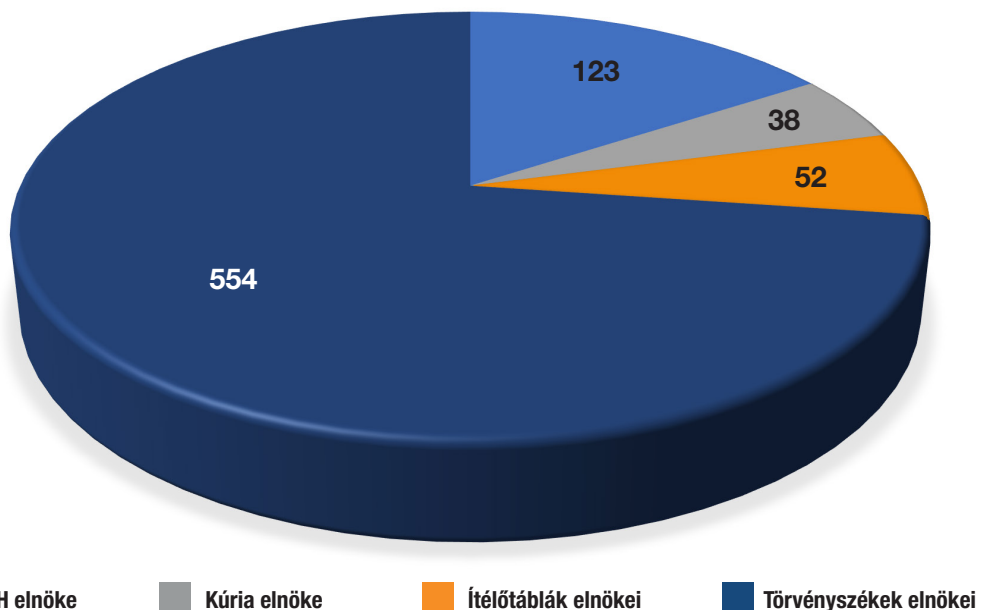
Az ítéltáblai elnökök 52 vezetőt neveznek ki:

- az ítéltábla kollégiumvezető-helyetteseit,
- az ítéltábla tanácselnökeit.

A törvényszéki elnökök 554 vezetőt neveznek ki:

- a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseit,
- a törvényszék tanácselnökeit,
- a közigazgatási és munkaügyi bíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a járásbíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a csoportvezetőket és a csoportvezető-helyetteseket.

A bírósági vezetők megoszlása 2019-ben a kinevezési jogkör gyakorlója szerint

1.2. Vezetői változások

2019-ben az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetői álláshelyek közül 36 esetében volt folyamatban pályázati eljárás. Ezek közül 8 álláshely még 2018-ban, 28 álláshely 2019-ben üresedett meg a kinevezési (megbízási) idő lejárta miatt.

A megüresedett és megüresedő tisztségek betöltése érdekében a pályázatok kiírása és elbírálása folyamatosan zajlott. 7 vezetői álláshely esetében második pályázat kiírására is sor került.

A 2019-ben így elbírált 36 pályázatból 18 esetben történt kinevezés, míg 9 esetben a Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumok megszűnése miatt, 2 esetben pályázat hiányában, 3 esetben a véleményező testületek többségi támogatásának elmaradása hiányában, 1 esetben a pályázó pályázatának visszavonása miatt, míg 3 esetben egyéb okból került sor a pályázat eredménytelenné nyilvánítására.

A kinevezésekre minden esetben a véleményező bírói testületek javaslataival egyezően került sor.

1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege

A bírósági vezetők kinevezése – a határozatlan időre szóló tanácselnöki kinevezés kivételével – 6 évre szól. Bírósági vezetői tisztséget csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be.

A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni. A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít a véleményező szerv (pl. teljes ülés, összbírói értekezlet, kollégium, csoport). A kinevezésre jogosult a pályázatokat a pályamű, a pályázó személyes meghallgatása, valamint a véleményező szerv javaslata alapján bírálja el.

A Bszi. 132. § (4) bekezdése alapján a kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem köti, ha azonban attól eltérő döntést hoz, írásban köteles azt indokolni. Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében a 6/2015 (XI.30.) OBH utasítás tartalmazza a véleménynyilvánítás rendjét. A kinevezésre jogosult a pályázatot valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával bírálja el.

Amennyiben a pályázat eredménytelenné nyilvánítására kerül sor, új pályázatot kell kiírni. Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást – legfeljebb egy évre – megbízás útján töltheti be.

A törvényszéki elnökök által **2019. évben elbírált pályázatok** számának alakulását a következő táblázat mutatja be:

vezetői tisztség megnevezése	kinevezéssel zárult pályázat	eredménytelenné nyilvánított pályázat	elbírált pályázatok száma összesen
kollégiumvezető-helyettes	6	-	6
KMB elnök	3	1	4
KMB elnökhelyettes	1	1	2
járásbírói elnök	16	2	18
járásbírói elnökhelyettes	7	2	9
csoportvezető	13	2	15
csoportvezető-helyettes	2	-	2
tanácselnök	12	1	13
összesen	60	9	69

2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak

A bírósági szervezetrendszerben jelenleg közel 12 000 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2019. december 31-én a következők szerint alakult:

A bíróságok létszámadatai

	2017. 12. 31-én		2018. 12. 31-én		2018. 12. 31-én	
	E*	T**	E	T	E	T
Bíró	3 023	2 862	3 016	2 933	3 007	2 926
Bírósági titkár	937	886	930	900	928	911
Bírósági fogalmazó	253	224	257	238	263	233
Egyéb igazságügyi alkalmazott	7 422	7 526	7 560	7 660	7 565	7 675
Összesen:	11 635	11 498	11 763	11 731	11 763	11 745

*E=engedélyezett **T=tényleges

2019-ben tovább folytatódott az a gyakorlat, miszerint – a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás 6. melléklet 13. §-ára figyelemmel – központi kezelésbe kerültek azon bírói álláshelyek, melyekről a bírák az Igazságügyi Minisztériumba (IM) vagy az Országos Bírósági Hivatalba (OBH) határozott – 3 hónapon túli – időtartamra kerülnek beosztásra.

Az engedélyezett bírói létszám nem tartalmazza a 2019. december 31-ei állapot szerint központi kezelésbe vont álláshelyek számát (24 álláshely), mely az OBH-ba és IM-be határozott időtartamra beosztott bírák eredeti álláshelyének központi kezelésbe vonásán túl, magában foglalja azon bírói álláshelyek számát is, amelyek megszüntetésre kerültek figyelemmel arra, hogy pályázat kiírását az érintett bíróság ügyforgalmi adatai nem indokolták.

Magyarország legkisebb bírósága továbbra is a Zirci Járásbíróság: az 1 fős bírói létszám változatlan, míg az igazságügyi alkalmazotti létszáma 5 főről 4-re csökkent.

A legnagyobb járásbíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB), melynek létszáma a legkisebb Zirci Járásbíróság létszámának közel százötvenszerese. A bíróság tényleges létszáma összesen 741 fő: 205 bíró és 536 igazságügyi alkalmazott.

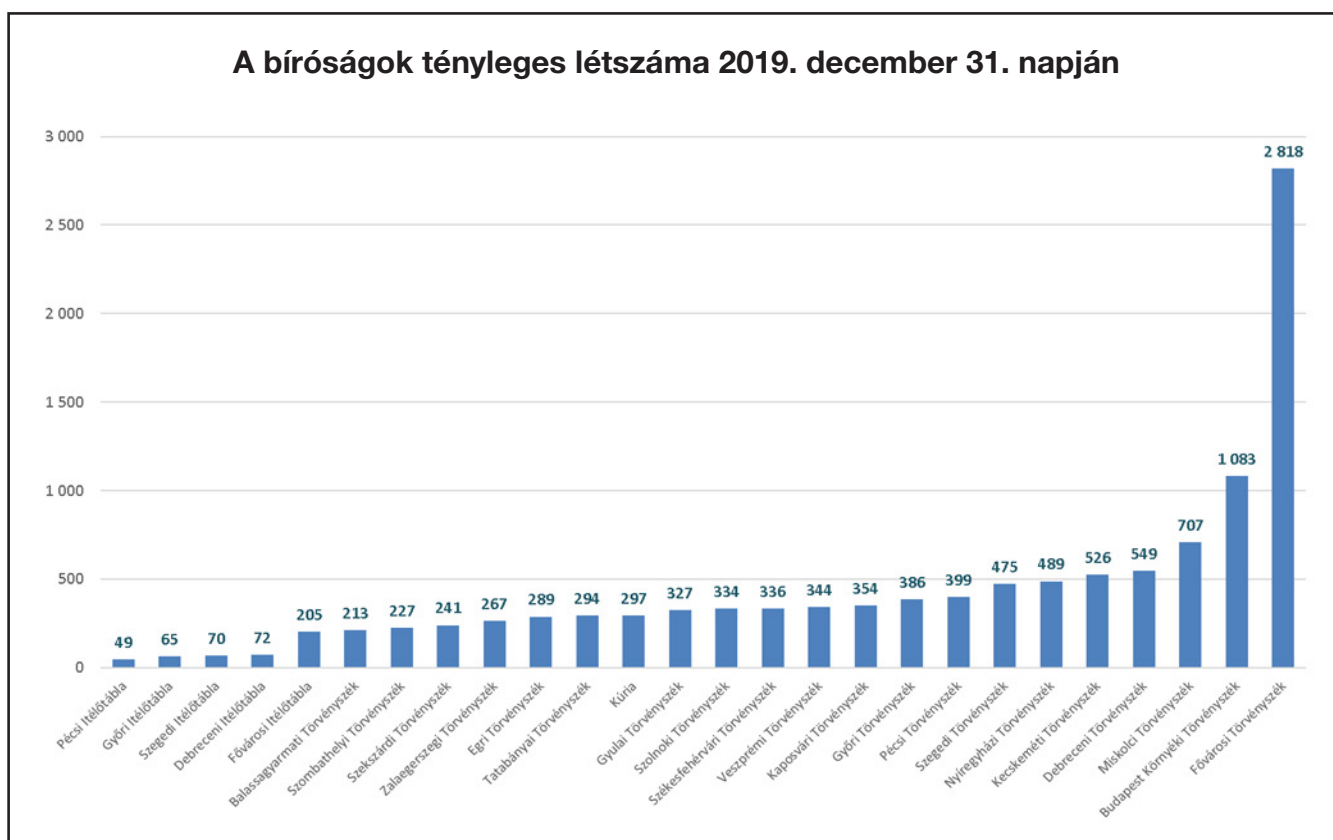
A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszék nemcsak ügyérkezés, hanem létszám tekintetében is kiemelkedik a törvényszékek közül. 2019. év végén a tényleges dolgozói létszám 2818 fő volt: 758 bíró és 2060 igazságügyi alkalmazott volt.

Ugyanakkor a legkisebb létszámú törvényszéken, a Balassagyarmati Törvényszéken mindösszesen 213 fő dolgozott: 45 bíró és 168 igazságügyi alkalmazott.

Az ország legnagyobb létszámú ítélőtáblája a Fővárosi Ítélőtábla, ahol 2019. december 31-én ténylegesen 205 fő dolgozott: 87 bíró és 118 igazságügyi alkalmazott.

A Pécsi Ítélőtábla továbbra is a legkisebb ítélőtábla az országban, létszáma 49 fő: 16 bíró és 33 igazságügyi alkalmazott.

A következő diagram az egyes bíróságok tényleges létszámát mutatja be:

3. Változások a bírói karban

3.1. Pályázatok, kinevezések

A bírói álláshelyet főszabály szerint nyilvános pályázat útján lehet betölteni, kivéve a bírák jogállásáról és javadalmasításáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 8.§ -ában meghatározott eseteket.

A pályázat elbírálása több lépcsőben történik. A pályázót meghallgatja a pályázattal érintett bíróság bírói tanácsa, majd felállít egy rangsort a pályázók között. A rangsorolás módját részletesen szabályozza a Bjt., valamint a bírói pályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet. A törvényszék, illetve az ítélőtábla elnöke a bírói tanács rangsorával egyetérthet, illetve írásban indokolva javasolhatja, hogy a második vagy harmadik helyen álló pályázót töltsen be az álláshelyet. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor első helyén álló pályázóval kívánja betölteni, és ez a pályázó nem tölt be bírói tisztséget, a pályázó kinevezésére tesz előterjesztést a köztársasági elnökhöz. Ha a pályázó bíró, akkor az OBH elnöke az áthelyezéséről dönt. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor második vagy harmadik helyén szereplő pályázóval kívánja betölteni, az OBH egyetértését szükséges beszereznie.

2019-ben az OBH elnöke 134 bírói álláspályázatot bírált el, melyekre összesen 565 pályázat érkezett. Az elbíralt pályázatok eredményeként az OBH elnöke 73 bíró kinevezésére tett javaslatot – ezek mindegyikét elfogadta a köztársasági elnök -, 57 esetben pedig áthelyezésről döntött. A pályázatok közül 4 eredménytelenné nyilvánítására került sor. Az OBH elnöke az általa elbíralt 130 eredményes álláspályázat mindegyikében a bírói tanácsok rangsorának megfelelően hozta meg döntését.

3.2. Szolgálati viszony megszűnések

2019-ben összesen 97 bíró szolgálati viszonya szűnt meg. Ezen belül

- a felső korhatárt elérte: 26 fő
- 40 év szolgálati idő elérésére és az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel nyugállományba helyezését kérte: 49 fő
- lemondott: 19 fő

- felmentés vagy nyilatkozat kapcsán: 1 fő
- felmentés politikai tisztségre történő kinevezés miatt: 1 fő
- felmentés jogerős fegyelmi büntetés miatt: 1 fő

3.3. Kijelölések

A bírák kijelölésére vagy egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel, illetve egy ügyszakon belül olyan ügyek ellátása érdekében kerül sor, amelyek speciális ismeretek vagy képzés meglétét feltételezik, vagy törvény rendelkezése értelmében az adott ügyben csak erre kijelölt bíró járhat el.

A Bjt. 30. §-a rendelkezik az OBH elnöke és a Kúria elnöke általi kijelölésekről, míg a Be. 207. § (1) bekezdése alapján a nyomozási bírót és a Bvtv. 47. § alapján büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat.

Az Iasz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat.

A járásbírószágon működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbírószágot elnökének javaslatára dönt a kijelölésről. A kijelölésben meg kell határozni, hogy az az ügyek mely körére vonatkozik. 2019-ben sor került egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárrá történő kijelölésekre szabálysértési, büntető, polgári (gazdasági), büntetés-végrehajtási ügyekben, valamint a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos ügyekben is.

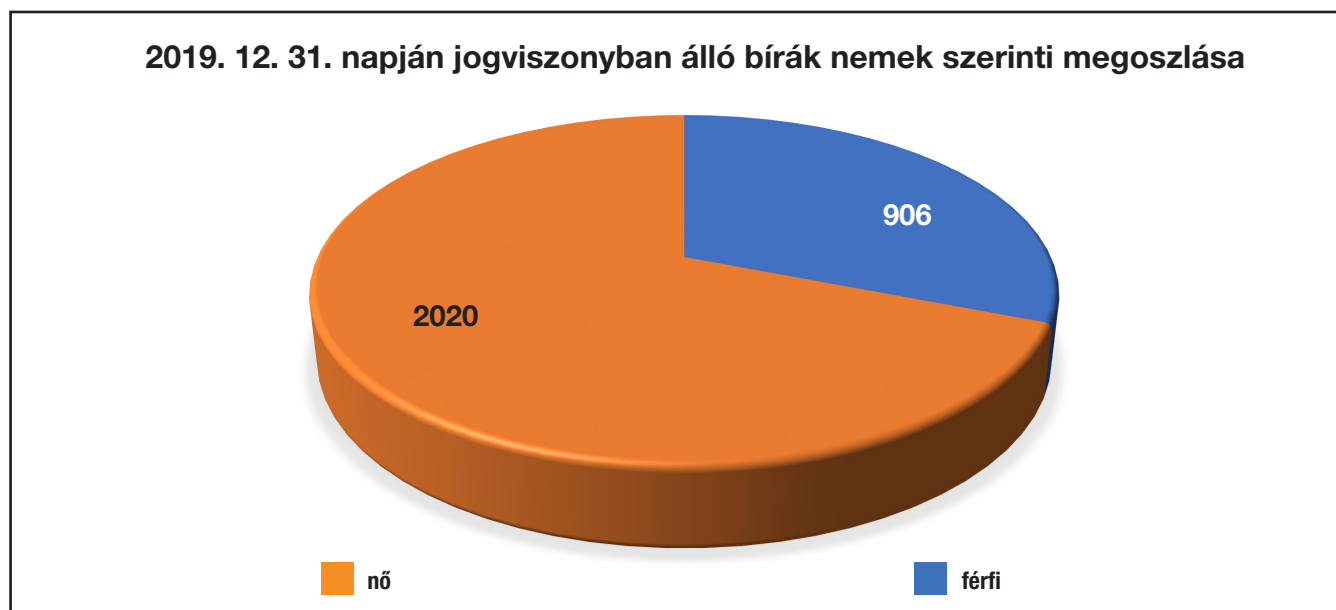
A törvényszéki elnökök javaslatára 2019-ben az OBH elnöke

- 37 bírót jelölt ki fiatalkorúak büntető ügyében ítélező bírónak,
- 1 bírót fiatalkorúak büntető ügyében ítélező bírónak történt kijelölését megszüntette;
- 13 bírót jelölt ki közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 9 bírót közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírói kijelölését megszüntette,
- 23 bírót és 16 bírósági titkárt jelölt ki bírósági közvetítővé, továbbá
- 1 bírót és 1 bírósági titkárt bírósági közvetítői kijelölését megszüntette meg.

4. A bírói kar összetétele

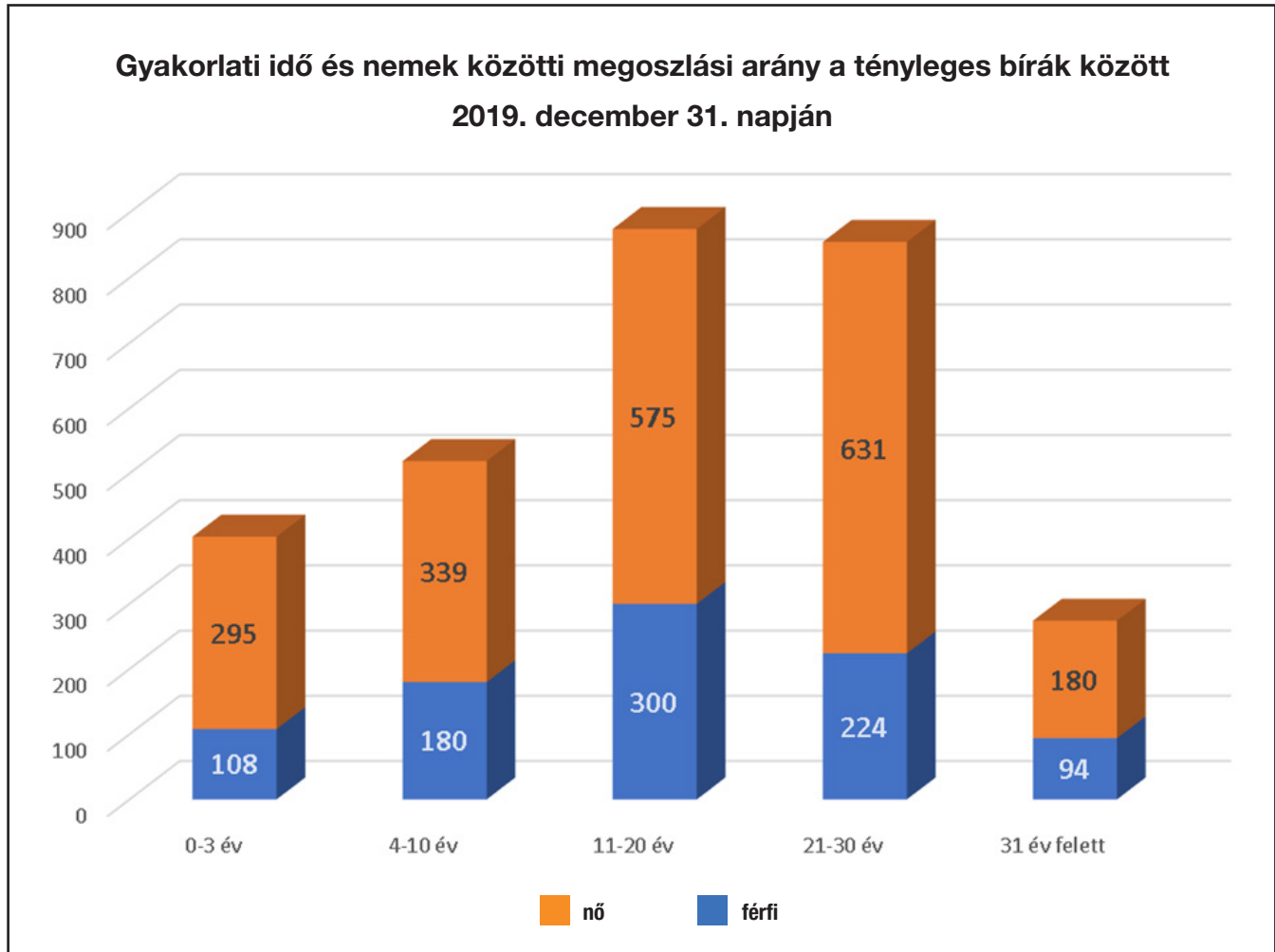
4.1. Nemek szerinti megoszlás

2019-ben össz-szervezeti szinten a női bírák száma 2020 fő (69%), a férfi bírák száma 906 fő (31%) volt. Ez azt jelenti, hogy a bírák nemek szerinti megoszlásának aránya az előző év azonos időszakához képest döntően nem változott. 2019. december 31. napján a két legmagasabb férfi bírói aránnyal a Győri Ítéltábla (58%), illetve a Debreceni Ítéltábla rendelkezett (67%).

4.2. Bírói gyakorlati idő

2019. december 31-én a kinevezett bírák közel egyharmada (875 fő) 11 és 20 év közötti gyakorlati idővel rendelkezett, a 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma pedig 403 fő volt. A 31 év feletti gyakorlati idővel rendelkezők száma 274 fő, ez a létszám szinte megegyezik a 2018. évi adatokkal (270 fő). A bírák több, mint 50%-a (59,12 %) 11-30 év bírói gyakorlattal rendelkezik. A bírói kar gyakorlati idő szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

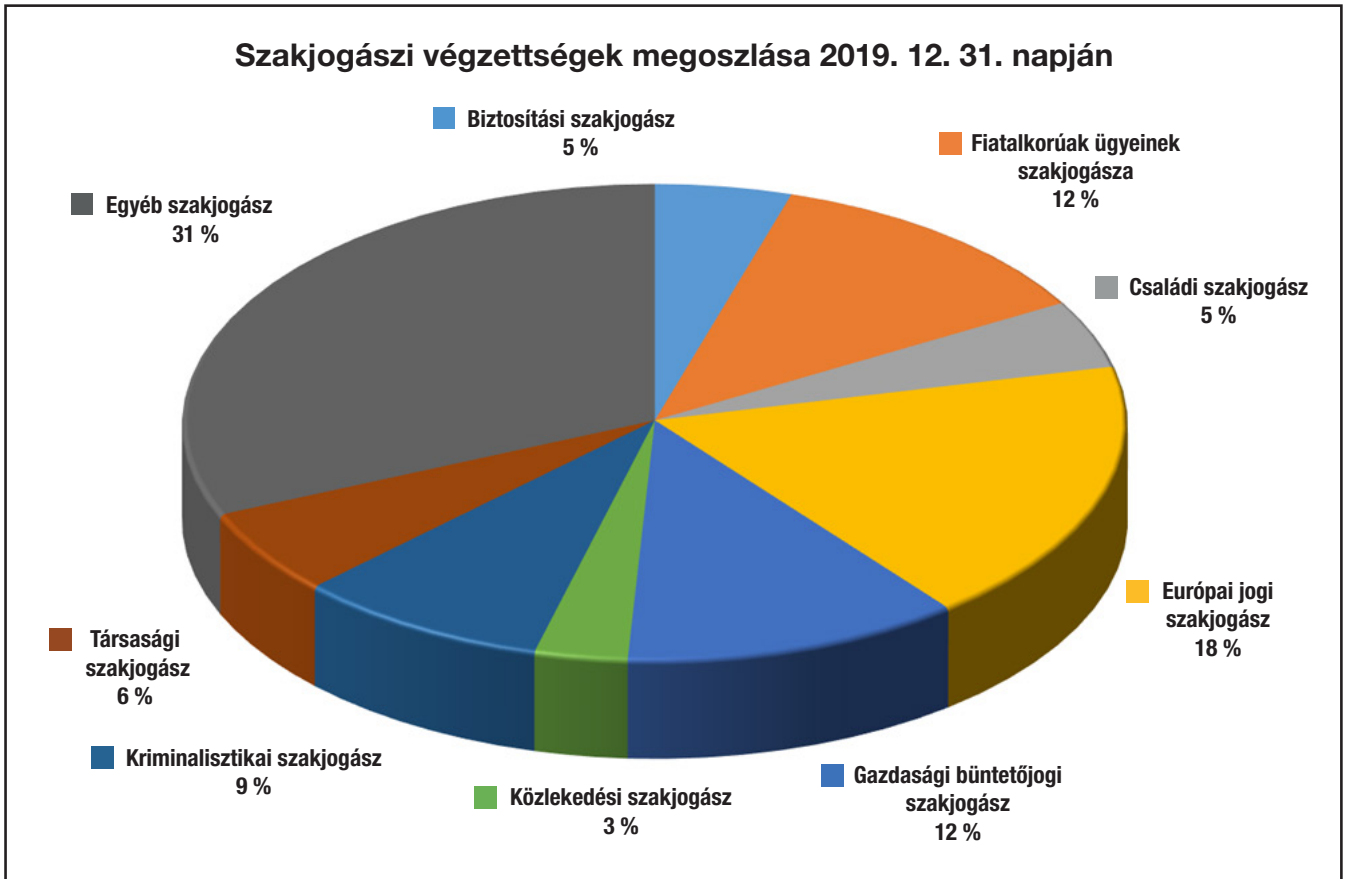
4.3. Többletképzettség

2019 végén a 2 926 kinevezett bíróból összesen 29 bíró rendelkezett PhD fokozattal, 908 bíró pedig összesen 1039 db szakjogászi végzettséggel.

Közülük

- 120 bírónak van gazdasági büntetőjogi,
- 187 bírónak Európa-jogi szakjogászi,
- 125 bírónak fiatalkorúak ügyeinek szakjogászi,
- 90 bírónak kriminalisztikai szakjogászi,
- 60 bírónak társasági szakjogászi,
- 49 bírónak biztosítási szakjogászi,
- 48 bírónak családjogi szakjogászi, míg
- 33 bírónak közlekedési szakjogászi végzettsége.

A bírák fentiekén túl további 327 db egyéb szakjogászi végzettséggel is rendelkeznek.

4.4. Nyelvvizsga

A bírói karból 2019 végén 1592 fő rendelkezett középfokú vagy felsőfokú nyelvvizsgával. A legelterjedtebb nyelvek közül – bármely szintű – angol nyelvvizsgája 1166 főnek, német nyelvvizsgája 782 főnek, orosz nyelvvizsgája 209 főnek, míg francia nyelvvizsgája 139 főnek volt.

Összesen 711 olyan bíró volt, aki 2 vagy annál több nyelvből rendelkezett alap-, közép-, vagy felsőfokú nyelvvizsga bizonyítvánnyal.

5. Az emberi erőforrások elosztása

5.1. Létszámváltozások

2019-ben az alább felsorolt álláshely rendszeresítésekre és átalakításokra került sor.

Évek óta kiemelt cél, hogy az ügyteher arányosítása érdekében a megüresedett bírói álláshelyek pályázati kiírása az arra leginkább rászoruló szervezeti egységnél történjen meg. Ennek keretében sor kerül a pályázatot kiírni kívánó bíróság engedélyezett létszámának, ügyforgalmi helyzetének, valamint az ott dolgozó bírák munkaterhének elemzésére.

2019-ben 7 bírói álláshely került megszüntetésre:

- a Szegedi Ítéltáblán 1 bírói álláshely
- a Miskolci Törvényszéken 3 bírói álláshely
- a Zalaegerszegi Törvényszéken 3 bírói álláshely

2019-ben 8 bírói álláshely került rendszeresítésre:

- a Kúrián 2 bírói álláshely
- a Fővárosi Ítéltáblán 1 bírói álláshely
- a Budapest Környéki Törvényszéken 4 bírói álláshely
- a Győri Törvényszéken 1 bírói álláshely

2019-ben központi kezelésbe vonásra került bírói álláshelyek száma:

- a Fővárosi Törvényszéktől 11 bírói álláshely
- a Budapest Környéki Törvényszéktől 2 bírói álláshely

Bírónak az OBH-ba vagy az IM-be történő beosztásának megszüntetésére és tényleges bírói álláshelyre beosztására figyelemmel rendszeresített álláshelyek száma

- a Fővárosi Törvényszéken 5 bírói álláshely
- a Budapest Környéki Törvényszéken 1 bírói álláshely

Az engedélyezett létszámban a központi kezelésbe vont álláshelyek nem szerepelnek.

A bírói munkateher kiegyenlítése céljából – többnyire a törvényszéki elnökök kezdeményezése alapján – bírói álláshelyek átalakítására is sor került az egyes törvényszékeken belül. Jellemzően járásbírói bírói álláshelyek törvényszéki bírói álláshelyekké, illetve bírósági vezetői álláshelyekké átalakítására került sor.

Ily módon 2019-ben 15 álláshely átalakítására került sor:

- a Budapest Környéki Törvényszéken 5 bírói álláshely
- Debreceni Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Fővárosi Törvényszéken 5 bírói álláshely
- a Székesfehérvári Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Veszprémi Törvényszéken 1 bírói álláshely

Az OBH elnöke a bírót – hozzájárulásával, az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben – az igazságügyért felelős minisztériumba is beoszthatja. 2019-ben 6 bíró és 1 bírósági titkár dolgozott a minisztériumban, akik közül az év folyamán 1 bíró beosztása megszüntetésre került.

6. Címviselés és címadoományozás

A bírák munkájának elismeréseként a bíró részére az OBT a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, illetve „kiválóan alkalmas” minősítés, és adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon szolgálati viszonyban töltött időt is – címzetes bírói címet adományozhat.

Az OBT a döntését a törvényszék, az ítélőtábla, illetve a Kúria elnökének indítványára, az OBH elnökének kezdeményezésére hozza meg.

Amíg a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján az OBT által adományozott cím opcionális, addig a Bjt. 174. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bírói szolgálati idő elismeréseként, az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött húsz év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBH elnöke címzetes bírói címet adományoz.

2019-ban 49 fő kapott címzetes bírói címet, közülük 30 fő hivatalból, a tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után, 19 fő pedig elismerésként.

Figyelemmel az időközbeni jogviszony megszűnésekre is, 2019. december 31-én összesen 698 bíró viselt címzetes bírói címet a szervezetben, közülük 15 bíró kúriai tanácsos, 5 bíró címzetes kúriai bíró, 187 bíró címzetes táblabíró, 491 bíró címzetes törvényszéki bírói címmel rendelkezik.

7. Bírósági életpálya

A bírósági életpálya megtartó erővel kell bírjon és megbecsülést kell nyújtson a bírósági szervezetben dolgozók számára, valamint, vonzóvá kell tennie a bírói – és az azt praktikusán megelőző – igazságügyi alkalmazotti hivatást a pályakezdő fiatalok számára.

A bírák illetményrendszerének átalakítására vonatkozó javaslat kidolgozásával már 2017-ben megkezdődött az a folyamat, melynek célja egy olyan bírói illetményrendszer kialakítása volt, amely a kezdő bírók esetében is megfelelően tükrözi a bírói munka felelősségét, emellett arra is ösztönzi a bírákat, hogy felsőbb bírósági szintekre és vezetői posztokra pályázzanak.

Az OBH elnöke a 2019. május 16-ai kormányülésen mutatta be a bírói illetményrendszer átalakítását is magában foglaló, a bíróságok 2020. évi költségvetésére vonatkozó tervet.

A bírósági szervezeten belüli konzultációs folyamat eredményeként kidolgozott Bjt. módosító javaslat 2019. október 10-én került benyújtásra az Igazságügyi Minisztérium részére.

Az Országgyűlés 2019. december 17-én fogadta el a bírák illetményemelését is tartalmazó, a Törvényalkotási bizottság által előterjesztett összegző módosító javaslatot.

Ennek eredményeként 2020. január 1. napjától

- emelkednek a fizetési fokozatokhoz tartozó szorzószámok (az 1. fizetési fokozatban 1-ről 1,25-re, a 4-5. fizetési fokozatokban az illetményalap 5 %-áról 10 %-ára, a 14. fizetési fokozatban 1,75-ről 2,1-re),
- valamennyi bírósági szinten emelkedik a beosztási pótlék és ezzel összhangban a címpótlék összege,
- emelkednek és a vezetői szintek szerint differenciáltan kerülnek megállapításra vezetői pótlékok, valamint
- a bírák első besorolásának felülvizsgálatával – 2020. június 30. napjáig – újból meg kell állapítani valamennyi bíró szolgálati idejének kezdő időpontját.

Az illetményrendszer átalakítása mellett 2019-ben is folytatódott az OBH elnöke által 2016-ban elindított Megtartó Program.

A program részeként került biztosításra a bírák soron kívüli előresorolásának, valamint az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékeléséhez kapcsolódó illetményemelésének pénzügyi fedezete, továbbá elismerésre került a szolgálati jogviszonyban töltött idő mellett az egész évben nyújtott kiváló teljesítmény is.

A törvényszékeken és ítéltáblákon Phd tudományos fokozattal, valamint a tudományok doktora címmel rendelkező bírák részére megállapított képzettségi pótlék, valamint a Werbőczy ösztöndíj programok (Universitas, Lingua, Mundus) a többlettudás elismerését, illetve az önképzés támogatását szolgálták.

A bírósági dolgozók emelt szintű orvosi vizsgálatának támogatása mellett 2019-ben is húsvéti ajándékutalványban, üdülési támogatásban, valamint ruházati költségtérítésben részesültek a jogosultsági feltételeknek megfelelő bírák és igazságügyi alkalmazottak.

2019. évben új elemként került bevezetésre – egyebek mellett – a bölcsődei és óvodai támogatás, a sportolás és a sportnapok támogatása, valamint a munkavégzéshez szükséges szemüveg költségtérítésének és a távolléti bérlet támogatás mértékének megemlése. Ezen túlmenően a jogosultsági feltételek megváltoztatása az iskolakezdési támogatásra jogosult bírák és igazságügyi alkalmazottak körének bővülését eredményezte.

III. rész – Tárgyi feltételek

1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek

1.1. Bírósági ingatlanok

1.1.1. Épületállomány

A bírósági szervezet kezelésében 2019 végén 113 városban 185 db, összesen 462 220 m² nettó alapterületű ingatlan volt, amelyek közül ténylegesen 154 épület szolgált ítélkezési célokat.

Az ingatlanok műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartása, fejlesztése az OBH kiemelt feladata. A rendelkezésre álló forrásokot az OBH a rövid és középtávú tervekkel összhangban a Wagner Gyula Terv és a Jablonszky Ferenc Pályázat keretében használja fel.

Az előzetesen jóváhagyott beruházási terv szerint a Wagner Gyula Tervben – az igényfelmérések alapján tervezett fejlesztések közül – az egyszerűbb munkákat a bíróságok, az összetett, több évre áthúzódó fejlesztéseket pedig az OBH saját beruházásként valósítja meg.

A Jablonszky Ferenc pályázati rendszerben központilag meghatározott célok szerinti épületfejlesztések megvalósításához biztosít pályázati forrást az OBH.

1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása

A bíróságok vagyonkezelésébe – ideértve a bérelt ingatlanokat is – 2019-ben országosan 185 ingatlan tartozott. Két ingatlanból a teljes körű felújítás idejére ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe költözött az adott bírósági szervezeti egység (a Gödöllői Járásbíróság és a Szarvasi Járásbíróság).

A bíróságok kezelésében lévő ingatlanok megoszlása a következő:

- 154 ítélkezési célt szolgáló épület,
- irattárak összesen 3112 m² alapterületen,
- egyéb épületek összesen 4658 m² alapterületen.

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések

1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota

A Kormány által 2016-ban nevesített Steindl Imre Program eredményeként teljeskörűen megvalósulhat a Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér és környezete történetileg hiteles helyreállítása és a teret övező valamennyi épület és a térhez kapcsolódó közterületek felújítása.

A projekt célja, hogy – együttműködve a Steindl Imre Program Nonprofit Zrt.-vel – megtörténjen a Kúria átköltözésének előkészítése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába.

Az Igazságügyi Palota épületének tervezési feladatai összevonásra kerültek az Agrárminisztérium átalakításának tervezési feladataival. A tervezési program véglegesítését követően a tervezési szerződés megkötésére 2019. októberében került sor. Az építési engedélyezési tervdokumentációk várhatóan 2020. év végére készülnek el.

1.2.2. BKT székház épületfejlesztési projekt

A Kormány az 1785/2015. (X.30.) Korm. határozattal intézkedett a Budapest Környéki Törvényszék (BKT) elhelyezéséről a Budapest, XIV. kerület, Hungária körút 179-187. sz. alatt található irodaházban.

Az ingatlan állam javára történő megvétele és 2016. márciusi birtokba vétele után az OBH a BKT szervezeteivel, szakembereivel együttműködve elkészítette a beruházás tervezési programját és a feladat koordinálására 2017-ben belső projektszervezetet hozott létre.

A 1541/2019. (IX. 25.) Korm. határozat értelmében a Kormány biztosította a beruházás lebonyolításához szükséges 10,3 milliárdos összeget, így az „A” és „B” épületrészének megújulásával rendeződik a BKT több, mint 500 munkatársának elhelyezése.

Az építési beruházás a „B” épületszárny átalakítási munkálataival 2019. októberében kezdődött meg. Az épület felújítása két ütemben történik, a „B” épületszárny 2021. év januárjában, az „A” épületszárny pedig 2022. júniusában kerül átadásra.

1.2.3. A Szegedi Törvényszék és a Szegedi Járásbíróság

A Szegedi Törvényszék vagyonkezelésében lévő szegedi Széchenyi téri ingatlan állapota leromlott, az elhelyezés rendkívül szűkös.

Az épületben működik jelenleg a Szegedi Törvényszék, a Szegedi Járásbíróság és a Szegedi Járási Ügyészség.

2016. második negyedévének végén kötött szerződést az OBH az engedélyezési és kiviteli terveket készítő építész irodával.

A kiemelt műemléki jelentőségű épület teljes rekonstrukciójának és bővítésének engedélyezése 2018. novemberében zárult le, melyet követően 2019 évben kezdődött meg a kiviteli tervek elkészítése, melyek 2020. év végére készülnek el. A beruházás becsült költsége 16,645 milliárd forint. A forrás rendelkezésre állása esetén a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás sikeres lezárása után a kivitelezés várhatóan 2,5 év alatt kerül lebonyolításra.

1.2.4. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” Európai Unió pályázat

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) két projektje keretében összesen 1,7 milliárd forint értékben korszerűsödhet több bírósági épület. A projektek megvalósítására az OBH Konzorciumi Együtműködési Megállapodást írt alá a konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft.-vel.

A Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla közös épületének energetikai fejlesztése 300 millió forint, a további 1,4 milliárd forint terhére első körben a Komlói és a Bajai Járásbíróság épületeinek teljes körű energetikai fejlesztése történik meg.

A Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla épületének kivitelezése 2019 márciusában kezdődött meg, a beruházás 2019. decemberében került átadásra.

A bajai és komlói épületek vonatkozásában a kiviteli tervek 2018 augusztusában, valamint 2018 novemberében készültek el. A tervek alapján 2019. évben kezdődtek meg a kivitelezők kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárások, melyek beérkező ajánlat hiánya miatt eredménytelenül zárultak le. A megismételt közbeszerzési eljárások lebonyolítására, valamint a kivitelezői szerződéskötésre 2020. év III. negyedévében kerülhet sor.

Az alábbi épületek fejlesztésének tervezése folyamatban van, melyek várható befejezése 2020. év közepe:

- Nyíregyházi Törvényszék,
- Egri Járásbíróság,
- Gyulai Törvényszék és Járásbíróság,
- Ózdi Járásbíróság.

1.3. Felújítások, építkezések, beruházások

1.3.1. Kivitelezés alatt álló beruházások

1.3.1.1. MIA-BALATON, Balatonszemesi Képzési Központ

A fejlesztés célja egy olyan épületegyüttes (oktatási épület, szállásépület) létrehozása, amely egyaránt alkalmas a legkorszerűbb eszközök által támogatott képzések lebonyolítására és az igazságszolgáltatásban dolgozók rekreációs igényeinek kielégítésére. A beruházás keretében két új épület kerül megépítésre, valamint a szállásépülethez tartozó strandterület kerül felújításra.

A kivitelezés 2019. augusztus hónapban indult meg, az alapkövetelményre 2019. október hónapban került sor.

A beruházás teljes költsége 4,765 milliárd forint, az épületek átadására 2021. áprilisában kerül sor.

1.3.1.2. Az Érdi Járásbíróság és az Érdi Járási Ügyészség új épülete

A Kormány a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt módosítva, 2015-ben rendelkezett az új Érdi Járásbíróság létesítéséről. Az új bíróság és az ezzel párhuzamosan felállítandó ügyészség létesítéséhez szükséges méretű ingatlan nem állt rendelkezésre, emiatt csak új épület létrehozása jöhetett szóba.

2016-ban az állam javára történt térítésmentes felajánlásával az Érdi Önkormányzat biztosította az építkezéshez szükséges területet. 2016-ban az OBH a Legfőbb Ügyészséggel közösen Megvalósíthatósági Tanulmányt készítettett a tervezett épület ingatlanon való elhelyezhetőségének vizsgálatára vonatkozóan. A Tanulmányterv alapján a tervezési folyamat 2017 májusában kezdődött meg.

A kivitelezési tervdokumentáció 2018. év végére készült el, a kivitelezési munkálatok 2019. szeptemberében kezdődtek meg.

A beruházás teljes költsége 4,5 milliárd forint, az épület tervezett átadása 2021. június.

1.3.1.3. A Magyar Igazságügyi Akadémia „C” épületszárnyának átalakítása

A növekvő számú képzések helyigényének biztosítása érdekében a MIA épület „C” szárnyának belső átalakítása vált indokolttá, melynek eredményeként egy 70 fő befogadására alkalmas oktatóterem, könyvtár és oktatásszervezési irodák kerülnek kialakításra.

A 2019 októberében megindult beruházással párhuzamosan átalakításra kerülnek a telek dél-keleti végében lévő, használaton kívüli tenispályák, melyekből multifunkcionális sportpálya, valamint szabadtéri közösségi tér kerül kialakításra.

A beruházás teljes költsége 1,3 milliárd forint, a felújított épületszárny átadására 2020. augusztus végén kerül sor.

1.3.1.4. A Ráckevei Járásbíróság

Az OBH elnöke és Ráckeve polgármestere 2016 szeptemberében megállapodott, hogy a csökkentett létszámú járásbíróság elhelyezését új épületben oldják meg. Az új épület építése céljára az önkormányzat térítésmentesen megfelelő méretű telket ajánlott fel. A Kormány által biztosított 443 millió forintos keret terhére az önkormányzat az OBH együttműködésével lebonyolította a tervezést és lefolytatta a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárást.

A kivitelezési munkálatok 2019 augusztusában kezdődtek meg. Az épület bútorozásához, biztonságtechnikai rendszerének kialakításához szükséges 100 millió forintot az OBH biztosítja.

Az Önkormányzat által lebonyolított kivitelezési munkálatok 2020. szeptemberében, az OBH által vállalt biztonságtechnikai- és bútorozási munkálatok pedig 2021. év februárjában fejeződnek be.

1.3.2. Tervezés alatt álló beruházások

A közép- és hosszútávú beruházási tervek alapján a következő épületek tervezése zajlik:

• Kiskőrösi Járásbíróság	tervezett átadás: 2022. év vége
• Kisvárdai Járásbíróság és Kisvárdai Járási Ügyészség	tervezett átadás: 2022. év vége
• Tapolcai Járásbíróság és Tapolcai Járási Ügyészség	tervezett átadás: 2023. I. negyedév
• Dunakeszi Járásbíróság	tervezett átadás: 2023. III. negyedév

1.4. Jablonszky Ferenc Pályázati rendszer

A 2014-ben bevezetett „Jablonszky Ferenc Program” – belső pályázati rendszer – célja a bíróságokon az ügyintézési- és a munkakörülmények javítása.

2019-ben épületenergetikai fejlesztések, munkakörnyezet, valamint akadálymentesítési témakörben került újabb pályázat kiírásra. Az intézmények összesen 196 db pályázatot nyújtottak be, több mint 1 858 millió forint értékben.

Az OBH a 2019. évi beruházási terv részeként a 106 nyertes pályázat megvalósítására összesen több, mint 595 millió forintot biztosított. A pályázatokban szereplő fejlesztések többsége 2019 decemberéig befejeződött, míg a nagyobb léptékű munkálatok 2020 I. félévében kerülnek lezárásra.

Témakörök	Nyertes pályázatok száma	Pályázatokra biztosított összegek millió forintban
A.1. Fűtési rendszer korszerűsítése	8	48.752.233
A.2. Klíma hálózat kiépítése / korszerűsítése	12	123.562.537
A.3. Energia takarékosági intézkedések, rendszer szabályozások	6	2.455.290
A.4. Megújuló energia hasznosítás	2	14.650.569
A.5. Elektromos hálózat korszerűsítés	18	131.635.409
B.1. Munkakörnyezet fejlesztése / épületen belül	29	201.072.557
B.2. Munkakörnyezet fejlesztése / épületen kívül	24	57.176.186
C. Akadálymentesítés felülvizsgálata	7	16.206.093
Összesen:	106	595.510.874

2. Informatika

A bírósági informatika célja a XXI. századi bírósági koncepció támogatása: a hatékonyabb, gyorsabb ügymenet és az eljárások egyszerűsítéséhez szükséges feltételek megteremtése.

Az ügyfelek egyre inkább az elektronikus eljárási formák, a tértől és időtől független ügyintézési lehetőségek felé fordulnak, amely törekvéshez a bírósági szervezetrendszernek alkalmazkodnia kell.

Ezért biztosítani kell a releváns információk elektronikus elérhetőségét, illetve az egyes ügyekkel kapcsolatos dokumentumok és adatok rendelkezésre állását is elő kell segíteni.

A bírósági dolgozók részéről is jogos elvárás, hogy munkájukat korszerű, hatékony és felhasználóbarát megoldások támogassák. Ezek az elvárások mind az ügyfelek, mind a bírósági munkatársak felől folyamatosan erősödnek.

2.1. Infrastruktúra

Az elektronikus közszolgáltatások folyamatos továbbfejlesztésére vonatkozó törvényalkotói szándéknak, illetve az ügyfelek részéről egyre szélesebb körben jelentkező, a modern kommunikációs megoldásokra vonatkozó felhasználói elvárásoknak történő megfelelés informatikai infrastruktúrafejlesztést követel meg a bírósági szervezettől.

A hálózati aktív és passzív eszközök biztosítják a központi szerverek és az egyes bíróságok, illetve – elektronikus ügyintézés esetén – az ügyfelek és a bíróságok közötti kapcsolatot.

Az alaphálózat kapacitását a korábbi 2 Gbit/s sávszélességről 10 Gbit/s-re sikerült növelni, amely önmagában is érzékelhető javulást eredményezett a munkavégzés gördülékenységében.

Ahhoz, hogy a megnövekedett sávszélesség valamennyi előnyét élvezhesse a szervezet, 155 db új nagyteljesítményű aktív hálózati eszköz (központi és bírósági switch), valamint a forgalmat kiszolgálni képes határvédelmi berendezések (tűzfalak, IPS) beszerzése és hálózatba építése történt meg.

2.1.1. Központi szerverek

A bírósági informatikai rendszerben a gyors és hatékony munkavégzés támogatása érdekében 2019-ben további 94 db új szerverrel bővült az eszközállomány.

2.1.2. Informatikai hálózat

A hálózat zavartalan üzemeltetését megfelelő mennyiségű határvédelmi, behatolásjelző, vírus- és spamszűrő licenc beszerzésével biztosította a szervezet. A tárgyidőszakban 16 500 db vírusvédelmi licencet újítottunk meg.

2.1.3. Munkaállomások

2019-től a dolgozók munkáját 8000 db új monitor, 521 db új munkaállomás és 50 db új tablet segíti.

Egy új, hatékony irodai rendszer bevezetése érdekében összesen 11700 db irodai programcsomag került aktiválásra és a teljes rendszer működéséhez szükséges 120 darab szerverlicenc beszerzése is megtörtént.

2.1.4. Távoli munkavégzés

Egyre több bírósági dolgozónak van lehetősége távolról belépni a hálózatba, ami megkönnyíti az otthoni munkavégzést. A távoli belépés lehetőséget ad a gyors beavatkozásra üzemzavarok esetén is.

2.2. Az elektronikus ügyiratszámok alakulása 2019-ben

A bíróságok elektronikus iratforgalma az OBH rendszerén keresztül áramlik. A beadványok elő-feldolgozásának és továbbításának gyorsasága e rendszer sebességén, áteresztő képességén múlik. Az elektronikus eljárások körének kiszélesítésével együtt jelentősen emelkedett a bíróságokra online érkező küldemények száma.

2.2.1. Online ügyintézés

Országos szinten biztosítottuk a bírósági hálózat működését 2019-ben. Az ügyeket nyilvántartó lajstromprogram, a levelezés, a hálózaton lévő tárhelyek, a nyomtatás vagy a vírusvédelem mind olyan szolgáltatások, amelyeket a felhasználók napi szinten igénybe vesznek.

2.2.3 Az elektronikus iratforgalom bővítése

Az elektronikus iratkezeléshez a bíróságok számára 440 db dokumentumscanner került beszerzésre.

2.3. Az informatikai szervezet emberi erőforrásai, képzései

2.3.1. Létszám

A bírósági szervezet informatikai feladatait az OBH Informatikai Főosztálya és a bíróságok informatikusai látják el. A tárgyidőszak végén informatikai területen országosan 221 informatikus dolgozott, melyből 18 fő az OBH-ban, 203 fő pedig a bíróságokon.

2.3.2. Informatikai képzések a bírósági szervezetben

Az „Álomból valóság – XXI. századi ügyvitel” elnevezésű projekt keretében a rendszergazdák képzésén 27 intézményből összesen 68 fő vett részt, ahol a jogosultságkezelés, a levelezőrendszer, a skype és a szoftverlicence került bemutatásra.

A kulcsfelhasználók képzéssorozata 22 alkalomból állt – 2019. március 11. és 2019. április 30. között zajlott – ezeken 27 intézményből összesen 346 fő vett részt.

3. A bírósági szervezet gazdálkodása

3.1. Fejezeti szintű gazdálkodás

2019 második félévben a jogszabályi környezet változásából eredően kiemelt hangsúlyt kap a fejezeti szintű gazdálkodásban a pénzforgalmi szemlélet alapján történő gazdálkodás [a 368/2011. (XII. 31.) Korm.rendelet értelmében működési célú kiadási előirányzatain maradvány nem képződhet].

A jogszabályváltozás az OBH főosztályai és az intézmények vezetői között történő költségvetési tárgyalásokra is hatással volt. Az intézmények költségvetési szempontból sikeresen zárták a 2019-es évet, gazdálkodásuk az év folyamán végig kiegyensúlyozott volt, likviditási probléma nem adódott.

2019 második félévében a Gazdálkodási Főosztály elvégezte az intézmények 2020. évi elemi költségvetésének tervezését a költségvetési törvényben meghatározott keretszámok alapján, az intézményi igények figyelembevételével. A tervezéskor továbbra is kiemelt szempont, hogy az intézmények költségvetése stabilan biztosítsa a zavartalan működés feltételeit, az időarányos finanszírozásból adódó esetleges likviditási problémák elkerülését.

3.2. Gazdálkodást támogató intézkedések

A Gazdálkodási Főosztály az eddigiektől eltérő, új elemzési módszert dolgozott ki, amely által a kockázatot jelentő pontok feltárhatóvá váltak, így a szükséges beavatkozások időben megtörténhettek. Az új módszer az eltérések elemzésén túl viszonyszámokat is vizsgált, ezáltal pontos, megbízható, lényegre törő információkat szolgáltatott az intézményi gazdálkodás helyzetéről.

Az elemzés célja kettős: egyrészt a bírósági vezetők az év folyamán átfogó képet kaphattak a szervezetrendszer gazdálkodásáról, másrészt folyamatos kontrollt biztosított az ún. „Megtartó Program” elemeire felhasználható keretösszegre vonatkozóan.

A Forrás SQL Program Letéti moduljának – felszámolói letétek vonatkozásában megvalósuló –fejlesztése is megtörtént. A 2019. évi fejlesztés eredményeként számos – a felhasználók munkáját megkönnyítő – módosítás, új programfunkció került bevezetésre. A felhasználók támogatása érdekében több, korábban kézi beavatkozást igénylő rögzítés, folyamat került automatizálásra.

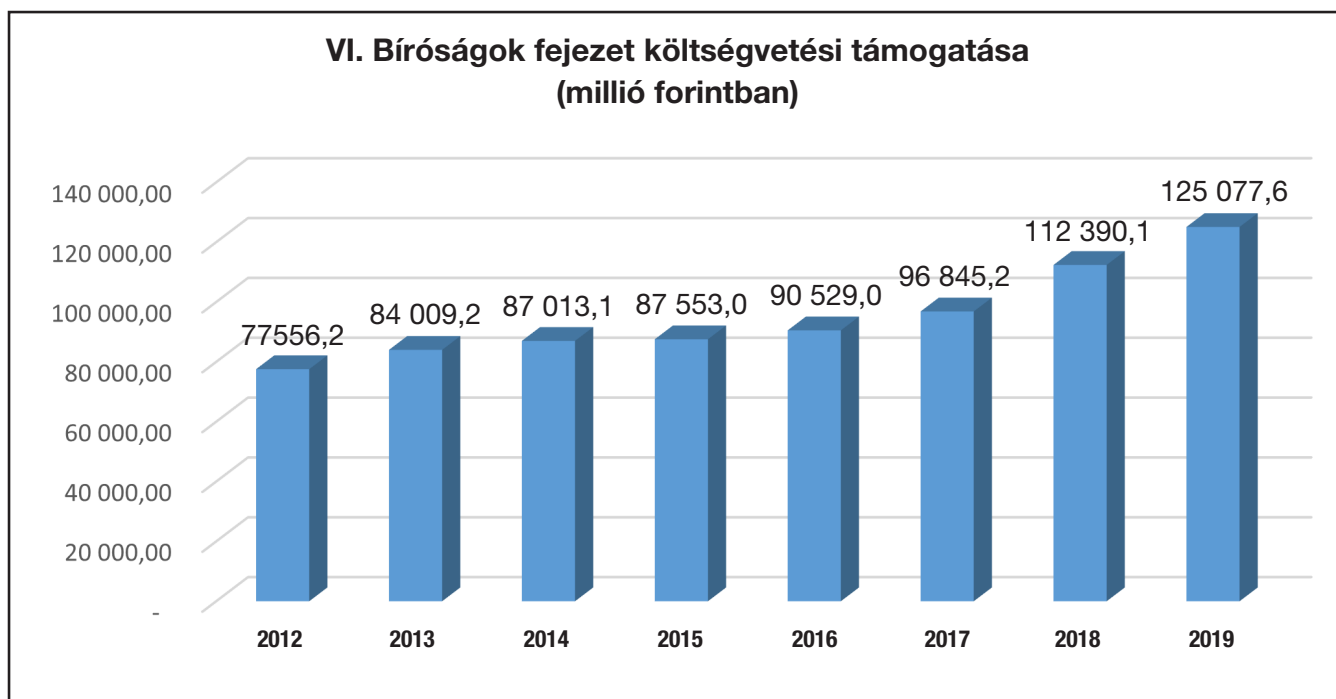
Jogszabályváltozások következtében 2019. január 1-től az új végrehajtási ügyekben a törvényszéki végrehajtók helyett a Nemzeti Adó- és Vámhivatal végrehajtói járnak el. A jogszabályi követelményeknek való megfelelés érdekében a bírósági szervezetrendszerben használt modulban e tekintetben is megvalósult a fejlesztés, melynek eredményeként a felhasználók ÁNYK nyomtatványon nyújthatnak be megkereséseket a NAV részére.

3.3. A Bíróságok fejezet 2019. évi költségvetése

Az Országgyűlés a Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény alapján a Bíróságok fejezet költségvetését az alábbi keretszámokkal fogadta el:

2019. évi előirányzatok (millió forintban)	
Támogatás	125 077,6
Bevétel	2 258,1
Kiadás	127 335,7

A következő diagramon a Bíróságok fejezet költségvetési támogatásának alakulása kerül bemutatásra, amely 2012. év óta több mint 47 521,7 millió forinttal, vagyis 61,3 %-kal emelkedett.

A 2019. évi támogatási előirányzat az év közbeni egyes kormányrendeletek által biztosított többletek eredményeként az alábbiak szerint alakult:

2019. évi támogatási előirányzat változása tételenkénti bontásban (millió forintban)	
2019. évi eredeti támogatási előirányzat	125 077,6
2019. évi évközi többletek	2 892,7
ebből:	
Minimálbér és garantált bérminimum emelkedésével kapcsolatos 2019. évi többletkiadások támogatása az PM/5694-2/2019. számú levele alapján	57,5
1280/2019.(V.15.) Kormány határozat a 2019. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési források átcsoportosításáról	3,0
275/2018. (XII. 21.) Korm. rendelet a költségvetési szervek és az egyházi jogi személyek foglalkoztatottjainak 2019. évi kompenzációjáról	43,8
1244/2019. (IV.30) Korm. határozat alapján a Központi Maradványelszámolási Alap terhére a BE módosításból felmerülő költségek 2018. évi fedezet maradvány visszahagyása	2 788,4
2018. I. félévi módosított költségvetési támogatás	127 970,3

3.4. Saját bevételek

A 2019. évi eredeti bevételi előirányzat 2 258,1 millió forint. Az alábbi táblázatban az I. és II. cím vonatkozásában az intézményi bevételek I. féléves teljesülésének alakulása kerül bemutatásra a 2019-es év vonatkozásában.

I. és II. cím Bevételek és maradványok alakulása (millió forintban)	
Kiemelt előirányzat megnevezése	2019. évi teljesítés
Működési bevétel	1 586,0
Közhatalmi bevétel	3 079,0
Felhalmozási bevétel	566,6
Előző év előirányzatának maradvány igénybevétele	19 235,2
– ebből – kötelezettségvállalással terhelt	12 522,6
– ebből – kötelezettségvállalással nem terhelt	6 712,6
Mindösszesen	24 466,8

A táblázatban látható kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány összegét az alábbiak indokolják:

- a Be. módosításból eredő többletköltségek fedezetének 2 788,4 millió forint szabad maradványa a tárgyalótermi kép- és hangrögzítés eszközeinek közbeszerzési eljárásának elhúzóadásai miatt (az összeg 2019. évben újra biztosításra került);
- 3 830,5 millió forint szabad maradvány a közigazgatási bíróságok felállítására biztosított fedezetből, továbbá
- 93,7 millió forint az intézményeknél keletkezett szabad maradvány.

3.5. Kiadási előirányzatok

Az alábbiakban a bíróságok és a Kúria kiadási előirányzatai kerülnek bemutatásra kiemelt előirányzatonként, kizárólag a tárgyévi adatok vonatkozásában.

Kiemelt előirányzat	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Pénzügyi teljesítés
Személyi juttatások (K1)	76 500,2	81 882,8	81 063,0
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulás adó (K2)	16 700,4	15 951,3	15 784,6
Dologi kiadások (K3)	19 056,9	21 860,2	20 378,7
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	15,0	14,3	14,3
Egyéb működési célú kiadások (K5)	-	17,3	16,0
Beruházások (K6)	7 652,3	8 614,6	5 279,3
Felújítások (K7)	266	1 334,3	1 326,7
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	-	9,2	9,2
ÖSSZESEN	120 190,8	129 684,0	123 871,8

A személyi juttatásokon (K1) belül legnagyobb volumenű a bírák és igazságügyi alkalmazottak törvény szerinti illetménye, mely 61.283,5 millió forint volt.

A munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó (K2) kiemelt előirányzat esetében a jogszabályi változásból eredően a szociális hozzájárulási adó mértéke 2019-ben 7 hónapra vonatkozóan 19,5%-ra, 5 hónapra vonatkozóan 17,5% -ra csökkent. A csökkenés megtakarítást nem generált, mivel a 2019. évi fejezeti költségvetés az adócsökkenés figyelembevételével került meghatározásra.

A dologi kiadások (K3) között a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások mellett az informatikai szolgáltatások igénybevétele kiemelkedő mértékű.

Az „Álomból valóság – XXI. századi ügyvitel” elnevezésű projekt keretében – melynek célja, hogy országosan egységes és a kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő irodai szoftverekkel lássa el az informatikai eszközöket – a 2018. évben megvásárolt szoftverlicencket meghosszabbításra és kibővítésre kerültek.

A beruházások előirányzatát 2019. I. félévében a Kormány a 1244/2019. (IV.30.) határozatával – a Be. módosításból eredő költségek 2018. évi maradványának visszahagyása céljából – 2788,4 millió forinttal megemelte.

A Kormány által biztosított előirányzat terhére a „VIA VIDEO” elnevezésű projekt keretében a meglévő 72 tárgyalótermen felül 2019. évben további 112 bírósági tárgyalóterem távmeghallgatásra alkalmas összekötése valósult meg a belföldi társintézményekkel és más bíróságokkal.

A távmeghallgatásra alkalmas eszközök beszerzésére 2062,1 millió forintot fordított az OBH. A tárgyalók műszaki kialakítását az intézmények végezték, a fedezetet pedig az OBH biztosította a részükre 217,9 millió forint összegben. Ennek a pénzügyi teljesítése a „beruházások és felújítások” kiemelt előirányzatokon realizálódott.

Az „Út a jövőbe” elnevezésű projekt keretében 2019. évben beszerzésre került 305 db laptop 92,9 millió forint, illetve 99 db tablet 35,1 millió forint értékben, a szerződés biztosította opciós beszerzési lehetőség terhére. A projekt keretében történő beszerzések 2019. I. félévében lezárultak.

A felújítások kiemelt előirányzaton az intézmények fejezeti költségvetésből finanszírozott felújítási munkálatai valósultak meg.

Az egyéb működési kiadások előirányzati soron nemzetközi kötelezettségekre, államháztartáson belüli támogatásokra történő kifizetések realizálódnak.

3.6. Fejezeti kezelésű előirányzatok

A 2019. évi költségvetési törvényben meghatározott keret összege megegyezett az előző évivel.

Fejezeti kezelésű előirányzatok alakulása (millió forint)	
Előirányzat megnevezése	2019. év eredeti előirányzat
Igazságszolgáltatás beruházásai	5 583,0
Igazságszolgáltatás működtetése	1 561,9
Mindösszesen:	7 144,9

3.6.1. Igazságszolgáltatás beruházásai

Az épületeket érintő beruházásokra a pénzügyi fedezet az Igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti kezelésű előirányzat terhére került biztosításra az intézmények részére.

A **Jablonszky pályázat** keretében meghirdetett pályázatok feltételrendszere objektív módon meghatározott, ezáltal valamennyi intézmény részére egyenlő feltételek mellett vált biztosítottá a támogatási összeg elnyerésének lehetősége. 2019-ben 19 intézmény igénye került támogatásra, összesen 595,5 millió forint összegben.

A **Wagner Gyula Program** keretein belül az intézményeknek lehetőségük nyílt a műszakilag elavult intézményi infrastruktúrát korszerűsíteni, felújítani, illetve beruházások megvalósításával a bírósági épületek gazdaságosabb fenntartását elősegíteni. 2019-ben a Wagner Gyula Program keretein belül megvalósuló beruházások fedezetére 21 intézmény részére került biztosításra előirányzat, összesen 3186 millió forint összegben.

3.6.2. Igazságszolgáltatás működtetése

Az *Igazságszolgáltatás működtetése fejezeti kezelésű előirányzat* egyrészt az üres álláshelyekhez kapcsolódó, központi kezelésbe vont illetmények, járulékok és juttatások, és egyéb kiadások fedezetéül szolgál.

2019-ben két nagyobb volumenű, fejezeti szinten felmerülő feladat teljes évi fedezete átcsoportosításra került az intézmények költségvetése javára:

- regionális képzések fedezete 86,1 millió forint összegben,
- központi igazgatási feladatokkal összefüggő kiadások fedezete 168,6 millió forint összegben, utólagos elszámolási kötelezettséggel.

2019-ben az alábbi jelentősebb, fejezeti szinten felmerülő feladatokkal kapcsolatos előirányzat átcsoportosítások történtek az intézmények részére:

- az ún. „Megtartó Programmal” összefüggő előirányzat átadások 15.531,0 millió forint értékben,
- a betöltésre került üres álláshelyek illetményének és adóvonzatának fedezete 160,8 millió forint értékben,
- új álláshelyek rendszeresítésének illetményfedezete 26,3 millió forint értékben.

3.7. 2019. évi hatékony gazdálkodás eredményei

A jogszabályi környezet változásait és a fejezet pénzügyi helyzetét figyelembe véve az ún. „Megtartó Program” elemei 2019. év elején újratervezésre kerültek, melynek eredményeként **újabb juttatási elemek** kerültek bevezetésre.

Magasabb összegben került támogatásra a közlekedési költségtérítés (távolsági bérlet összegének 100%-os támogatása) és a képernyő előtti munkavégzéshez szükséges éleslátást biztosító szemüveg költségtérítés (bírói illetményalap 10%-a).

Az OBH Gazdálkodási Főosztálya által végzett monitoring tevékenységnek és a kontrolling rendszer folyamatos fejlesztésének köszönhetően a gazdálkodási folyamatok átláthatóbbá váltak, ezáltal eredményesebb **intézményi és fejezeti gazdálkodás** valósult meg a 2019-es évben.

3.8. A 2020. évi költségvetés előkészítése

A Pénzügyminisztérium 2019. év áprilisában küldte meg a 2020. évi költségvetési törvényjavaslat előkészítésére vonatkozó ütemtervet az OBH részére. A törvényjavaslat benyújtására az Országgyűlés tavaszi ülészakájában került sor.

A 2020. évre benyújtott költségvetési igény tartalmazott minden olyan szervezetrendszer érintő költségvetési többletet, amely jogszabályi kötelezettségből ered, vagy az igazságszolgáltatás minőségét javító intézkedésekhez, fejlesztésekhez járul hozzá.

IV. rész – A bírósági szervezet integritása

1. Lépések a bíróságok integritásának növelése érdekében

Az OBH fennállása óta elkötelezett az integritás erősítése iránt, nagy hangsúlyt fektet a bíróságok integritását biztosító szervezeti, működési rend kialakítására.

Ennek érdekében kiemelt figyelmet fordít:

- az integritási tárgyú együttműködésekre,
- a bírák, igazságügyi alkalmazottak integritással kapcsolatos tudatosságát erősítő képzésekre,
- a szervezet integritási helyzetének felmérésére,
- a felmerülő integritási kockázatok kiküszöbölési, kezelési lehetőségeinek feltérképezésére, valamint
- az integritási tárgyú belső szabályozók megalkotására.

Az OBH 2019. évben is kiadta a bírácoknak szóló integritás kérdőívét a bírósági szervezet integritását érintő folyamatok, körülmények megismerése érdekében. A 2019. február 12. és március 12. között online módon kitölthető önkéntes és anonim kérdőív szerint a bírák 96,52 %-a nyilatkozott akként, hogy függetlennek tartja magát. Erre és további kérdésekre adott válaszok is arra utalnak, hogy a bírák felismerik és tudatosan kerülnek az integritást veszélyeztető helyzeteket, a korrupciós kockázatokat, függetlenül és befolyásmentesen ítéleznek.

2019 novemberében mind az OBH, mind az egyes bíróságok felmérték kockázataikat és ennek alapján elkészítették integritási munkaterveiket, valamint kockázatkezelési, továbbá a 2020-2022. évekre vonatkozó hároméves korrupció-megelőzési intézkedési terveiket.

Az integritási szabályzat alapján az ítélőtáblákon és törvényszékeken kijelölt integritásfelelősök folyamatosan fogadják, elemzik és értékelik az integritási tárgyú bejelentéseket, közreműködnek azok kivizsgálásában és szükség esetén javaslatot tesznek intézkedések megtételére, továbbá állásfoglalást adnak a felmerült integritási kérdésekről, lehetséges kockázatokról.

2. A bírósági igazgatás eszközei

2.1. Az OBH elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai

Az OBH elnöke a bíróságok véleményének kikérését követően, 2019. évben 29 db – 13 új, 16 módosító – normatív utasítást, és 4 db – 3 új, 1 módosító – ajánlást tett közzé, valamint 129 szervezeti és 666 személyi kérdésben hozott határozatot.

3. Szervezeti integritás

3.1. Külső szervek által folytatott vizsgálatok

2019-ben a bíróságokon 12 szerv összesen 96 külső ellenőrzést végezett. A külső ellenőrzések során 55 olyan megállapítás, illetve javaslat fogalmazódott meg, amely intézkedési terv készítését vonta maga után.

3.2. A bíróságok ellen indított peres eljárások

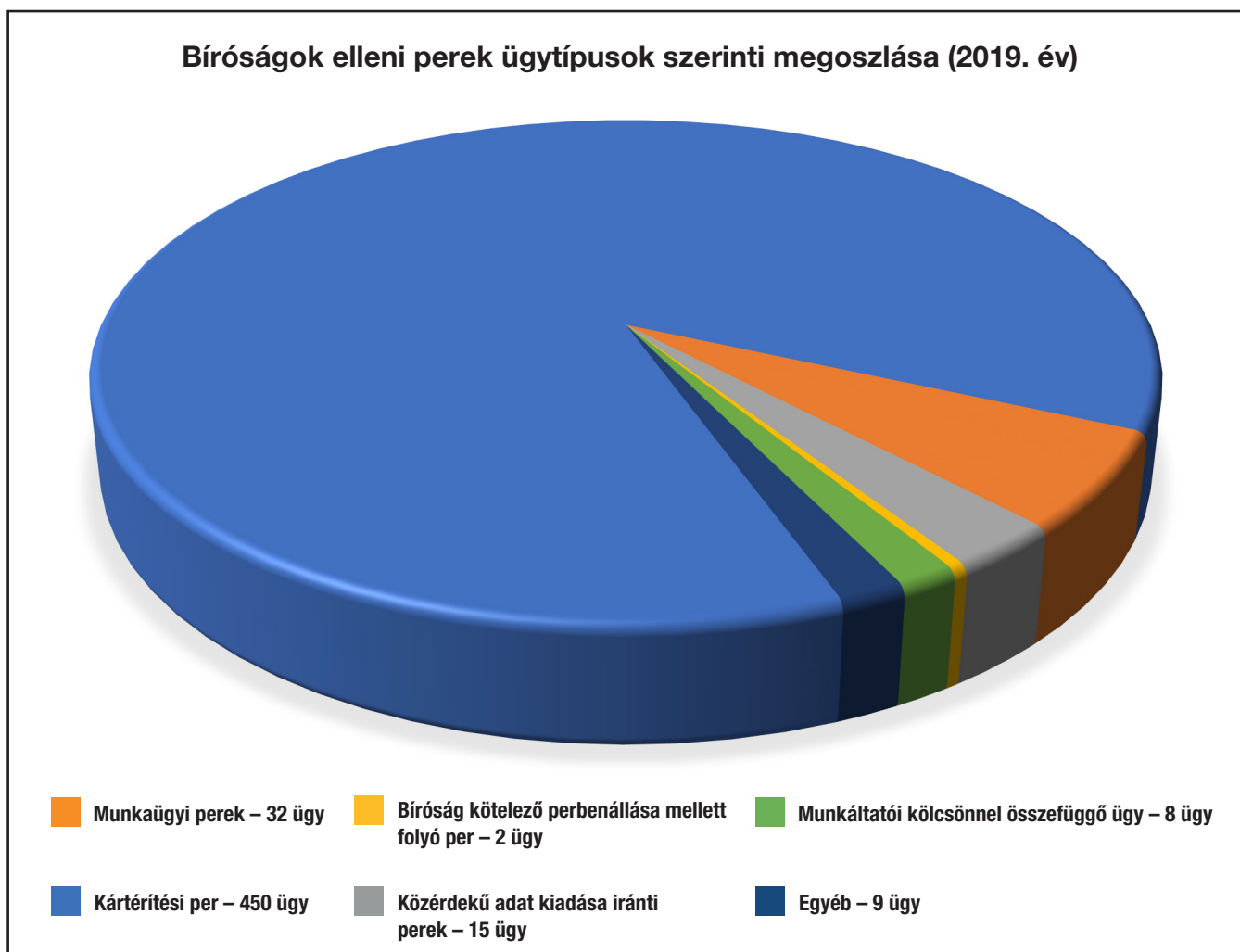
A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 86. § (3) bekezdés b) pontja alapján az OBH képviseli a bíróságokat a bírósági eljárásokban. A képviseletet az OBH Szervezeti és Működési Szabályzata alapján a Jogi Képviseleti Osztály (a továbbiakban: JKO) látja el.

A bíróságok ellen 2019-ben összesen 309 peres eljárás indult. Ebből 251 perben (81%) a bíróságok a képviseletüket saját hatáskörben látták el.

A 2019. évben indult peres eljárások közül 58 ügyben (19%) kapott az OBH meghatalmazást. Ezek az ügyek túlnyomó részben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) alapján az alperesi bíróság jogszabálysértésére hivatkozással érvényesített követelések megfizetése iránt indított peres eljárások voltak. Kisebbszámú indítottak peres eljárást bírák, igazságügyi alkalmazottak a szolgálati jogviszonyukkal összefüggésben.

A beszámolási időszak végén 516 ügy volt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza. Ebből 286 ügyben az OBH járt el az alperesi bíróság képviseletében.

Az 516 folyamatban maradt ügy ügýtípusok szerinti megoszlását a következő diagram tartalmazza:

A jogerősen befejezett ügyek közül (442 ügy) 6 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz a keresetek 99 százalékban megalapozatlanok voltak.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben összesen 9.213.355 forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2019-ben indult eljárásokban peresített követeléshez (összesen 523.799.806 Ft) – viszonyítva rendkívül alacsony összeg, annak 1,76 %-a.

3.3. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm.rendelet határozza meg.

A bíróságokon kiépített belső ellenőrzési rendszer követte a hatályos előírásokat, a hazai és a nemzetközi standardokat. Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály, valamint a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek belső ellenőrei az intézményük elnökei által jóváhagyott intézményi Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzik a munkájukat.

2019. évben az Ellenőrzési Főosztály összesen öt ellenőrzést végzett.

A fejezet egészét érintően egy ellenőrzés volt, amit az intézmények belső ellenőrei – az OBH által kidolgozott egységes ellenőrzési módszertan alkalmazásával – hajtottak végre, ezt követően az Ellenőrzési Főosztály elvégezte a fejezet egészére vonatkozó ellenőrzést és összegzést.

A törvényszékek ellenőrei a költségkedvezményes ügyek nyilvántartásának rendszerellenőrzését szintén az OBH által készített egységes módszertan alapján végezték el. Az ellenőrzések megállapításairól a főosztály összefoglaló tájékoztatót készített.

A fejezet egészét érintő, az OBH, az ítélőtáblák és a törvényszékek belső ellenőrei által elvégzett ellenőrzések:

1. A beszámoló valódisága, ezen belül a mérleg leltárral való alátámasztása, könyvvezetési rendszer működése – főkönyvi és analitikus nyilvántartások egyezősége, a maradványok lekötése – pénzügyi ellenőrzés.

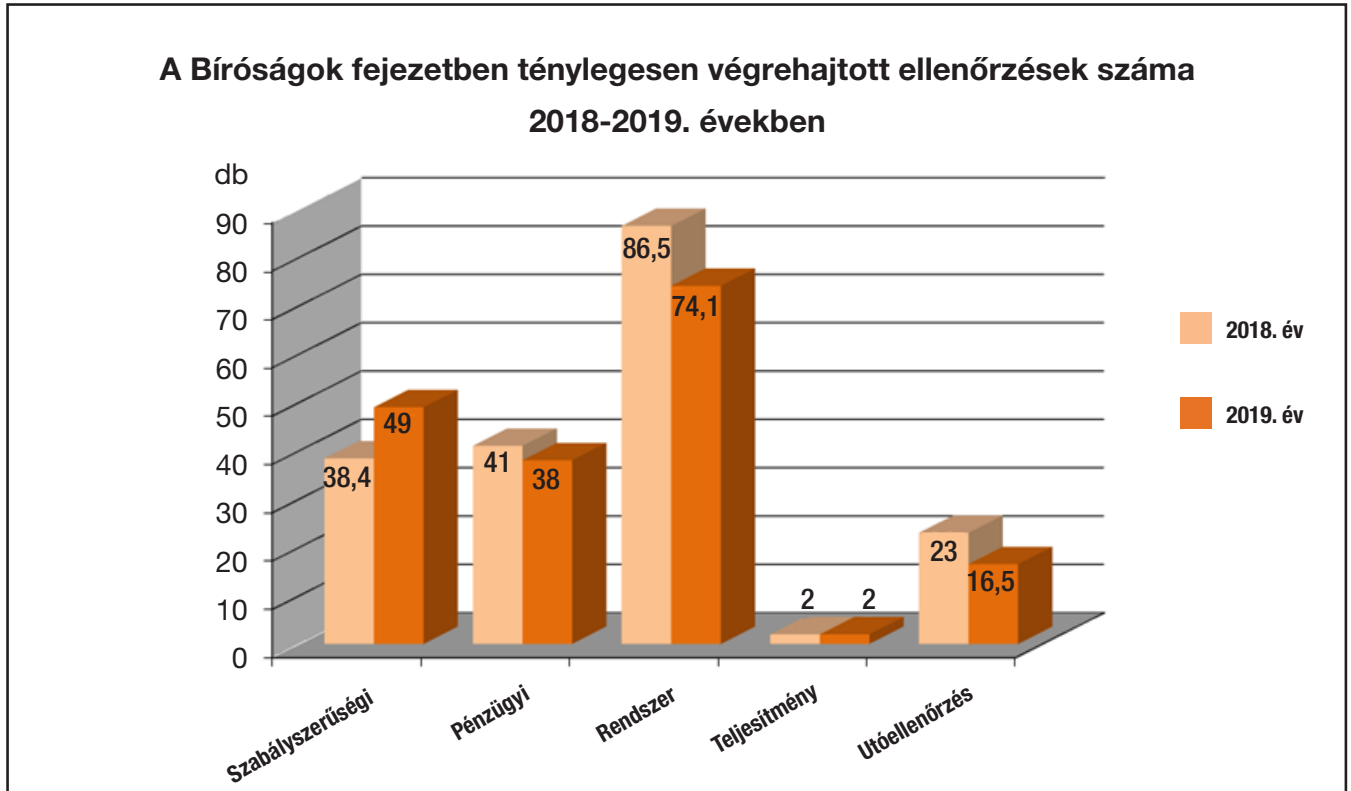

Az OBH által lefolytatott további ellenőrzések:

2. A Tatabányai Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű rendszerellenőrzése.
3. A Kecskeméti Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű rendszerellenőrzése.
4. A Szolnoki Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű utóellenőrzése.

Az elvégzett ellenőrzések során 2019-ben büntető-, illetve szabálysértési felelősség megállapítására okot adó tény nem került feltárássra.

A bíróságok fejezetben 2019-ben az ellenőrzések száma 180 volt.

A 2019-ben végrehajtott ellenőrzésekre fordított ellenőri napok száma 2018. évhez képest 2%-kal nőtt.

3.4. Fizikai biztonság

2019-ben – az előző évi 93 helyett – mindösszesen 42 rendkívüli eseményről érkezett bejelentés, legtöbb a Fővárosi Törvényszéktől.

Az előző évihez hasonlóan továbbra is jellemző volt a bírósági épületek előtti demonstrációk szervezése, amelyek alkalmasak lehetnek az igazságszolgáltatás rendeltetésszerű működésének megzavarására. Az ügyfelek egymás közötti vitája a tárgyalótermek előtti folyosókon, valamint erőszakos fellépésük a bíróságok dolgozóival szemben több esetben rendőri intézkedést igényelt.

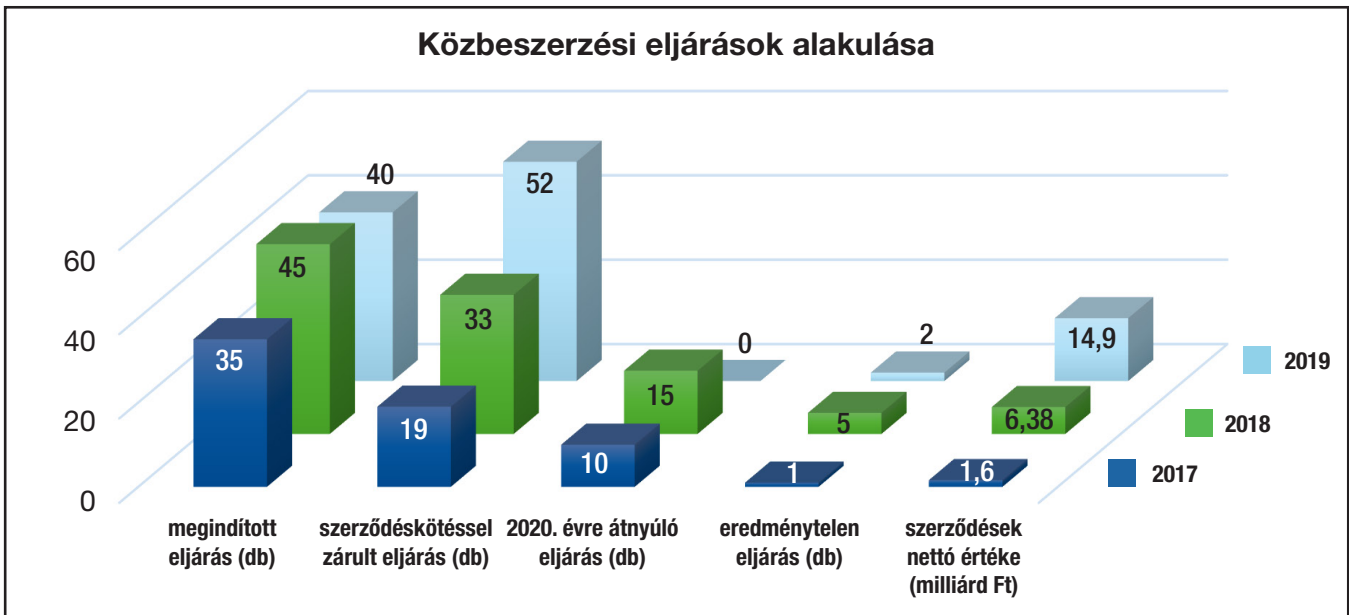
A bíróságok és az OBH beléptetési és benntartózkodási szabályzatai szakszerű betartásának és betartatásának következménye, hogy 2019-ben sem a bíróságokon, sem az OBH-ban nagy biztonsági kockázatot jelentő esemény a bíróságok hibájából nem történt.

Kiemelendő, hogy a Fővárosi Törvényszék egyik tárgyalóterméből fegyverhasználattal elkövetett túszejtéses fogolyszökés vonatkozásában sem a bíróság, sem a bíróságon szolgálatot teljesítő rendészek mulasztása nem volt megállapítható.

3.5. Közbeszerzések

Az OBH, mint a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (Kbt.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti klaszszikus ajánlatkérő szervezet 2019. évben összesen 40 db közbeszerzési eljárást indított. Az OBH a 2018-as évről áthúzódó közbeszerzésekkel együtt nettó 14 925 745 333 Ft értékben 52 darab szerződést kötött közbeszerzés eredményeképpen.

A közbeszerzési eljárások alakulását a következő diagram mutatja be:

A 2018-ban megindított, de az év végén még le nem zárt 15 darab eljárásból 1 eljárás lett eredménytelen, 14 eljárás pedig eredményesen zárult a 2019-es év folyamán, szervezőkötésre nettó 9 034 398 385 Ft értékben került sor.

A 2019-ben megindított 40 közbeszerzési eljárás közül 2 eljárás került visszavonásra a műszaki tartalom nagymértékű változása miatt, egy eljárás zárult eredménytelenül, egy eljárásban pedig két részfeladat megvalósítására (így két szervezőkötés megkötésére) került sor. A 2019-ben megindított közbeszerzési eljárások közül így 37 eljárásban szervezőkötésre került sor nettó 5 674 880 860 Ft értékben.

Az OBH Közbeszerzések és Szervezőkötések Kapcsolatok Főosztálya a közbeszerzési eljárásokat a hatályos jogszabályok és szabályzatok maradéktalan betartásával folytatta le. Ezt támasztja alá, hogy a 2019. évben indított közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásra nem került sor.

4. Bírók és igazságügyi alkalmazottak integritása

4.1. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése

Az OBH-ba érkező közérdekű bejelentéseket és panaszokat az OBH Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (OBH SZMSZ) 26. § (2) bekezdés n) pontja alapján az Igazgatásszervezési Főosztály Igazgatási Osztálya intézi.

A panaszügyintézés bíróságokra vonatkozó részletszabályait a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről szóló 7/2018. (VII. 11.) OBH utasítás (Szabályzat) tartalmazza, melynek rendelkezései alapján az OBH kizárólag a Szabályzat 11. § (2) bekezdés e) pontja és a 11. § (3) bekezdés b), d-e) pontjai szerinti esetekben jár el érdemben.

Míg 2018-ban 548 panasz érkezett, addig 2019-ben 428 új panaszügy indult az OBH előtt.

Az ügyfelek az egyes bíróságokat érintően az OBH-hoz küldött beadványaikban leggyakrabban anyagi vagy eljárásjogi kérdéseket sérelmeznek, míg a ténylegesen a panaszok körébe tartozó beadványok tárgya általában:

- bírói intézkedés elmulasztása,
- eljárási cselekmény megtételének késedelme,
- ügyviteli hiányosságok.

Az OBH érdemi elbírálását igénylő beadványok döntő többsége a panaszügyintézés felülvizsgálatára irányult.

Az ügyfelektől érkező visszajelzések akár rendszerszintű problémákra is rámutathatnak, ezért az OBH több esetben visszajelzést kér a hozzá benyújtott, de más bíróság elbírálását igénylő beadványok elintézésére kapcsán, indokolt esetben vizsgálatot vagy célvizsgálatot rendel el.

2019-ben az OBH az általa továbbított panaszbeadványok közel 2%-ában kért tájékoztatást a panasz elintézéséről, míg 6%-os arányban a panaszosnak írt válaszlevél bekérésével tájékozódott az elintézés menetéről. Ezen alacsony arányok azt is mutatják, hogy a beadványok egyre kevesebb olyan témát jeleznek, amelyek alapos, igazgatási úton orvosolható hibát vagy hiányosságot vetítenek előre.

Az OBH 2019. évben 12 panaszügy kapcsán élt felhívással a bíróságok felé a panaszügyintézés, valamint az eljárások időszerűségének biztosítása érdekében.

2019-ben panasz vagy közérdekű bejelentés alapján célvizsgálat nem indult.

4.2. Bírák fegyelmi helyzete

2019-ben 11 bíró részesült írásbeli figyelmeztetésben. Írásbeli figyelmeztetésre kizárólag a bírák szolgálati viszonyral kapcsolatos kötelezettségszegése miatt került sor.

2019-ben a munkáltatói, illetve a kinevezési jogkör gyakorlója 17 bíróval szemben 22 esetben kezdeményezett fegyelmi eljárást.

A fegyelmi eljárás kezdeményezésére:

- 13 esetben a szolgálati viszonyral kapcsolatos kötelezettségszegés
- 5 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás
- 4 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő és a szolgálati viszonyral kapcsolatos kötelezettséget is megszegő magatartás miatt került sor.

2019. december 31. napjáig az elsőfokú szolgálati bíróságon 20 ügyet fejeztek be jogerősen, ebből 6 eljárást 2019. évben, 14-et még ezt megelőzően kezdeményeztek.

A Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróságra 2019. évben 8 fegyelmi ügy érkezett, továbbá 2018. évről 2 fegyelmi ügy maradt folyamatban. A másodfokú szolgálati bíróság 2019. december 31. napjáig 7 eljárást fejezett be.

2019-ben 1 ítélőtáblai, 1 törvényszéki és 3 járásbírósági bíró mentelmi joga került felfüggesztésre: a köztársasági elnök 4 esetben a bíróval szemben indult büntetőeljárás lefolytatásához, 1 esetben a bíró házastársa ellen indult büntetőeljárásban a közös tulajdonukat képező ingatlanban fogantatosítandó kényszerintézkedés végrehajtásához járult hozzá.

A bírókkal szemben indult büntetőeljárások tárgya egy esetben hamis vád büntette, egy esetben közúti baleset gondatlan okozásának vétsége, egy esetben garázdaság, kisebb kárt okozó rongálás és zaklatás vétsége, valamint egy esetben ittas járművezetés vétsége volt. Ezen eljárások mindegyike folyamatban van.

A 2019. évet megelőzően indult büntetőeljárások közül 13 fejeződött be 2019-ben.

A hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntette miatt folyamatban volt büntetőeljárás bűncselekmény hiányában megszüntetésre került. A közokirat hamisítás büntette miatt folyamatban volt büntetőeljárások közül 1 bizonyítottság hiányában került megszüntetésre, 1 esetben pénzbüntetés került kiszabásra, 1 esetben ügyészi megrovásban részesült a bíró.

Az ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt indult büntetőeljárásban pénzbüntetés és a közúti járművezetéstől eltiltás került kiszabásra.

A becsületsértés vétsége miatt indult büntetőeljárások közül 1 esetben az eljárás a büntethetőséget megszüntető okra tekintettel, 1 esetben egyéb okból került megszüntetésre.

A rágalmozás vétsége miatt indult büntetőeljárások közül 2 esetben a bűncselekmény hiányára tekintettel, 2 esetben egyéb okból megszüntette a bíróság az eljárást, 2 esetben befejezte az eljárást és az iratokat megküldte az ügyészség részére.

2019-ben 1 ítélőtáblai és 2 járásbírósági bíróval szemben indult szabálysértési eljárás, 2 esetben a közúti közlekedés rendjének megzavarása, 1 esetben a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt. A szabálysértési eljárások közül 2 eljárásban pénzbírság került kiszabásra, 1 eljárásban figyelmeztetésben részesült a bíró.

A 2019. évet megelőzően indult szabálysértési eljárások közül 4 fejeződött be, egy esetben pénzbírság került kiszabásra, egy eljárásban a bírót figyelmeztetésben részesítették, egy esetben a sikeres közvetítői eljárásra tekintettel az eljárás megszüntetésre került, egy esetben pedig az eljárás elévülés folytán megszűnt.

4.3. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2019-ban 12 igazságügyi alkalmazott (3 bírósági titkár, 5 tisztviselő, 2 írnok, 2 fizikai dolgozó) részesült írásbeli figyelmeztetésben.

Írásbeli figyelmeztetés alkalmazására az alábbi okokból került sor:

- ügyviteli határidők be nem tartása, intézkedés elmulasztása;
- határozat-tervezet feleknek történő kiadása;
- soron kívüli ügyek intézésére vonatkozó szabályok be nem tartása;
- ügyintézési késedelem miatt bekövetkezett elévülés;
- munkahelyen alkoholos befolyásoltság állapotában történő munkavégzés;

- munkaköri leírásban rögzített takarítási feladat elmulasztása;
- adatváltozás rögzítésének elmulasztása, melynek eredményeként hónapokig nem megfelelő összegű illetmény került számfejtésre;
- bírói utasítások teljesítésének elmulasztása;
- bíróság előtt folyamatban lévő ügygel kapcsolatban a szolgálati titkot sértő bejegyzés közzététele az interneten.

A munkáltatói jogkör gyakorlója 13 igazságügyi alkalmazottal (6 tisztviselő, 4 írnok, 3 fizikai dolgozó) szemben rendelt el fegyelmi eljárást.

Fegyelmi eljárás elrendelésére az alábbi magatartások adtak okot:

- zárt adatkezelésre vonatkozó szabályok megsértése,
- elintézetlen iratok felhalmozódásáról az igazgatási vezető tájékoztatásának elmulasztása;
- ellenőrzés során feltárt nagyszámú iratkezelési és adatrögzítési hiányosság és mulasztás;
- megkeresések iratokba történő szerelésének, iktatásának, elintézésre bemutatásának elmulasztása;
- munkaköri feladatok elvégzésének elmulasztása vagy jelentős késedelemmel történő elvégzése;
- munkahelyen ittas állapotban való megjelenés;
- az információbiztonsági szabályok megszegése;
- az igazságügyi alkalmazottal szemben szabálysértési eljárás indult;
- az igazságügyi alkalmazottal szemben büntetőeljárás indult;
- irat eltűnése bejelentésének és több alkalommal benyújtott kérelem irathoz szerelésének elmulasztása.

4.4. Vagyonyilatkozatok

A bírának és a kijelölt titkároknak a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) XIII. Fejezete alapján és a bírák vagyonyilatkozatának átadásáról, kezeléséről és ellenőrzéséről, valamint az abban foglalt adatok védelméről szóló 22/2012. (XI. 23.) OBH utasítás alapján 3 évente vagyonyilatkozatot kell tenniük.

2019-ben 1844 bíró és 258 kijelölt titkár tett vagyonyilatkozatot.

Vagyongyarapodási vizsgálat indítására nem került sor.

4.5. Bírakat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások

A rendkívüli és egyéb eseményekkel kapcsolatos tájékoztatás rendjéről szóló 17/2012. (X. 18.) OBH utasítás 4/A. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással megküldött jelentések szerint bíró sérelmére szolgálatteljesítésével összefüggésben elkövetett bűncselekmény kapcsán mindössze 1 ügy indult 2019-ben, illetve a tárgyévben egy, még 2018-ból a tárgyévre áthúzódó ügy volt folyamatban.

A bíró szolgálatteljesítésével összefüggésben bekövetkezett személyiségi jogsérelme vagy kártérítési igénye kapcsán 1 ügyben indult és fejeződött be jogerősen per 2019-ben, 2 ügy volt 2018-ról áthúzódó, de 2019. évben jogerősen befejezett per, és 1 ügy volt 2018-ról tárgyévre áthúzódó, 2019-ben be nem fejeződött per.

Bírósági titkár sértett sérelmére szolgálatteljesítésével összefüggésben elkövetett bűncselekmény kapcsán 1 ügy húzódott át 2019-re, amely a tárgyévben nem fejeződött be.

V. rész – A bíróságokhoz való hozzáférés

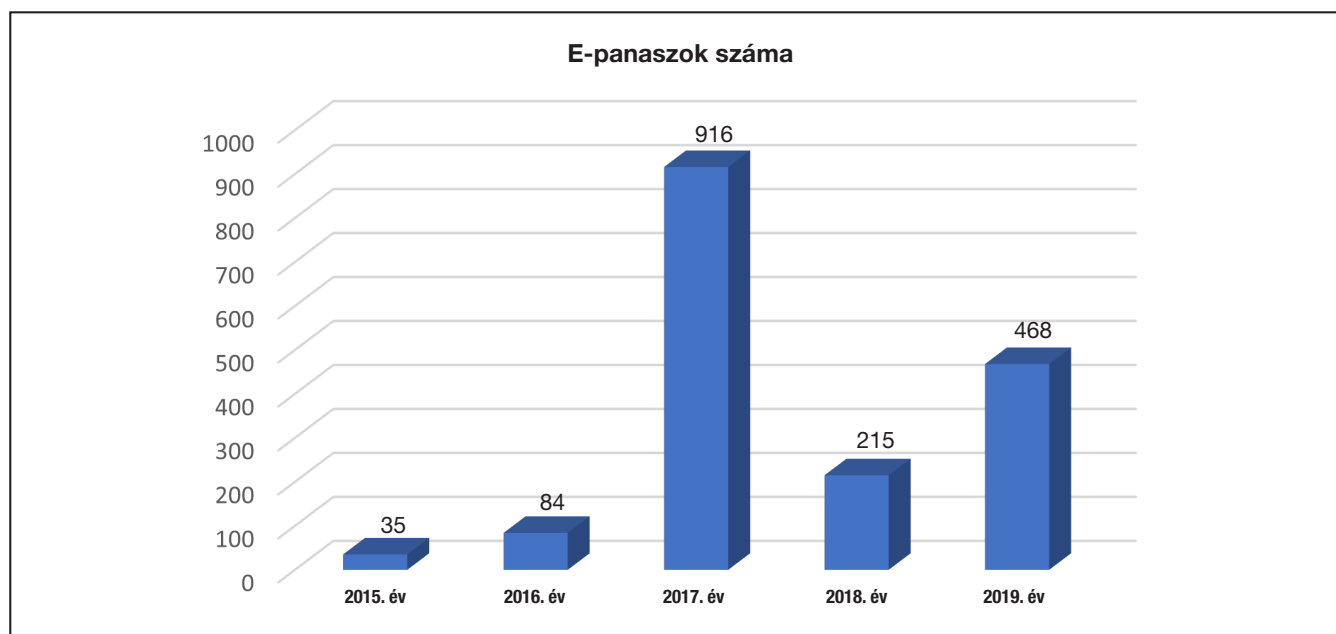
1. Ügyfélkapcsolatok

A digitalizáció egyszerűbbé, gyorsabbá, tértől és időtől függetlenné teszi a bírósághoz való hozzáférést, amely az ügyfelek számára idő- és költségmegtakarítást, illetve az eljárások hatékonyabb, gyorsabb lezárását eredményezi.

1.1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

Az alábbi elektronikus ügyintézési szolgáltatások 2015. évi bevezetésük óta folyamatosan működnek:

E-panaszügyintézés: az ügyfelek igazgatási panaszait a nap 24 órájában, a hét minden napján elektronikus úton is benyújthatják. A tárgyidőszakban **468 alkalommal** éltek e lehetőséggel az ügyfelek.

Pertartam-kalkulátor alkalmazás: online eljárási időtartam kalkulátor az egyes ügytípusok tekintetében. A vizsgált időszakban **3685 alkalommal** kalkuláltak az alkalmazás segítségével.

Bírósági Elektronikus Tájékoztató és Figyelmeztető Rendszer (BETFR): a regisztráló ügyfelek, jogi képviselők betekintheznek az ügy alapadataiba, SMS és e-mail üzenetben tájékoztatást kaphatnak a fontosabb eljárási cselekményekről:

Az alkalmazás keretében 2019. évben

- regisztráló új felhasználók száma: **1538 db**,
- regisztrációval érintett új ügyek száma: **830 db**,
- az SMS és e-mail üzenetek küldésére feliratkozott új felhasználók száma: **1165 db**,
- felhasználók részére kiküldött SMS és e-mail üzenetek száma: **3523 db**.

1.2. Digitális Bíróság projekt

A Digitális Bíróság projekt fő célkitűzése a gyorsabb és hatékonyabb bírósági ügyintézés, melynek keretében innovatív informatikai fejlesztések valósultak meg. A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósult meg.

A projekt keretében 2019 év végére készült el

- az **E-akta**, ezzel megvalósult a bírósági iratok digitalizálása, amely megteremtette a lehetőségét, hogy az ügyfelek személyes megjelenés nélkül, online, a nap 24 órájában gyorsan és ingyenesen hozzáférjenek a bíróságon folyamatban lévő ügyekkel kapcsolatos információkhoz,
- a **bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának** eredményeként a döntések egységes, könnyen kereshető határozattárban érhetőek el,
- az elektronikusan elérhető **közhitelies nyilvántartások és bírósági szakrendszerek online összekapcsolása**, így minimalizálható az ügyfelektől bekérendő, az ügyintézés megkezdéséhez szükséges adatok köre, és a bíróság eljárások gyorsabban lezárulhatnak.

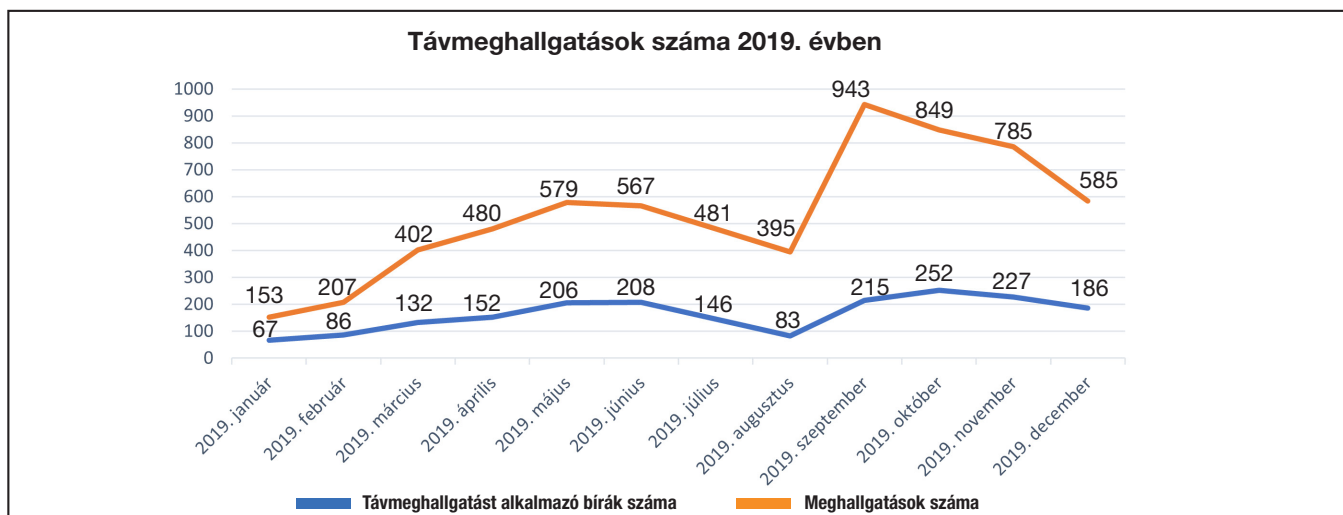
Az Ítélezést Támogató Rendszer használatának elsajátítása céljából – 2019 szeptembertől 4 hónapon keresztül tartó – kulcsfelhasználói és helyi képzéssorozaton 56 központi oktatási napon 1143 fő, míg a 20 helyi oktatási napon 6424 fő vett részt. A rendszer éles üzembe helyezésének időpontja 2020. január 1. napja.

1.3. Via Video projekt

Az országos szintű távmeghallgatási rendszer kiépítése 2018-ban kezdődött. A 2018-ban kiépített 72 végpont mellé 2019-ben további 112 került kialakításra, így minden járásbíróságon, törvényszéken, ítélőtáblán és Kúrián lett legalább egy telekommunikációs eszközzel felszerelt tárgyalóterem, amellyel minden bírósági épület videokonferencia útján elérhető.

A Via Video technikát igénybe véve 2019. évben **6426** távmeghallgatást bonyolítottak le a bíróságok, és ezzel

- 5221 vádlottat,
- 638 tanút,
- 232 polgári peres eljárási résztvevőt,
- 179 szabálysértési eljárás alá vont személyt
- 40 szakértőt hallgattak meg.

A Via Video rendszer egyik legfontosabb előnye az ügyfelek bíróság előtti megjelenésével járó idő és költség csökkentése. A jelenlegi rendszer működése alapján kijelenthető, hogy a távmeghallgatási rendszer hosszútávon hozzájárul a bírósági eljárások időszerűségi mutatóinak javulásához, az eljárások transzparenciájának növekedéséhez. Mindezekon túl a fogvatartottak szállításával járó biztonsági kockázatok nagymértékben csökkenthetők, a védelemben részesítendő személyek biztonsága garantálható.

1.4. A beszédfelismerő és – leíró szoftverek

A beszámolóval érintett időszakban a bíróságokon összesen 884 db beszédleírórt használtak. A tudatos és ésszerű gazdálkodás jegyében 2019-ben 60 db eszköz került országosan átcsoportosításra a bíróságok között, így ennek eredményeként a beszédleíró eszközök tényleges felhasználók birtokába kerülhettek. Az eszközök vonatkozásában továbbra is a Zalaegerszegi Törvényszék lát el országos koordinátori feladatokat.

2. Igazgatási munkát segítő fejlesztések

2.1. E-per

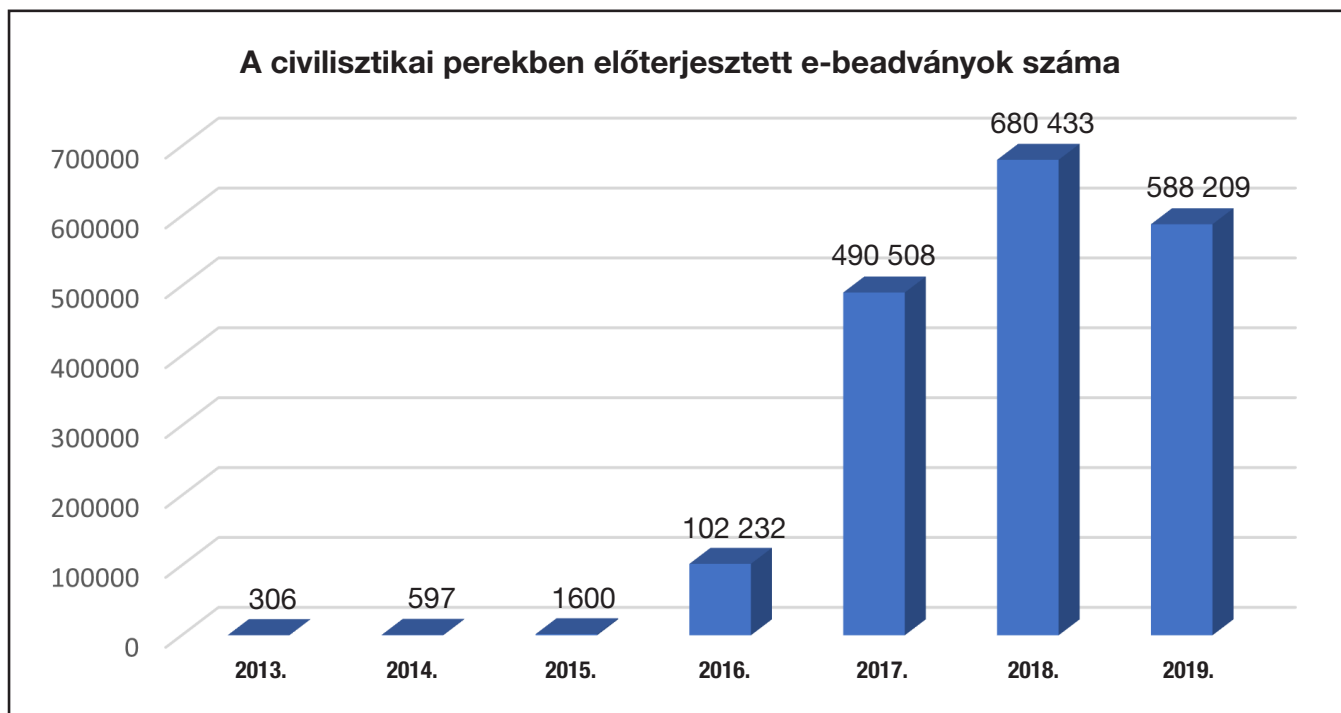
Az OBH és a bíróságok – mint elektronikus ügyintézés biztosító szervek – a feladat- és hatáskörükbe tartozó valamennyi eljárásban kötelesek biztosítani az elektronikus ügyintézés.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek valamennyi ügyben kötelesek a bírósággal elektronikus úton kapcsolatot tartani.

A személyesen eljáró természetes személyek a bírósági peres és nemperes ügyekben, valamint az elnöki igazgatási ügyekben az elektronikus kapcsolattartást 2018. január 1-jétől továbbra is választható lehetőségként vehetik igénybe.

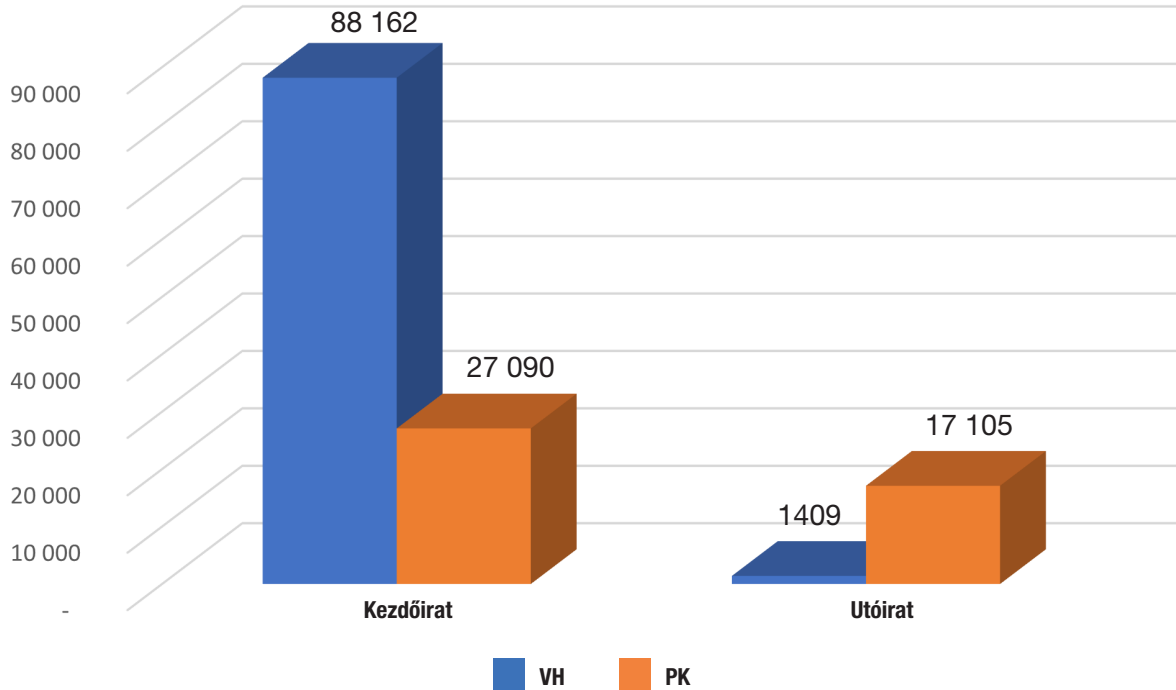
2.1.1. Civilisztikai eljárások

A civilisztikai peres és nemperes (Vh, Pk.) eljárásokban előterjesztett e-beadványok magas száma arra utal, hogy az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek is egyre szívesebben választják ezt a kapcsolattartási formát a papír alapú helyett.

A civilisztikai nemperes eljárásokban (Vh., Pk.) 195 881 elektronikus beadvány érkezett a bíróságokra.

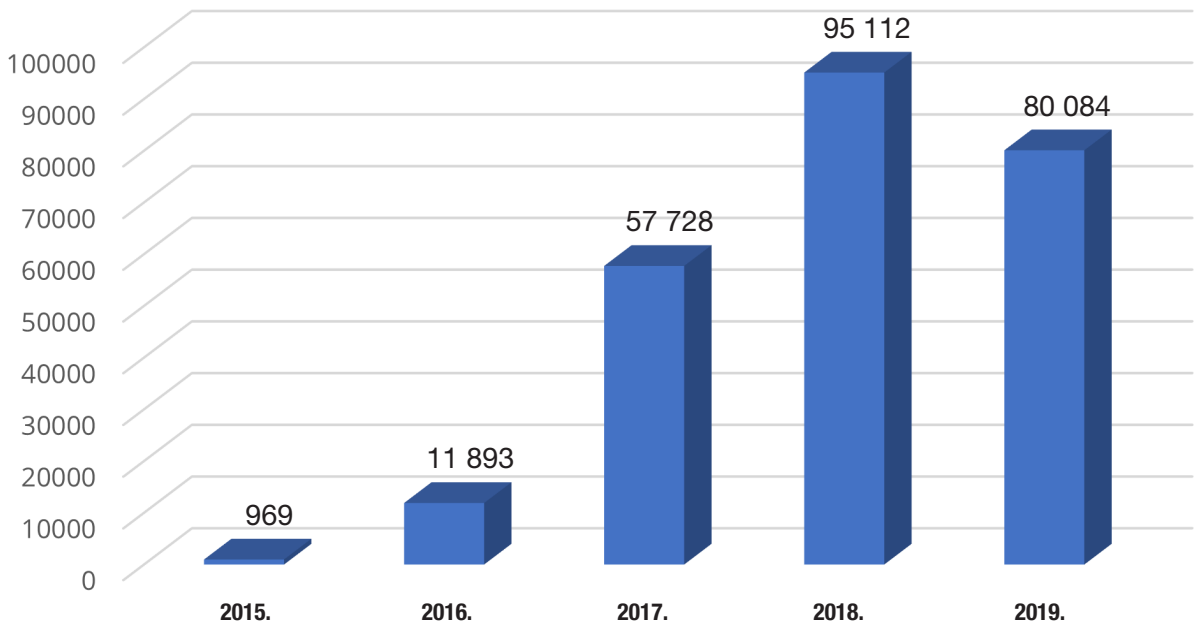
A civilisztikai nemperes eljárásokban érkezett elektronikus beadványok megoszlása 2019. évben

2.1.2. Csőd- és felszámolási eljárások

A csődeljárásokban 2015. január 1-jétől az adós részéről, a felszámolási eljárásokban pedig 2016. július 1-jét követően kötelező az elektronikus kapcsolattartás, ami az alapügyekhez kapcsolódó kifogásolási és vitatott hitelezői igények elbírálására irányuló eljárások tekintetében is irányadó.

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma

A civil szervezetek elektronikus fizetéseketelenségi adatszolgáltatásának és a civil szervezetek csőd- és felszámolási eljárásaiban közzétételre kerülő végzéseknek a BIR-O programba való integrálása 2019. I. félévében befejeződött. Ez az informatikai fejlesztés nemcsak a végzések BIR-O programban történő generálását és onnan indított közzétételét teszi lehetővé, hanem a civil nyilvántartás adatainak a BIR-O program lajstromadataival történő valós idejű egyeztetését is automatikusan végrehajtja. Ennek eredményeként az Országos Civil Nyilvántartás internetes felületén kizárólag helyes adatokkal ellátott, ellenőrzött csőd- és felszámolási végzések jelennek meg.

2019. II. felében a törvényszékek csatlakoztak a Felszámolók Névjegyzékét Vezető Hatóság által létrehozott új adatbázishoz, a Felszámolói Nyilvántartó Rendszerhez (FNYSR). Az FNYSR egy új adatbázis-kezelő szoftver, amelyben a felszámolóként, vagyongfelügyelőként stb. kijelölhető cégekre, azok tulajdonosaira, vezető tisztségviselőire, illetve az e cégek által foglalkoztatott felszámolóbiztosokra vonatkozó adatokat tartanak nyilván strukturált, elektronikus úton kereshető formában.

A szoftverhez 2019. év végére valamennyi érintett felhasználó (bírák, bírósági titkárok) sikeresen csatlakozott.

2.1.3. Büntető- és szabálysértési eljárások

A büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási szervek, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviselőjében eljáró ügyvédeknek az elektronikus kapcsolattartás, míg a természetes személyek részére az elektronikus út választható.

Az OBH az elektronikus kapcsolattartást választó és az arra kötelezett szervek, személyek által használandó ÁNYK nyomtatványokat folyamatosan frissítette az ügyfelek, illetve a hatóságok számára, illetve a használat kapcsán adott visszajelzéseket, tapasztalatokat felhasználva fejlesztette, aktualizálta.

A bíróságokra

- büntető ügyekben **363 235 elektronikus irat** érkezett, melyből 109 542 kezdőirat, 253 693 utóirat,
- szabálysértési ügyekben **256 054 elektronikus irat** érkezett, melyből 216 474 kezdőirat, 39 580 utóirat volt.

A büntető ügyszakban általános probléma volt a nyomozati iratok rendezetlen, nem sorszám szerinti érkezése, mely a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek nem felelt meg. Az OBH és az ORFK közötti folyamatos szakmai és informatikai egyeztetések eredményeként a nyomozóhatóságok informatikai rendszerében az iratjegyzék összeállító funkció továbbfejlesztése, majd a bírósági integrált ügyviteli rendszerben az ennek megfelelő átalakítás megvalósult és az informatikai fejlesztések élesítése 2019 során megtörtént.

Az OBH elkészítette a BIIR rendszer új funkciójához az útmutatót, amely segítséget nyújt az elektronikus kapcsolattartás keretében érkező nyomozati iratok strukturált és azonosítható mellékleteinek a letöltésében.

2.2. Elektronikus befizetések

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket 2019. évben is elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál (MÁK) vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

A tárgyidőszakban

- EFER-en keresztül **1 248 479 434** forint összegben, míg
- MÁK-os átutalással **4 217 936 958** forint összegben teljesült illetékbevitel.

Az OBH önálló Bírósági Fizetési Portált fejlesztett, amely 2019. március 4. napján indult el. Célja a bírósági eljárásokhoz kapcsolódó elektronikus fizetési megoldások szélesebb körű biztosítása, az ügyfelek számára kényelmes és ügyfélbarát szolgáltatások nyújtása.

A portálon a vizsgált időszakban összesen 19 117 sikeres fizetés történt **1 214 125 487** forint összegben.

A portál támogatja a bankkártyás, ún. VPOS fizetési megoldást az EFER-en keresztül, illetve egyszerűbbé vált a MÁK-nál vezetett számlákra történő utalás esetében a közlemény rovat kitöltése és a fizetések ellenőrzése.

2.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

2015-ben került bevezetésre a bíróságokon a Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR), amely révén lehetővé vált az elektronikus kommunikáció a civil nyilvántartási eljárásokban.

Az országos adatokat figyelembe véve 2019-ben **104 954 db iratot** (kezdő- és utóiratot) nyújtottak be a civil nyilvántartási eljárások során, melyből **34 021 db elektronikus** úton érkezett. A teljes iratérkezésre vetítve az iratok 32 %-a érkezett elektronikusán.

2.3.1. Új adatkörök, fejlesztések

A Civil Integrált Információs Rendszer továbbfejlesztése 2015. január 1. óta folyamatos. A vagyonkezelői alapítványokról szóló 2019. évi XIII. törvény 2019. március 29. napján lépett hatályba, melyre figyelemmel a vagyonkezelői alapítványok nyilvántartásba vételéhez szükséges informatikai fejlesztés és adatszinkronizáció sikeresen megtörtént.

2019. április 15. napján hatályba lépett az Egyháztörvényt módosító jogszabály (a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításáról szóló 2018. évi CXXXII. törvény), mely alapján 4 új jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség jött létre. Az új típusú civil szervezetek létrejöttére figyelemmel szükségessé vált ezen szervezetek CIIR rendszerbe történő integrálása, amely az év folyamán megtörtént.

Az Országos Civil Névjegyzék publikus oldalainak captcha alapú védelme kifejlesztésre került, megakadályozva a külső profitorientált szervezetek részéről az adatok tömeges módon történő letöltését.

Elkészült továbbá a CIIR programban a csőd- és felszámolási eljárások során a BIIR-ből közzétett végzések megjelenése, lajstromozása, a származtatott jogi személyekhez tartozó módosításokhoz való fejlesztés, a KKSZB adatkörök bővítése, valamint az OBH részéről az adatkapcsolat kiépítése a Fizetéseképtelenségi Nyilvántartással és a Rendelkezési Nyilvántartással.

A tárgyidőszakban megkezdődött a CIIR rendszer Kúriára és az ítélőtáblákra történő kiterjesztése, amely fejlesztés teljes egészében 2020-ban készül el.

2.4. A cégügyszak

Az országos adatokat figyelembe véve 2019-ben cégbejegyzési és változásbejegyzési kérelem **240 461** darab, míg cégtörvényességi eljárás megindítására vonatkozó kérelem **47 804** darab érkezett.

A cégjegyzék teljes ellenőrzése 2019. I. félévében szignifikánsan megemelte a hivatalból indítandó törvényességi felügyeleti eljárások számát. Egész évre vetítve **23 543** darab kényszertörlési eljárás megindítására vonatkozó kérelem érkezett.

2019. II. félévére megvalósult az interface kapcsolat a Belügyminisztérium nyilvántartásai és a cégnyilvántartás között. A törvényszékek ezzel az automatikus végzéssel (rendszerüzenetek) értesülnek a cégjegyzékbe bejegyzett személyek lakcímváltozásáról, haláláról, illetve, ha a cégjegyzékben szereplő személlyel szemben vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltást alkalmaztak büntetőeljárásban.

3. Kommunikáció

3.1. Kommunikációs stratégia: a közérthető bíróság

Az OBH 2019. évi kommunikációjában kiemelt szerepet kapott az ügyfelek minél hatékonyabb tájékoztatása az igazságszolgáltatást érintő hírekről, a bíróságok által elért eredményekről. A 2018-ban megújított honlap tovább egyszerűsödött, több infografikával és fotóval illusztrált hír jelent meg.

3.1.1. Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat

A bírósági szervezet kommunikációját a Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat segíti. A Kúrián, az ítélőtáblákon és a törvényszékeken dolgozó sajtószóvivők és sajtótitkárok segítségével a bírósági szervezet üzenetei országos és regionális szinten is eljutnak az ügyfelekhez. Munkájuk a külső és a belső kommunikáció területén is meghatározó. Biztosítják a szervezeten belüli információáramlást, a sajtóval való kapcsolattartást és a tájékoztatást.

Az OBH rendszeresen szervez képzést a kommunikációs kompetenciák fejlesztése érdekében. 2019 februárjában a sajtótitkárok, júliusban a sajtószóvivők képzése került megrendezésre. A sajtótitkárok stúdiólátogatás keretében a televíziós munkába nyertek betekintést és hírszerkesztési ismereteket sajátíthattak el. A sajtószóvivők beszédtechnikai és kameratréningen vettek részt, valamint a közérthető közleményíráshoz szükséges ismereteket szerezték.

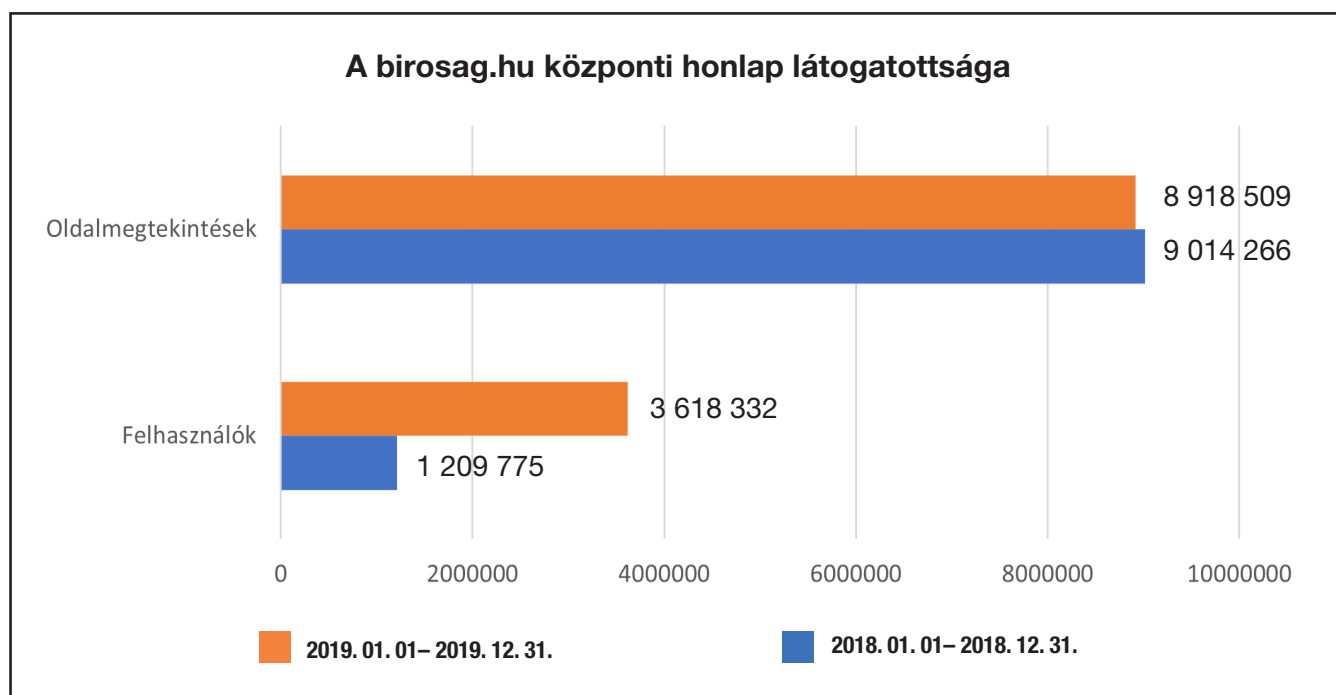
3.2. Online felületek

3.2.1. Központi internet

A bíróságok központi honlapján jelennek meg a bírósági szervezetet érintő aktuális hírek, interjúk, sajtóközlemények. 2019-ben folytatódott az előző évben megújított birosag.hu felület fejlesztése, a megjelenő hírek és audiovizuális tartalmak további kategorizálásával, strukturált elhelyezésével.

2019-ben az oldalon 1178 hír és 1767 közlemény jelent meg.

A felmérések szerint 2019-ben megháromszorozódott a weboldal látogatóinak száma, amely így meghaladta a 3,6 milliót. Az oldalmegtekintések száma 8,9 millió volt. A legnépszerűbb a civil szervezetek névjegyzéke, a nyomtatványok, a bíróság kereső és a hírek aloldalai voltak.

3.2.2. Központi intranet

A bíróságok központi intranetes oldala a legfontosabb belső kommunikációs felület, amely lehetőséget teremt a szervezeten belüli információáramlásra, a folyamatos és kölcsönös kapcsolattartásra. Ma már valamennyi törvényszék és ítélőtábla rendelkezik saját belső intranetes oldallal, amely a helyi hírek, információk elsődleges csatornája.

A központi intranetes oldalon 2019-ben 2711 db hír jelent meg.

3.3. Sajtókapcsolatok

A külső kommunikációs csatornák biztosítják a kapcsolatot a jogkereső polgárokkal, társhatóságokkal, külső szervezetekkel és a sajtóval. Itt van lehetőség a bírósági szervezet működésének, eredményeinek, céljainak és terveinek bemutatására.

A bíróságok sajtóosztályai 2019-ben összesen 1243 sajtómegkeresésre válaszoltak.

A sajtóval való kapcsolattartás egyik leghatékonyabb eszköze a sajtótájékoztató, ahol lehetőség nyílik az aktuális téma közvetlen és részletes kommunikációjára. A vizsgált időszakban az ítélőtáblák és a törvényszékek összesen 41 sajtótájékoztatót és 9 sajtóreggelit tartottak.

Az ítélőtáblák és a törvényszékek 2019-ben összesen 10 495 belső sajtómegjelenést értek el és 15 698 médiamegjelenést regisztráltak a nyomtatott sajtóban, az elektronikus és az online médiában.

VI. rész – A képzés

1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése

2019-ben a korábbi évekhez hasonlóan a képzési rendszer elemei változatlanul a Magyar Igazságügyi Akadémián, illetve a helyi/regionális szinten megtartott képzésekből álló központi képzések, a helyi képzések és az önképzés voltak.

A központi képzések megvalósítását igazgatási oldalról a bírósági elnökök és az Oktatásfelelősi Hálózat tagjai, szakmai oldalról pedig a kollégiumok és regionális kollégiumok vezetői, valamint az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat tagjai támogatták.

2019-ben nagyobb hangsúlyt kapott a képzésinformatikai rendszer továbbfejlesztése. A képzésinformatikai rendszerfejlesztés céljai az alábbiak voltak:

- felhasználóbarát, online jelentkezés biztosítása a teljes bírósági szervezet részére,
- jelentkezések online elbírálása az oktatásfelelősi hálózatban,
- személyes tanulmányi háttér, nemzetközi pályázatok nyomon követése a rendszerben,
- a teljesített képzésekről kiállított hiteles tanúsítványok letöltése,
- egyszerűbb célcsoport meghatározás.

Az egységes képzésinformatikai rendszer szinkronban működik az e-learning rendszerrel. Míg 2018-ban 26, addig 2019-ben már 390 képzéshez kapcsolódóan 182 tananyag volt elérhető.

2019 kiemelkedő tananyaga az új polgári perrendtartás alkalmazását segítő „benchbook”, amely egy jogalkalmazást segítő útmutatóval kiegészített, 216 különböző iratot tartalmazó végzés- és jegyzőkönyv-mintatár. A szakmai anyagot ítéltáblai és kúriai bírák lektorálták. Emellett perrendi kódexek kapcsán a korábbi években létrehozott tananyagok frissítésére is sor került, így az elérhető tananyag követi az aktuális jogszabályváltozásokat.

Az oktatást követően vizsgák szervezésére is sor került az e-learning rendszerben – főként az új eljárásjogi kódexek alkalmazása és a digitális bírósági fejlesztésekhez kapcsolódó ismeretek terén – összesen 113 alkalommal: ezeken összesen 18 314 sikeres vizsgára került sor.

2. A központi képzések megvalósítása

2019-ben – a Digitális Bíróság projekt keretében tartott oktatások mellett – az egyik legjelentősebb feladat az új polgári- és büntető eljárási kódex, valamint az új közigazgatási perrendtartás gyakorlati alkalmazásának támogatása volt, amely „képzők képzése” formában valósult meg.

2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai és fókusztemái

2019-ben a központi képzések fókuszcsoportjai közül az elsődleges figyelmet a bírósági vezetői célcsoport kapta, emellett nagy hangsúlyt fektettünk a fiatal generáció, és az országos hálózatok tagjai részére szervezett szakmai képzésekre, valamint a tudományos és nemzetközi konferenciákra.

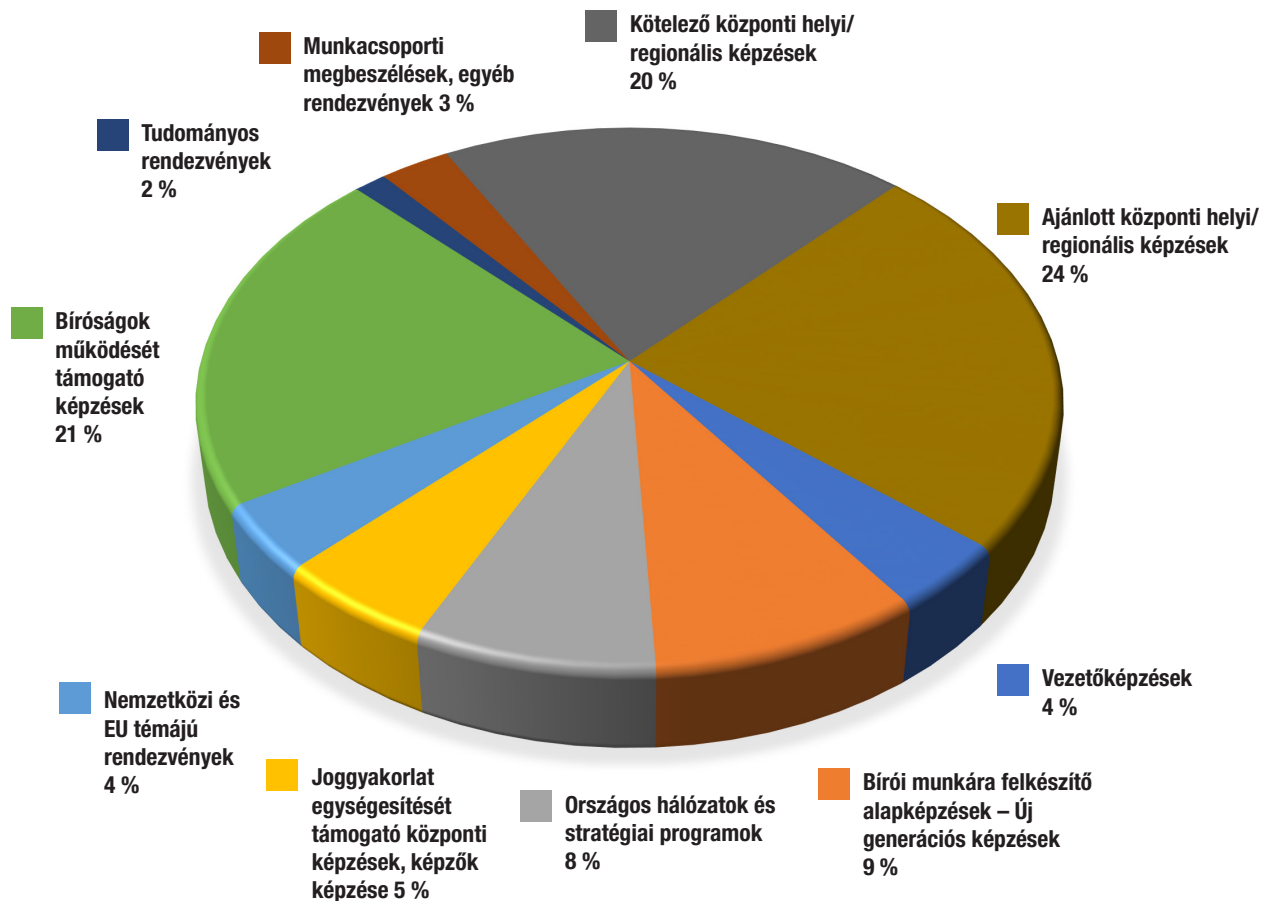
Kiemelt fókusztemák:

- A szakmai képzések körét az új kódexek határozták meg, ezek gyakorlati alkalmazása volt a központi témáink egyike. Emellett fontos téma volt a digitális bíróságot támogató elektronikus fejlesztések képzési területen történő támogatása.
- Vezetői kompetenciák fejlesztése: Az elmúlt három év tapasztalatait felhasználva 2019-ben folytatódott a vezetőképzési koncepció végrehajtása a járásbíróságok elnökei részére szervezett intenzív képzéssorozattal, amely felölelte a konkrét igazgatási ismeretek bővítésén túl a kompetenciafejlesztő tréningeket is.
- A bírói hivatásra történő felkészítés: A 2019-es évben indult új képzési koncepció már komplex megközelítésben foglalkozott ezzel a területtel. A koncepció a szakmai ismeretek átadása mellett tartalmazta az egyéb képességek, készségek fejlesztését a bírói hivatás gyakorlásához elengedhetetlen szemléletmód átadását is.
- Instruktorképzés: A 2019-ben elindult képzések során a résztvevők az instruktorképzés munkájának andragógiai és pszichológiai hátterével, a konstruktív szakmai fejlesztés eszközeivel és technikáival dolgoztak.
- Az országos hálózatok és programok: Az országos szintű hálózatok rendezvényei közül kiemelendő az európai jogi szaktanácsadói, a sajtószóvivői, és az oktatásfelelősi hálózat továbbképzése, valamint az elektro-

nikus eljárásokat támogató kapcsolattartók, a kiberbűnözési hálózat, továbbá a 2019-ben létrejött bírósági coach és tréneri hálózat tagjainak szakmai képzése is.

- A kijelöléshez kötött és speciális ügytípusok közül kiemelendők a közlekedési bűncselekmények, a fiatalok büntetőügyei, a szabálysértési jog, a kiberbűnözés és a személyállapoti perek kapcsán megvalósuló képzések.
- Tudományos és nemzetközi rendezvények: A hazai és a nemzetközi partnerek által szervezett rendezvényeket, konferenciákat öleli fel, amelyek számos bíró, igazságügyi alkalmazott részvételével valósultak meg.

A 2019. évi központi képzéseken résztvevők megoszlása képzési területenként

2.2. Központi és helyi/regionális képzések

2019 első félévében két kötelező képzés volt. Az egyik a fiatalok ügyeire kijelölt bírák részére, amelyet az ítélőtáblák egynapos regionális képzés keretében, összesen 5 alkalommal rendeztek meg **320** büntető ügyszakos bíró és bírósági titkár részvételével.

A Bírósági Kiberhálózat tagjai számára megtartott kötelező képzés „A mesterséges intelligencia a bűnözésben” címet viselte. Ez két helyszínen, a Győri Ítélőtáblán és a Debreceni Törvényszéken valósult meg, összesen **79 fővel**.

A központi képzők képzését követően helyi szinten kerültek megtartásra az új eljárásjogi törvények alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket áttekintő, „Az új Pp. a gyakorlatban” és „A Be. a gyakorlatban” című képzések, amelyek valamennyi, az adott ügyszakba beosztott bíró számára kötelezőek voltak. Mindkét képzésre 2019 második félévében került sor, összesen **62 alkalommal, 3104 fő** részvételével.

Az ítélőtáblák, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok koordinációja és szakmai támogatása mellett 2019-ben is folytatódott a képzési hetek rendszere. Ennek keretében polgári, valamint közigazgatási és munkajogi témákban – a kötelező oktatáson felül – **35 képzés** valósulhatott meg, összesen **2293** bíró és bírósági titkár részvételével.

Az igazságügyi alkalmazottak részére tartott **24 képzésen 1049 fő** vett részt, esetükben elsősorban a jogszabályi változásokra és az elektronikus eljárások oktatására helyeződött a hangsúly.

A második félévben összesen **27 büntető ügyszakot érintő képzésen 1027 fő** bíró és bírósági titkár vett részt.

Összességében elmondható, hogy a helyi/regionális képzések során a MIA koordinációja mellett **79 kötelező képzés** valósult meg, melyen **3755 fő** bíró és igazságügyi alkalmazott vett részt, további **86 ajánlott képzés** pedig **4369 fő** bíró és igazságügyi alkalmazott részvételével zajlott. Ennek alapján a bírósági szervezetben helyi/regionális szinten összesen **165 képzés** megtartásával **8124 fő** képzését biztosítottuk.

2.3. A Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) központi képzései

2019-ben központi képzés keretében **531 rendezvényt** tartottunk **18 361 fő** részvételével, melyből a MIA-n **354 központi képzés**, összesen **10 065 fő** jelenlétével valósult meg.

A Magyar Igazságügyi Akadémián megvalósult főbb szakmai képzések:

- A Be. a gyakorlatban – képzők képzése
- Az új Pp. a gyakorlatban – képzők képzése
- Az új Kp. a gyakorlatban – képzők képzése
- Bevezetés a gazdasági bűncselekmények jogalkalmazói gyakorlatába. A költségvetési csalás bizonyításának és minősítésének alapvető kérdései
- Büntetés-végrehajtási szakmai nap
- Csőd- és felszámolási ügyszakos bírák képzése
- Közlekedési büntetőjog
- Személyi állapoti perek alapjai
- A darkweb jogi megítélése és gyakorlata
- Munkaügyi bírák szakmai napja (Kúriai együttműködéssel)
- Szakmai nap büntető ügyszakos bírák számára (Kúriai együttműködéssel)
- Polgári Jogi Szakmai Napok (Kúriai együttműködéssel)
- „Érdekek és értékek az Európai Unióban” – az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat kötelező képzése

Ezek mellett folytatódtak a fogalmazók, a bírósági titkárok és a határozott időre kinevezett bírák, valamint a Digitális Bíróság projekt keretében a kulcsfelhasználó bírák, igazságügyi alkalmazottak képzései is.

3. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár

3.1. Mailáth György Tudományos Pályázat

A 2018. évi Mailáth György Tudományos Pályázat lezárásaként, a hagyományoknak megfelelően a díjazottak szimpózium keretében kaptak lehetőséget pályaműveik bemutatására. Az eseményre 2019. március 14-én került sor a MIA-n. Az elmúlt évekhez hasonlóan a nyertes dolgozatok e-könyv formában jelentek meg és a bírósági szervezet központi honlapján is elérhetőek.

A 2019. évi Mailáth György Tudományos Pályázat mottója „Az igazság mentsvára – 150 év bírói függetlenség” volt. A joghallgatók és a bírósági szervezet dolgozói továbbra is négy szekcióban (polgári jogi, büntetőjogi, köz-igazgatási és munkajogi, valamint európai jogi és bírósági általános igazgatási) nyújthatták be dolgozataikat.

A 2019. évben kiírt pályázatra joghallgatói tagozatban 19, bírósági tagozatban 37 pályamű érkezett, amelyek közül a szakmai zsűri összesen 20-at díjazott.

3.2. Ráth György Bírósági Történelem és Hagományápolás Pályázat

Az Országos Bírósági Hivatal 2019-ben 5. alkalommal hirdette meg a Ráth György Bírósági Történelem és Hagományápolás Pályázatot, amely a bíróságok történetiségével és hagyományőrzésével kapcsolatos tevékenységet támogatja.

A 2019. évi pályázati felhívásra 17 pályamű érkezett: 4 ítéletábrák és 13 törvényszék pályázott. A benyújtott pályázatokat bírósági vezetőkből és jogtörténész professzorokból álló testület bírálta el.

A nyertes pályázatok eredményeként, a bíróságtörténet és hagyományápolás jegyében az alábbiak valósultak meg:

Kiadványok:

- A Debreceni Ítéletábrák 15 éves fennállásának emléket állító publikáció.
- Tradíció és megújulás, a Budapesti Királyi Ítéletábrák történetének bemutatása.
- A hajdúszoboszlói jogszolgáltatás történetének bemutatása.
- „A múltban rejlő jövő... Borsod megye bíróságtörténeti mérföldkövei 1869-től napjainkig” – a törvénykezési múlt feldolgozása.

- A Veszprémi Törvényszék 1945 és 1990 közötti történetét bemutató kiadvány.
- A Szegedi Királyi Ítéltábla 1938-1950 közötti történetét feldolgozó kötet.
- A Pestvidéki Királyi Törvényszék múltjával foglalkozó kiadvány.
- A Győri Királyi Ítéltábla történetének emléket állító kötet.
- A Szegedi Törvényszék történetét bemutató kiadvány.
- A Szolnoki Törvényszék történetét feltáró kötet.
- A Csurgyói, Tabi, Igali és Lengyeltóti Járásbíróságok történetét bemutató kötet.
- Heves megye bíróságainak történetét bemutató kötet.

Konferenciák, kiállítások:

- A Fővárosi Törvényszék pályázatának célja a törvényszék épületében olyan állandó kiállítás létrehozása volt, amely emléket állít a Budapesti Királyi Törvényszék múltjának.
- A Gyulai Törvényszék által szervezett konferencia keretében a hazai jogi karok jogtörténészei és gyakorló bírák tartottak előadásokat az 1869. évi IV. tc. megszületésének körülményeiről, a bírói talárvisélet hagyományairól és a Békés megyei bíróságok múltjáról.

Tárgyak restaurálása, emléktáblák:

- A Kísvárdai Járásbíróság bútorainak restaurálása.
- A Szekszárdi Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok épületére emléktáblák elhelyezése.

3.3. Werbőczy Universitas

2019-ben került meghirdetésre a Werbőczy Universitas ösztöndíj pályázat, amely határozatlan időre kinevezett bírák számára adott lehetőséget szakjogász képzésen való részvételre. A jogi karokkal történt előzetes egyeztetések után a pályázat keretében 8 egyetem 27 szakjogász képzésére lehetett jelentkezni.

A beérkezett 153 pályázat közül 100 fő számára nyílt meg a lehetőség a pályázat keretében szakjogászi végzettség megszerzésére.

3.4. A bírósági szervezetet érintő tudományos kutatások

2019-ben 52 – egyéni, illetve intézményi – kutatási kérelem érkezett az Országos Bírósági Hivatalhoz.

Az Országos Bírósági Hivatal együttműködő partnerként vett részt a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar HERCULE III (2014-2020) projektjében, melyet az Európai Bizottság 2017-ben támogatásra érdemesnek ítélt. A projekt általános célkitűzése az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme, elsősorban a csalás, a korrupció és az Unió pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenységek megelőzése és az ezek elleni küzdelem volt. A MIA-n 2019. február 14-16. között zajlott a projekt záróeseménye.

Szintén kiemelt érdemel az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának Polgári Jogi Tanszéke által vezetett, az OBH közreműködésével megvalósított uniós pénzügyi támogatásban részesülő nemzetközi kutatási és képzési projekt, amely az Európai Parlament és a Tanács 650/2012/EU rendeletének (Öröklési Rendelet) jogalkalmazási tapasztalataira koncentrált. Ennek keretében került megrendezésre 2019. április 12. napján a „Sokféleség az egységben: az öröklési rendelet alkalmazása Magyarországon innen és túl” című nemzetközi konferencia.

3.4.1. Szabályozók

2019-ben adta ki az OBH elnöke a bíróságokon folytatható tudományos célú kutatásokról szóló 3/2019. (XI. 28.) számú ajánlását. Az ajánlásban foglaltak könnyebb alkalmazását a bíróságok központi internetes oldalára feltöltött online segédletek is támogatják. A MIA szükség esetén továbbra is közvetlen segítséget nyújt a kutatók és törvényszékek számára, és közreműködik az országos kutatások összehangolásában.

3.4.2. Országos Pervezetési Verseny

2018-2019 folyamán először került megrendezésre az Országos Pervezetési Verseny (OPV) a bírósági titkárok és fogalmazók részére. A verseny regionális fordulókkal indult 2018-ban.

Az országos döntő 2019. január 24-25-én került megrendezésre polgári jogi és büntetőjogi ügyszakokban a Fővárosi Törvényszék épületében. Az országos döntőbe jutott 6 fős csapatok a regionális fordulók győztesei voltak.

A II. OPV regionális fordulói szintén 2019-ben kerültek megrendezésre.

3.4.3. Bíróságtörténeti kiállítás- és konferencia körút (2018-2019)

A bíróságtörténeti kiállítás- és konferencia körút során bemutatásra kerültek a bíróságok történeti emlékeinek feltárásában és megőrzésében eddig elért eredmények.

A konferenciakörút 2019. évi helyszínei és témái:

- Konferencia az 1868. évi LIV. törvénycikkéről és kiállítás – Győr, 2019. február 7.
- Konferencia az 1879. évi XL. törvénycikkéről és kiállítás – Pécs, 2019. április 16.
- Konferencia az 1869. évi IV. törvénycikkéről és kiállítás – Budapest, 2019. július 8.

3.4.4. Bíróságtörténeti hét

A MIA tudományszervezési feladatköréhez kapcsolódva 2019. szeptemberében a bíróságok történetével foglalkozó rendezvényt szervezett, amelynek keretében az alábbi programok valósultak meg:

- 2019. szeptember 17.: A 2018-ban megrendezett I. Mátyás és az igazságszolgáltatás című konferencia tanulmányait tartalmazó kötet bemutatója.
- 2019. szeptember 19-20.: Bíróságtörténeti nemzetközi konferencia az 1869. évi IV. törvénycikkéről és a bírói függetlenség kialakulásáról az egykori Osztrák-Magyar Monarchia területéhez tartozó országokban.

3.5. Könyvtár

Az Országos Bírósági Könyvtári Rendszer (OBKR) a bíróságokon működtetett jogi szakkönyvtárak közössége, amely az ítélkezést segítő könyvtárszakmai hálózat. Az OBKR célja és fő működési alapelve a bírák, valamint a bírósági szervezetben dolgozók ítélkezéssel kapcsolatos, egyéb szakmai, tudományos és kutató tevékenységének támogatása a nemzetközi és a hazai szakmai elvárásoknak megfelelően.

A 2019-es év főbb eredményei az OBKR-ben:

- Kihirdetésre került az Országos Bírósági Hivatal elnökének 6/2019. (II.27.) OBH utasítása az Országos Bírósági Könyvtári Rendszerről – a szabályzat alapján történik az OBKR működtetése és fejlesztése, illetve az OBKR módszertani vezetése.
- Elkészült végleges változatban a bírósági könyvtárak szervezeti és működési szabályzatmintája, illetve mellékletei: 4/2019. (XI. 28.) OBH elnöki ajánlás a bírósági jogi szakkönyvtárak szervezeti és működési szabályzatáról.
- Harmadik alkalommal került sor szakmai konferencia megrendezésére „Kihívások és trendek az igazságszolgáltatásban és a szakkönyvtárakban” címmel 2019. szeptember 19-én a Kúrián és a Fővárosi Törvényszéken.

4. Fogalmazói felvételi versenyvizsga

A bírósági fogalmazói álláshelyek kiírására 2019-ben is két alkalommal került sor. Az álláshelyekre pályázók a 2016. évben bevezetett, kompetenciamérésre épülő felvételi eljárás keretében adhattak számot tudásukról.

Az első félévben kiírt 31 álláshelyre összesen 64 pályázat érkezett. Ebből 60 pályázó jelentkezett versenyvizsgára, közülük 50 fő tett eredményes vizsgát, 3 fő várólistán szerepelt, így az összesen 53 felvehető pályázó közül országosan 28 fő bírósági fogalmazói kinevezésére került sor.

A második félévben kiírt 21 álláshelyre összesen 71 pályázat érkezett. Ebből 61 pályázó jelentkezett versenyvizsgára. Összesen 46 fő teljesítette eredményesen a vizsgát, 7 fő pedig várólistán szerepelt, így az összesen 53 felvehető pályázó közül országosan 19 fő bírósági fogalmazói kinevezésére került sor.

5. Nemzetközi kapcsolatok

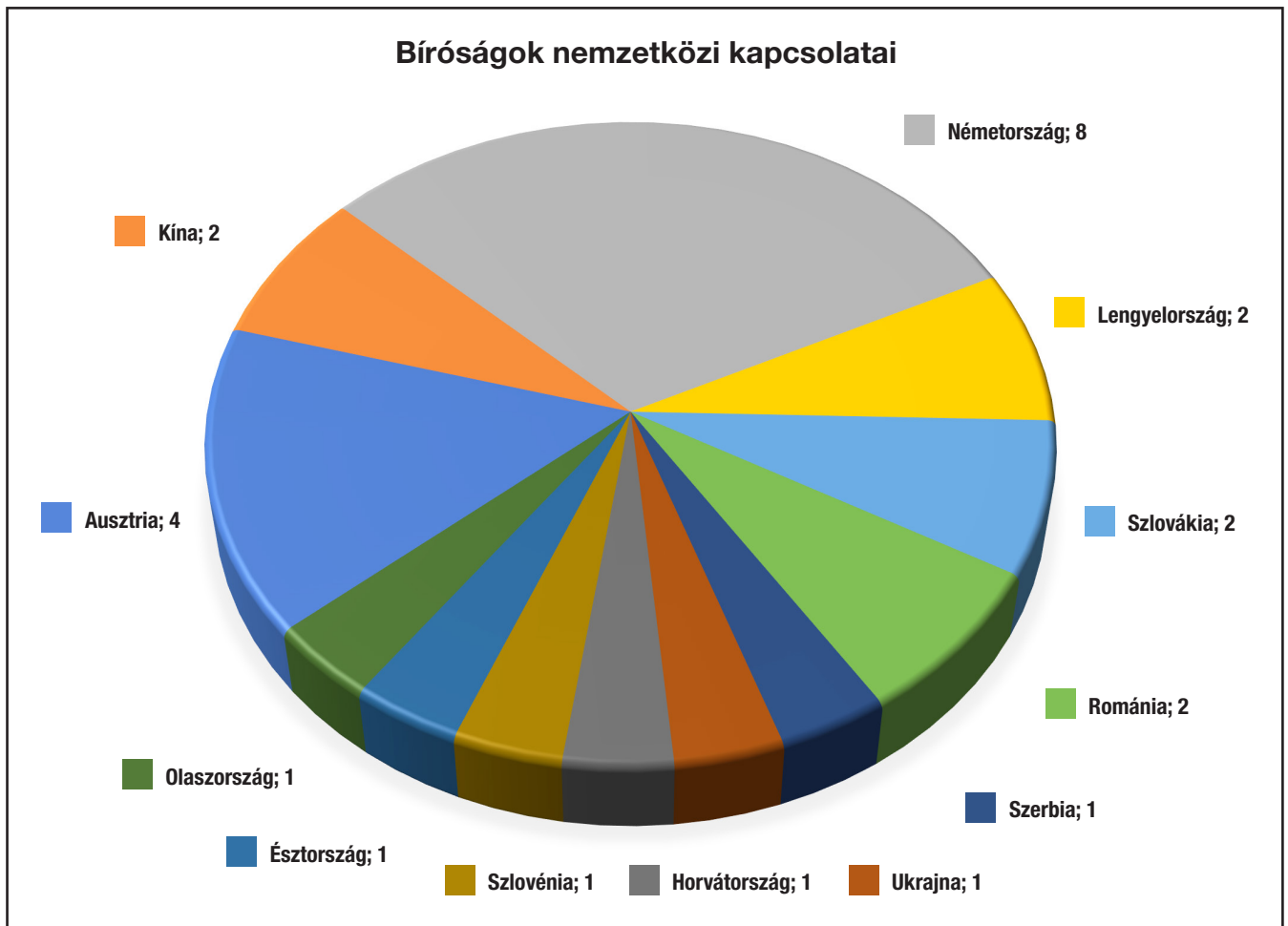
5.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer

Az OBH és a bíróságok szerteágazó kapcsolatrendszerrel tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel és külföldi bíróságokkal. Az együttműködések lehetőséget biztosítanak a bírácoknak és a bírósági titkároknak a nemzetközi tendenciák megismerésére és a széles körű tudásmegosztásra.

5.1.1. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

A 2019-ben összesen 14 magyar bíróságnak (2 ítéletábla, 12 törvényszék) állt fenn nemzetközi kapcsolata 30 partnerbírósággal (többségében német nyelvterületen lévő bíróságokkal). A tárgyévben 5 új partnerkapcsolat jött létre. A nemzetközi tevékenységek jellege a protokoll látogatásoktól a rendszeres, közös szakmai konferenciáig széles skálán mozgott. Kiemelkedő a határhoz közeli bíróságok partnersége a szomszédos országok bíróságaival.

Az OBH támogatásával több bíróság is (Debreceni Törvényszék – Padernborni Bíróság, Győri Törvényszék – Padovai Járásbíróság, Miskolci Törvényszék – Tallini Közigazgatási Bíróság) sikeresen pályázott az EJTN bilaterális csereprogramjára.

5.1.2. Az OBH nemzetközi kapcsolatai

Az OBH az alábbi nemzetközi szervezetekben rendelkezik tagsággal:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsai Hálózat (BEMNCJ).

Az OBH rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel:

- Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet,
- Európai Igazságügyi Hálózat (EJN),
- Európai Unió Bírósága (EUB),
- Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB),
- Európa Tanács,
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal „bírósági tagok hálózata” (EASO network of court and tribunal members),
- Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ)
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyságának értékelésével foglalkozó bizottsága (CEPEJ).

Az igazságügyi képzések terén a Magyar Igazságügyi Akadémia nemzetközi partnerei:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Nemzetközi Jogi Együttműködés Alapítvány (IRZ),
- Európa Tanács Jogi Hivatások Emberi Jogi Képzési Programja (HELP),
- Európai Közigazgatási Intézet (EIPA),
- Visegrádi Négyek igazságügyi akadémiai (V4),

- Nemzetközi Képzési Intézet (IGO),
- Közép- és Kelet-Európai Jogi Intézet (CEELI).

Az OBH az alábbi szervezetekben támogatja a bírák vagy bírói egyesületek tagságát:

- az Európai Munkaügyi Bírák Egyesületében (EALCJ),
- a Közigazgatási Bírák Európai Egyesületében (AEAJ),
- a Menekültügyi Bírák Nemzetközi Egyesületében (IARLJ),
- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben (ILO),
- az Európai Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságok és Államtanácsok Szervezetében (ACA Europe),
- az Európai Versenyjogi Bírák Szövetségében (AECLJ),
- a Környezetvédelmi Bírák Európai Unió Fórumában (European Union Forum of Judges for the environment)
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyabbá tétele céljából létrehozott bizottsága pilot bíróságok programjában (CEPEJ Network of Pilot Courts),
- Aarhusi Egyezmény Jogkövetési Bizottságában.

5.1.2.1. Részvétel nemzetközi szervezetek munkájában

Visegrádi Négyek együttműködés

A korábbi években kötött külön megállapodások alapján 2019-ben is több magyar bíró vehetett részt a Szlovák Igazságügyi Akadémia, valamint a Lengyel Bíró- és Ügyészképző Akadémia által a V4 országoknak szervezett nyelvi és szakmai képzéseken.

A sikeres együttműködés folytatásaként 2019 júniusában az OBH a V4 országok részvételével „A digitalizáció térnyerése a bíróságok mindennapjaiban – jogi, technikai és etikai kérdések és válaszok” témában konferenciát rendezett Budapesten.

Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) munkájában

2019. június 26-28. között rendezték meg az EJTN (European Judicial Training Network) éves közgyűlését az EU soros elnökségét betöltő Románia fővárosában, Bukarestben. A közgyűlésen megválasztották az EJTN új vezető tisztségviselőit: a főtitkárt, az operatív bizottság (Steering Committee) tagjait, a munkacsoportok (Working Groups) vezetőit, és lehetőség nyílt a munkacsoportokhoz történő csatlakozásra és a tagságok megújítására. A közgyűlésen leadott jelentkezés alapján az OBH felvételt nyert az EJTN bíróképzés módszertanával (Judicial Training Methods) foglalkozó munkacsoportjába.

5.1.2.2. Kiküldetések, delegációk fogadása

Ennek során lehetőség nyílik a külföldi társszervek részletes tájékoztatására a magyar bírósági rendszerről, annak igazgatási és szakmai irányításáról. A nemzetközi kapcsolatok ápolása és a nemzetközi társintézményekkel fenn tartott, illetve új együttműködések megteremtése mellett a delegációk fogadása és a kiküldetések lehetőséget adnak külföldi gyakorlatok megismerésére és tapasztalatcserére.

Az OBH 2019-ben számos külföldi vendéget és delegációt fogadott:

- A Nemzetközi Bírói Egyesület delegációja.
- A Bosnyák Legfelsőbb Bírói és Ügyészi Tanács delegációja.
- A Pécsi Ítéletábla által meghívott német bírósági delegáció.
- Örmény Igazságügyi Akadémia delegációja.
- Tanulmányútra érkező horvát bírák delegációja.
- Szlovák Igazságügyi Minisztérium delegációja.

5.2. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok

5.2.1. Képzési célú kiutazások 2019. évben

A bíróságok nemzetközi vonatkozású képzéseinek szervezési feladatait, a részvétel adminisztratív és szakmai támogatását, valamint a képzéseken megszerzett tudás bírói karban történő megosztását a MIA végzi szoros együttműködésben a nemzetközi képző intézményekkel.

2019-ben 370 kiutazás történt, melynek keretében 158 bíró, 54 bírósági titkár és 20 igazságügyi alkalmazott (bírósági fogalmazó) vehetett részt 163 külföldi eseményen (tanulmányutakon, konferenciákon, képzéseken). A Magyarországon megrendezett 13 nemzetközi eseményen összesen 65 bíró, 22 bírósági titkár és 7 igazságügyi alkalmazott (bírósági fogalmazó) vett részt.

Az EJTN minden évben lehetőséget nyújt rövid és hosszú távú csereprogramokon történő részvételre. Az EJTN rövidtávú, kétéhetes csereprogramja keretében 12 magyar bíró utazott külföldi tanulmányútra, a három napos elnöki csereprogramban egy bíró vett részt, továbbá a családjogra fókuszáló egyhetes speciális csereprogramban szintén egy bíró vett részt.

Az EJTN hosszú távú csereprogramja keretében az Emberi Jogok Európai Bíróságán egy bíró, az Európai Unió Bíróságán két bíró, a Eurojust-nál pedig egy bíró töltött el gyakornoki időt.

Az AIAKOS programban fogalmazók, bírósági titkárok és pályakezdő bírák, ügyészek vehetnek részt, akik így megismerkedhetnek más igazságügyi rendszerekkel és bővíthetik az Európai Unió jogával kapcsolatos ismereteiket. 2019-ben az AIAKOS csereprogramban 1 bíró, 3 bírósági titkár és 14 igazságügyi alkalmazott vett részt.

Az EJTN külön pénzügyi forrást biztosít tagállami bíróságok részére bilaterális partnerkapcsolataik megalapozása céljából, támogatva egyhetes tanulmányutak megvalósítását egy másik tagállam bíróságára. 2019-ben erre sikeresen pályázott a Miskolci Törvényszék, a Győri Törvényszék és a Debreceni Törvényszék.

5.2.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) THEMIS fogalmazói verseny

A négy elődöntőből és egy döntőből álló THEMIS fogalmazói versenyt évente rendezik, melynek során három fős nemzetközi fogalmazói csapatok az adott elődöntő témájában való jártasságukról prezentációik bemutatásával, valamint a zsűri és az opponensi kérdések megválaszolásával tesznek tanúbizonyságot.

A 14. alkalommal megrendezett versenyen Magyarország a B és D elődöntőn is képviseltette magát. A B elődöntőt 2019. április 23–26. között tartották az *EU és európai büntetőeljárás* címmel a Magyar Igazságügyi Akadémián. A nemzetközi zsűri értékelése alapján a magyar csapat dolgozata az EJTN Journalban publikálásra került. A D elődöntőt 2019. július 2–5. között Szófiában rendezték meg Bírói etika és szakmai magatartás témában. A magyar csapat Finnországgal holtversenyben első helyezést ért el és kijutott a 2019. október 8–11. között Bordeaux-ban megtartott döntőre is, melyre a csapatoknak a tisztességes eljáráshoz való jog témájában kellett felkészülniük.

5.2.3. Werbőczy ösztöndíjprogramok

5.2.3.1. Werbőczy Mundus

A Werbőczy Mundus ösztöndíjprogram keretében az OBH elnöke gyakornoki lehetőséget biztosít bírák és bírósági titkárok részére az Európai Unió Bíróságán (Luxembourg), bírák, bírósági titkárok, és bírósági fogalmazók részére az Európai Jogakadémián (Trier) valamint bírák részére az Emberi Jogok Európai Bíróságán (Strasbourg).

2019. I. félévében a program keretében két bíró dolgozott az Európai Unió Bíróságán, valamint egy bírósági titkár és egy bírósági fogalmazó az Európai Jogakadémián. 2019. második félévében a program keretében két bíró dolgozott az Európai Unió Bíróságán, egy bíró az Emberi Jogok Európai Bíróságán, valamint egy bírósági fogalmazó és egy bírósági titkár az Európai Jogakadémián.

5.2.3.2. Werbőczy Lingua

Az OBH elnöke „Werbőczy Lingua” címmel meghirdette a korábban „Használd a nyelvtudásod és kreativitásod” névvel futó programot. A programban 13 fő (2 bíró, 2 bírósági titkár és 9 fogalmazó) vett részt. A program célja a magas szintű idegen nyelvtudás hasznosítása a bírósági szervezetben.

5.3. Nemzetközi képzési projektek

Az OBH partnerként vett részt az Európai Jogakadémia (ERA) uniós támogatással megvalósult projektjében, melynek keretében 2019. február 19–21. között a MIA-n került megrendezésre az „Alapvető európai uniós versenyjog” című szeminárium magyar bírák, bírósági titkárok és fogalmazók számára.

Az OBH partnerként csatlakozott továbbá az olasz ECLJ versenyjogi projekthez, melynek képzése 2019. október 4–7. között zajlott Rómában.

5.4. A Magyar Igazságügyi Akadémián (MIA) megrendezett nemzetközi események

5.4.1. Nemzetközi képzések a MIA-n

Az EJTN „Training on the job” címmel tartott két napos nemzetközi szemináriumot 2019. szeptember 11–12. napjain a Magyar Igazságügyi Akadémián, melyen a különböző országok képzési módszereit vetették össze.

5.4.2. Nemzetközi konferenciák a Magyar Igazságügyi Akadémián

A 2019. február 14–16. között megrendezett Hercule III. Téli Akadémiát az Országos Bírósági Hivatal közreműködésével a Miskolci Egyetem szervezte. Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek büntetőjogi védelmével kapcsolatos aktuális kérdéseket vitatták meg hazai és külföldi jogászok. A Hercule III. Téli Akadémián magyar bírák mellett román, osztrák, görög és német jogtudósok is előadást tartottak.

2019. április 8–9. napjain került megrendezésre a „Szuverenitás az Európai Igazságügyi Térségben – Tapasztalatok, kihívások, inspirációk” című nemzetközi konferencia. A mintegy kétszáz fős rendezvényen a nemzeti bíróságok igazgatási rendszerének tapasztalatairól, a bíróságok 21. századi kihívásairól, valamint arról volt szó, hogy milyen hatása van a nemzeti bíróságok joggyakorlatára az európai bíróságoknak.

Magyarország EU-csatlakozásának 15. évfordulója alkalmából 2019. május 27-én ünnepi konferenciát szervezett az Országos Bírószági Hivatal. Ezt követően a Visegrádi Négyek és Horvátország bíráinak, valamint bírósági titkárainak részvételével került megrendezésre a „Digitális bíróságok” című angol nyelvű nemzetközi konferencia 2019. június 13-14. napjain a Magyar Igazságügyi Akadémián. A résztvevők előadásokon, kerekasztal beszélgetéseken, és workshopokon keresztül ismerkedhettek meg a bírósági szervezetet érintő digitalizáció témájával.

2019. október 10-11. között hetedik alkalommal került megrendezésre a „Bíróság és Kommunikáció” konferencia a Magyar Igazságügyi Akadémián. A közel 70 résztvevő 14 országból érkezett. Az első napon előadások hangzottak el hazai és külföldi előadók közreműködésével a nagy társadalmi érdeklődést kiváltó ügyek kommunikációjáról és a bíróságok belső kommunikációjáról. A második napon workshopok keretében vitatták meg a résztvevők az elméletek gyakorlati alkalmazásának lehetőségét.

Az Országos Bírószági Hivatal és az Igazságügyi Minisztérium együtt szervezte meg 2019. november 7-8. között „A legjobb jövőbeli gyakorlatok a gyermek legfőbb érdekében a felülvizsgált Brüsszel IIA rendelet alapján” című konferenciát. A magyar előadók mellett az EU Bizottság nemzeti szakértője, valamint osztrák, olasz, szlovák, román jogi szakértők ismertették az eljárási és végrehajtási szabályokat a hazai és külföldi hallgatóság részére.

A bírósági közvetítéssel kapcsolatban negyedik alkalommal rendezett konferenciát az Országos Bírószági Hivatal 2019. december 10-11. között.

5.4.3. Egyéb nemzetközi rendezvények

Az Országos Bírószági Hivatal a korábbi évekhez hasonlóan 2019-ben ismét külföldi fogalmazókat, titkárokat és kezdő bírákat fogadott az EJTN AIKOS csereprogramja keretében.

2019. szeptember 16-tól két héten át tartott az EJTN rövidtávú csereprogramja, melynek keretében Spanyolországból, Olaszországból, Portugáliából, Finnországból, Franciaországból, Lengyelországból és Észtországból összesen 12 fő érkezett, akik a program első hetében Budapesten, a másodikon Debrecenben és Győrben vettek részt szakmai programokon.

5.5. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) 2013 óta segíti az európai jog megfelelő alkalmazását, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának figyelemmel kísérését. A Hálózat kiemelt célja, hogy biztosítsa a gördülékeny információáramlást az EU intézményei és a magyar igazságszolgáltatás között, valamint gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson európai jogi kérdésekben a bírák számára. A szaktanácsadók fontos feladata az európai joggal kapcsolatos szakmai tanácsadás, amelyre 2019-ben összesen 891 alkalommal került sor. 2019. december 31-én a Hálózatnak 66 szaktanácsadó bíró és 19 szaktanácsadó titkár tagja volt.

VII. rész – Az Országos Bírósági Hivatal működése

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök

A bírósági főfolyamatokat támogató, irányító, igazgató és ellenőrző funkciók betöltésével az Országos Bírósági Hivatal (OBH) a bírósági igazgatás központi szervezete. Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogköreinek gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése. Az OBH feladatait a Bszi. 86. §-a általánosságban fogalmazza meg. Eszerint az OBH előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban, vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását, kezeli a bírói vagyonynyilatkozatok vagyoni részét, továbbá ellátja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Bizonyos ügyekben a jogszabályok a bíróságok ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartásvezetési kötelezettségeket is előírnak. Az egyéb jogszabály által ide utalt, önálló, központi feladatok közül kiemelendő:

- a Gondnokoltak Országos Nyilvántartása,
- az Előzetes Jognyilatkozatok Nyilvántartása,
- a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése,
- a hirdetményi kézbesítések rendszerének működtetése, valamint
- a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott Általános Meghatalmazások Nyilvántartásának vezetése.

2. Szervezeti felépítés

Az OBH irányítja, szervezi, ellenőrzi és koordinálja a beszámolóban ismertetett feladatokat, mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a több mint 11 ezer fővel működő bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a csaknem 200 bírósági épület,
- a több ezer informatikai eszköz és a hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása.

Az OBH szervezeti struktúrája 2019. évben jelentősen nem változott. A OBH Szervezeti és Működési Szabályzata 2019. évben két alkalommal módosult, a módosítások a feladatok (az információs rendszer biztonságával és a statisztikai adatgyűjtéssel kapcsolatos feladatok) tekintetében hoztak változást, illetve az informatikai biztonsági felelősről rendelkeznek.

2019-es szervezeti felépítésben 13 db főosztály vagy főosztályként működő szervezeti egység került kialakításra, amelyek összesen 33 osztályból épülnek fel.

3. Az Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály és az Országos Nyilvántartási Iroda

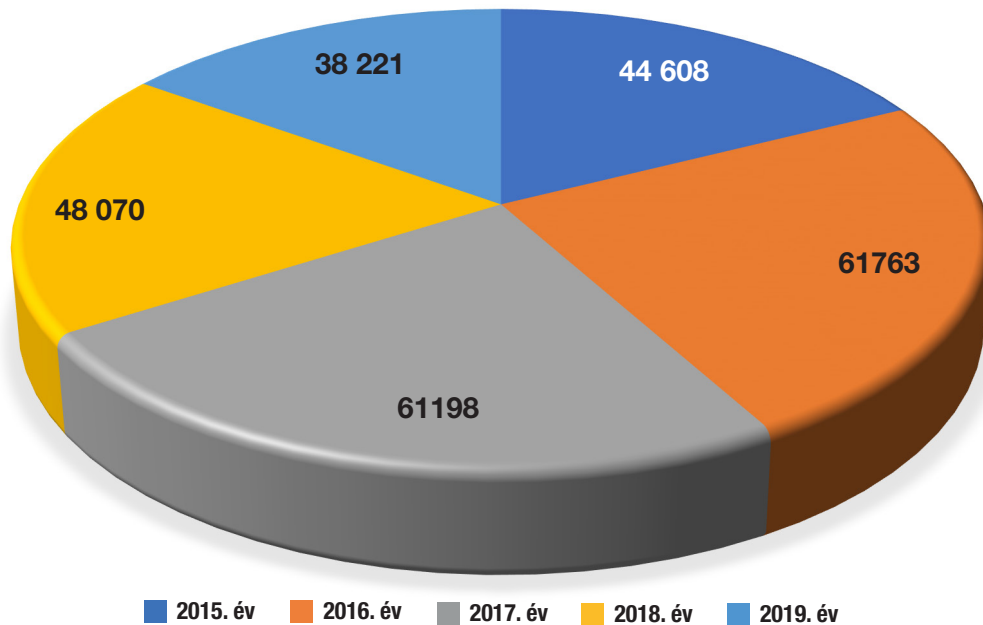
3.1. Adatigénylések a Gondnokoltak Országos Nyilvántartásából

A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény szabályozza az OBH által vezetett gondnokoltak nyilvántartásából történő adatkérések rendjét.

2019. évben az ún. **webgondnokolt rendszeren keresztül 140 db, postai úton 718 db, elektronikus úton, ügyfélkapun, illetve hivatali kapun keresztül 1342 db** adatkérés (946 esetben a Magyar Bírósági Végrehajtói Kartól), illetve megkeresés érkezett az OBH-ba.

A nyilvántartásból **38 221 db külsős lekérdezés** (rendőrkapitányságok, közjegyzők stb.) történt az OBH által kialakított betekintő portál segítségével.

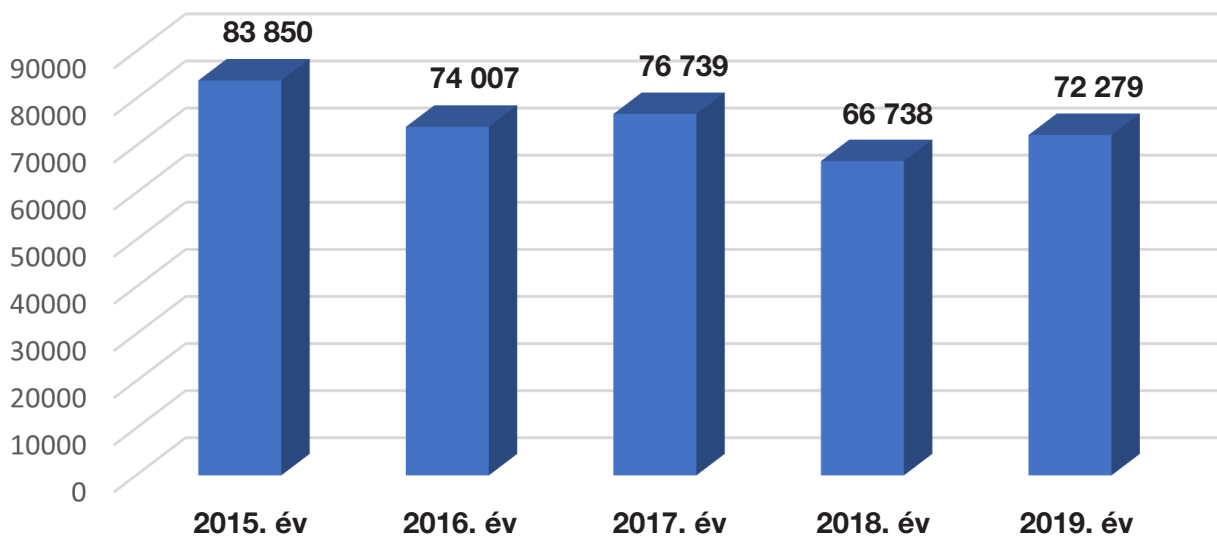
A Gondnokoltak Nyilvántartásából elektronikus úton történő, külsős szervek általi lekérdezés 2015-2019.

3.2. Civil szervezetek beszámolóí

2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett civil szervezet a beszámolóját kizárólag elektronikus úton küldheti meg, az erre nem kötelezett szervezetek választhatnak a papír alapú vagy az elektronikus úton történő beküldés között. A tárgyidőszakban **elektronikus úton 65 451 db, postai úton 6828 db** beszámoló érkezett.

Civil beszámolók beérkezése 2015-2019.

3.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény (Ánytv.) 2018. január 1. napján lépett hatályba. Az Ánytv. rendelkezéseinek megfelelően az OBH saját fejlesztés keretében kialakította az általános meghatalmazások nyilvántartására szolgáló programot. Az Ánytv. végrehajtására kiadott, a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásának részletes szabályairól szóló 17/2017. (XII.15.) IM rendelet alapján a nyilvántartásból adatszolgáltatás igényelhető.

Az Ánytv. rendelkezéseinek megfelelően, az OBH által kialakított Általános Meghatalmazások Nyilvántartásának továbbfejlesztésére 2019-ben került sor.

Az adatszolgáltatás iránti kérelmet az OBH-hoz kell benyújtani, a nyilvántartásba a törvényszékek által 2019. évben összesen 455 db általános meghatalmazás került bejegyzésre.

3.4. Előzetes Jognyilatkozatok Nyilvántartása

A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény (Gnytv.) szabályozza az OBH által vezetett előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásából történő adatkérések rendjét. A Gnytv. rendelkezéseinek megfelelően, az OBH által kialakított előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásának továbbfejlesztésére 2019-ben került sor.

Előzetes jognyilatkozatot 2019. évben **40** személy tett.

4. Az OBH iratforgalma

Az OBH napi rendszerességgel végez szolgáltató, döntés előkészítő, operatív, kiszolgáló, adatgyűjtési, elemzési és egyéb érdemi feladatokat.

2019. évben összesen 122 370 irat került iktatásra, amely több mint 20 000 irattal haladja meg a Központi Iroda 2018. évi iratforgalmát.

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírósági Hivatal

1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

telefon: (06-1) 354-6000

fax: (06-1) 312-4453

Felelős kiadó: dr. Senyei György

Felelős szerkesztő: dr. Péter-Sztankó Ágnes, dr. Tóth Áron

Grafika: Kovács Gábor

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2019.

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL